★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA
25
NİSAN 1979
500 KURUŞ

Bugün mecliste görüşülüyor

ankara havası

Perşembenin gelişi

Nuri Çolakoğlu

Bir hafta kadar önce, Hükümet 17 buçuk saatlik maratondan sonra ilk kez bir araya gelirken, biz de TBMM koridorlarında CHP'ye yakın olarak tanınan bir gazeteci arkadaşla birlikte volta atıyoruz.

Koridorlarda Mustafa Kılıç'ın toplantıya katılmadığı, Ali Rıza Septioğlu'nun ise yarıda terk ettiği haberleri dolaşıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'te)

CHP'liler, "Sıkıyönetim Meclisten geçer ama sonrası meçhul" diyorlar

Ali Haydar Nergis

Üç Doğulu milletvekilinin CHP'den istifalarının açıklandığı akşam, Büyük Millet Meclisinde Meclis ve Senato Başkanlarının 23 Nisan nedeniyle verdikleri bir kokteyl vardı. Başbakan Bülent Ecevit'in, bakanların, milletvekillerinin

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'te)

Sıkıyönetim önerilen iller: Adıyaman, Hakkari, Tunceli, Diyarbakır, Mardin ve Siirt

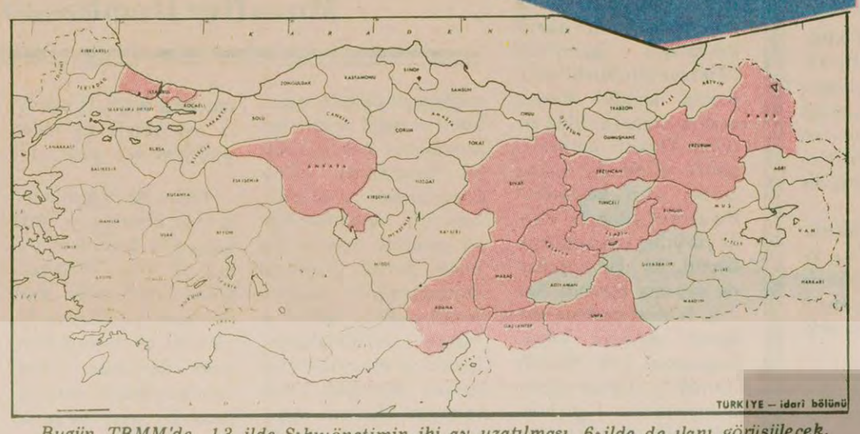

Bugün TBMM'de, 13 ilde Sıkıyönetimin iki ay uzatılması, 6-ilde de ilanı görüşülecek.

MGK 6 ilde daha sıkıyönetim önerdi

- Bakanlar Kurulu öneriyi benimsedi
- CHP'li Doğulu parlamenterlerin sıkıyönetime karşı ne tutum alacakları belli değil

ANKARA (ÖZEL)
Büyük Millet Meclisinin ortak toplantısında bugün, sıkıyönetimin Adıyaman, Hakkari, Tunceli, Diyarbakır, Mardin, Siirt illerinde ilan edilmesini ve 13 ilde 2 ay daha uzatılması görüşülüyor.

Dün toplanan Milli Güvenlik Kurulu hükümete sıkıyönetimin uzatılmasını ve 6 ilde daha ilan edilmesini tavsiye etmişti. Tavsiye kararı üzerine hazırlanan Başbakanlık tezkeresi bugün Millet Meclisi ve Senato'nun birleşik toplantısında üyelerin oylarına sunuluyor.

(Devamı sa.7, sü.6'da)

İŞÇİLER TKP'NİN KOMPLOSUNA KARŞI ÇIKIYOR

Sahte TKP işçileri Taksim'e götürmek için baskı uyguluyor

- *TKP'li görevliler, işçilerden Taksim'e geleceklerine dair imza istiyor ve herkesi "görevli" yapıyor*
- *Kartal Gıda-İş Şubesinde bir yönetim kurulu üyesi gösteriye karşı çıkınca İGD'liler üzerine saldırdılar*
- *Maden-İş'teki TKP'liler, sendika DİSK'ten ihraç edildiği halde, komiteler kurarak gösteriye hazırlanıyor*
- *Hür Cam-İş'li bir yönetici "30 yerde eylem koyacağız diyor*

Geniş haber 4. sayfada

AP MİLLETVEKİLİ YEŞİLPINAR:

"3. MC, İÇİNDEN ÇIKILAMAYACAK BİR BUHRANIN BAŞLANGICI OLUR"

'ZMİR (ÖZEL)
AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar "3. MC'nin içinden çıkılması imkansız bir buhranın başlangıcı olacağını" açıkladı. Erol Yeşilpınar "kendisinin yeniden kurulacak bir MC'ye kesinlikle oy vermeyeceğini" söyledi.

AP Genel Başkan Yardımcısı Turgut Yücel ise "3'ler yalnız kalmayacaktır. İstifalar devam edecektir" dedi.

6 Bağımsız Bakanın deklarasyonundan sonra CHP'li üç milletvekilinin partilerinden istifa etmesi ile hükümetin güvenoyunu yitirdiğini ve 225'e düştüğünü hatırlatan Yücel, "Artık ayakta duruyoruz denemez. Bu hükümet gitmelidir. Durmamalar lazımdır.. şeklinde konuştu.

Yeni Hükümet alternatifleri, er-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

TİKP'nin İçel'de düzenlediği Milli Egemenlik Gecesi yapıldı

Perinçek: "Türkiye'yi Rusya'nın kurtaracağını söyleyenler günümüzün mandacılarıdır"

- "Bugün Türkiye'nin en büyük ihtiyacı halktaki cevherdir. Ecevit'in bir türlü göremediği de budur"
- Geceyi 3000'i aşkın halk izledi

Yazısı 5. sayfada

EKONOMİK DEĞİL SİYASİ SORUNLAR GÜNDEMDE

IMF Heyeti geliyor

HABER MERKEZİ
Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile IMF Başkanı de Larosiere arasında bir süre önce Zürih'te yapılan görüşmelerde alınan bir karar uyarınca dört kişilik bir IMF heyetinin bugünlerde Türkiye'ye gelmesi bekleniyor.

Türkiye ile IMF arasındaki görüşmelerin esasının, bir süreden beri kesilmiş bulunan Türkiye-IMF ilişkilerinin canlandırılması ve Türkiye'ye kredi verilip verilmemesi meselesi oluşturacak.

Bu arada Maliye Bakanlığı'nın IMF ile yeni bir stand-by anlaşması

(Devamı sa.7, sü.8'de)

YORUM

IMF böyle durumlarda nasihat verir

IMF Heyeti, uzunca bir ayrılık döneminden sonra bugün yeniden yurdumuza geliyor. Heyet, Ecevit Hükümetinin açıkladığı ve bir bölümünü uygulamaya koyduğu "Önlemler Paketi"nin etkilerini inceleyecek, hükümet yetkililerinin görüşlerini alacak ve sonunda Türkiye'nin kredi verilebilir bir ülke olup olmadığına karar verecek.

Bu incelemeler sonucunda bir karar çıkar mı, ya da çıkarsa bu nasıl bir karar olur?

Anlaşılan odur ki, IMF devalüasyon koşulundan vazgeçmemiştir ve bu konuda ısrarlıdır. Hükümet ise işçi dövizlerine prim uygulamakla büyük çapta dövizi Merkez Bankasına çekerek, gerektiğinde borçlarını ödeyebilecek bir kapasiteye adım adım sahip olmakta olduğunu kanıtlamak ve IMF'yi bu yolla ikna etmek istiyor.

Maliye Bakanı Müezzinoğlu'nun bu karardan hemen sonra apar topar

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Demirel: "Hükümetin devamını TKP, bölücüler ve soyguncular istiyor"

MUĞLA (ÖZEL)
Dün Muğla'nın Köyceğiz, Fethiye ve Aydın'ın Çine İlçelerinde konuşan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, "bu hükümetin devamını iste-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

CHP'li Erkanlı: "Hükümet en kısa zamanda toparlanmalı"

ANKARA (ÖZEL)
CHP Ortak Grubunda gündem dışı bir konuşma yapan Yozgat Milletvekili Veli Uyar, Yozgat olaylarının MHP'lilerin tahriki sonucu çıktığını belirtti ve ilgili bakanlara Yozgat'ta mahalli yönetimin ters çalıştığını bildirdi.

Uyar, "MHP'liler Yozgat'ta kümelenmiştir. Türkeş Yozgat'a geldiğinde Yozgat adeta istilaya

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Erbakan, MSP'nin tek başına iktidar olacağını ileri sürdü

HAVZA (THA)
Samsun ve ilçelerinde üç gün sürecek bir geziye çıkan MSP Genel Başkanı Erbakan, gezisinin ilk durağı olan Havza'da yaptığı konuşmada, Partisinin önümüzdeki seçimlerde tek başına iktidar olacağını ileri sürdü.

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Askeri Mahkeme temyiz kararını beklemedi

TİKP Yöneticilerinin Toprak Devrimi Programı nedeniyle Sıkıyönetimde yargılanmasına başlandı

- TİKP Merkez Komitesi Üyesi Mustafa Kemal Çamkıran "Toprak Devrimi Programı Anayasa'nın emredici hükümleri doğrultusundadır."

ANKARA (ÖZEL)
TİKP Merkez Komitesi üyeleri hakkında Partinin toprak programı nedeniyle Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülürken Sıkıyönetime devredilen davalarına dün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde başlandı. Avukat Uğur Uzel 1. Ağır Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararına karşı, temyiz yoluna başvurduklarını, ancak temyiz dilekçesinin dosyaya dahil edilmemiş olduğunu belirterek dosyanın temyiz denetimi için ait olduğu mahkemeye gönderilmesini talep etti. Askeri Savcı da avukatın talebine katıldı.

Hakim Albay Hamdi Sevinç Başkanlığındaki Heyet temyiz kararını beklemeyi gerek görmeyerek avukatın talebini reddetti. Mahkeme bu dava ile ilgili görevsizlik konusunu ise ayrıca ele a-

(Devamı Sa. 7 Sü. 3'de)

BAŞYAZI

Açık siyaset belirlenmeli

BÖLÜCÜLÜĞE karşı önlem alınmasıyla, Doğu'da sıkıyönetim ilan edilmesi aynı şey midir? Doğu'da daha sıkı, daha çabuk karar veren bir yönetim kurulunca sorun çözülecek midir? Sorun, ordunun gücünü kullanıp, kullanmamak sorunu mudur? Bir askeri önlem sorunu mudur?

Bu sorulara cevap verebilmek için, önümüzde duran somut bir olgu bugüne kadar ki sıkıyönetim uygulamasıdır. "Yaygın şiddet olayları" gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetim, bu olayları yaratan anarşi mihraklarına ne derece inebilmiştir? İçişleri Bakanının ve yargılamalar sırasında bir çok sıkıyönetim savcısının da belirttiği gibi, yakalananlar sadece" piyonlardan" ibarettir. Olaylarda ise, kaydadeğer bir azalma görülmemiştir. Zaten, ölen insan sayısını istatistik dökümler haline getirmek ve karşılaştırmalar yapmak doğru da değildir. Görülen odur ki, kargaşalığı yaratan güçler oldukları yerde duruyor ve çalışmalarına devam ediyorlar.

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Aydınlık

Akmen Sendikası Genel Sekreteri Yılmaz Şengöze ve diğer sendika yöneticileri dün saat 10.30'da Akbank'ın Fındıklı'daki Genel Müdürlük binasına gelerek grev ilanını astılar.

10 bin Akbank emekçisi greve gidiyor

İSTANBUL (ÖZEL)
Banksif Federasyonuna bağlı Akmen Sendikası ile Akbank işvereni arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine sendika yöneticileri Salı günü grev ilanını Genel Müdürlüğe ve tüm şubelere astılar. 6 iş günü içinde anlaşma sağlanamazsa Akbank'ın 566 işyerinde çalışan 10 bin civarında personel greve gidecek.

SENDİKANIN TALEPLERİ

Sendika yetkililerinin belirttiğine göre anlaşmazlığa yol açan başlıca maddeler şunlar:

Ücret zammı: Sendika 1 yıl için 6 bin lira zam istedi. Son teklifinde 5700'e indi. İşveren 2'li zam ö-

(Devamı Sa. 7 Sü. 3'de)

Adako-Birlik Başkanını öldüren komando Adana'da yakalandı

HABER MERKEZİ
Adana Doğumevi Caddesinde önceki gün bir otomobil içinde Osman Şirin adına düzenlenmiş sahte kimlikle yakalanan Yunus Uzun adlı komando. ADAKO-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

MHP
ALMANYA DOSYASI
KÜÇÜK KURULTAYDA ENVER ALTAYLI BAŞMÜFETTİŞLİĞE GETİRİLDİ
BERLIN ZU. IZ. 75
BÜYÜK ÜLKÜ DERNEĞI
GROSSER IDEALER KREIS
8. sayfamızda

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

EKİ'de neler oluyor?

Ülkemizin tek taşkömürü üreticisi durumundaki Ereğli Kömürleri İşletmesinde (EKİ) son günlerde yoğun bir huzursuzluğun olduğu ileri sürülüyor. Bir Devlet Kuruluşu olan EKİ'deki huzursuzluğun nedeni nedir? EKİ'yi hangi çevreler ve ne yönde etkilemek istiyorlar? Bu arada işçi hakları ne durumda? Toplu sözleşme hükümleri uygulanıyor mu? Uygulanmıyorsa niçin?

Başkaları da eklenebilecek bu soruların yanıtları halen önemli ölçüde karanlıkta.

Ülkemizin en büyük ve en önemli KİT'lerinde birisi olan EKİ'de olup-bitenleri gün ışığına çıkartmak gerekiyor. Bu hem ekonomik ve hem de siyasi bakımdan zorunlu. Enerji sorununun çok önemli sorunlardan birisi olarak belirlendiği ülkemizde, tek taşkömürü havzamızda olup-bitenlere karşı kayıtsız kalmak elbette ki hatalı bir tutum olur. Biz bugün EKİ'ye ilişkin bize ulaştırılan bazı bilgileri bir başlangıç olarak okurlarımıza iletmekle yetineceğiz.

İlkten, EKİ yönetiminden başlayalım:

EKİ Müessese Müdürlüğü görevini halen Tamer Hızal yürütüyor. Bize ulaşan bilgilere göre Tamer Hızal gerek bölgedeki CHP teşkilâtının ve gerekse "saylav"lığa özenen bazı CHP Zonguldak parlâmenterlerinin her isteğini yerine getirmiyor. Yani, Tamer Hızal, "saylav" özentileri ile onların paralelindeki kimi CHP yöneticileri için bir "otomatik pilot" değil! Bu yüzden, bir süreden beri Tamer Hızal hakkında dozu gitgide artan bir yıpratma kampanyası sürdürülüyor. Yıpratma kampanyasının görünüşteki unsurları, Hızal'ın "ters" işe alım politikası ile üretimde artış sağlayamaması... El altından ise T. Hızal'ı "Kürt" olduğu, "Lazlara karşı düşmanca bir politika izlediği" vb. şoven, bölgeci-bölücü fikirler, yıpratma materyali olarak kullanılıyor. Hızal'a karşı sürdürülen yıpratma kampanyasında "ilerlemeciler" başı çekiyorlar.

Şu var ki, anlaşıldığına göre, T. Hızal, EKİ içinde dolu dizgin ilerlemek isteyen "ilerlemeciler" için çok önemli bir engel değil. Bize ulaşan bilgilere göre, sayıları çok olmasa da, "ilerlemeciler", EKİ içinde hayli ilerlemişler! O kadar ki, bunlar, üretimle direkt ilintili ünitelere bile girmeyi başarmışlar. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) Genel Başkanı Mehmet Tezer bu gerçeği geçenlerde şöyle açıkladı:

"Müessesenin içine kadar giren işçi olmayan militanlar, işçinin birliğini bozmaya, memleket ekonomisini yok etmeye kadar gitmektedirler." (İşçi Sendikası Gazetesi, 30 Mart 1979).

Mehmet Tezer'e göre, "işçinin birliğini bozmaya, memleket ekonomisini yok etmeye" yönelen "militanlar", EKİ'deki bazı yöneticilerden ve "yeniden seçilebilmek için tâviz üzerine tâviz veren" politikacılardan destek görüyorlar.

Çok ilginç değil mi?

"TKP"nin, "Savaş örgütleri kuralım, düşmanın can damarları olan kamu kuruluşlarına yerleşelim" talimatını oir düşünün! M. Tezer'in yaptığı açıklamalara göre, Türkiye'nin en büyük kamu kuruluşlarından birisi olan EKİ'de bu talimat hayli etkili bir biçimde uygulanıyor!..

M. Tezer, sözü edilen açıklamasında, "düşmanın candamarı"na sızanlara ilişkin daha somut bilgiler de veriyor. Bunların çalışmadan maaş aldıklarını söylüyor ve şunları ekliyor:

"Bu beleşçiler, çalışandan daha çok istemekte, kimseyi beğenmemekte, kimseye güvenmemekte, vatandaşların birliğini bozmaya yönelik hareket ve tavırlarla işyerlerinde amirlerin gözü önünde faaliyetlerine devam etmekte, bazı iş amirleri de onlarla beraber olup işleri bırakıp yıkmaya çalışmaktadırlar. (İşçi Sendikası Gazetesi, 30 Mart 1979).

M. Tezer, bu açıklamayı, EKİ'de 23 Mart günü meydana gelen işçi direnişinin hemen ardından yapmıştır. Bize ulaşan bilgilere göre EKİ'de 23 Mart günü meydana gelen direniş, "kendiliğinden" bir direniştir ve işçiler yerden-göğe kadar haklıdır. Direniş, sözleşme farklarının zamanında ödenmemesinden doğmuştur. Farkların zamanında ödenmemesinden ise EKİ yöneticileri sorumludur. EKİ yöneticileri sözleşme farklarını, "yanlış ödeme yapıldı", "para yok" gibi gerekçelerle savsaklamak istemişler, ancak ne ilginçtir ki işçiler direnişe geçtikten sonra, "yok" olan para "bulunmuş" ve işçilere dağıtılmıştır.

Bu arada direnişe geçen işçiler arasına sızan "ilerlemeciler"in direnişi amacından saptırmaya ve kargaşalık çıkartmaya çalıştıkları görülmüştür. Hatta ZMİS Genel Başkanı M. Tezer'in işçilerle konuşma girişimi bile bazı bölgelerde "ilerlemeciler" tarafından engellenmiştir!..

Bütün bunlardan şöyle bir sonuç çıkıyor:

EKİ, bugün, "ilerlemecilerin"in bir karargahı haline getirilmek isteniyor. İşçiler arasında, ilk kez 1920'lerin başlarında Entellijans Ofis ajanları tarafından uygulanan "Türk-Laz-Kürt" şeklinde bölücü propaganda yapılıyor. İşçiler arasında kargaşalık çıkarılmak isteniyor. M. Tezer'e göre bazı amirler de buna çanak tutuyor. Kısaca, ülkemizin tek taşkömürü işletmesi şu sıralar "ilerlemeci" provakasyona açık bir yara niteliğinde!..

Bize kalırsa bu sorun daha derinlemesine incelenmelidir. EKİ'deki üretim aksaklığının, işçilere karşı uygulanan kıyım politikasının, vb. nedenleri, "TKP"nin KİT'lere sızma planı açısından da ele alınmalı, bu planın uygulanmasında başı çeken unsurlar teşhir ve tecrit edilmelidir.

Sanırız, Aydınlık, çetin bir görevi daha omuzlamak zorunda şu sıralar...

FİKİR MEYDANI

Oğlun bir sehere durmuştu ve kızın gül vaktine
Işıyıp geçmek üzereydi yolunun üzerinden,
Köylü ayaklarıyla halkın güneşi
Haberin bile olmadı, bıçakladılar arkasından
Ceyhun Atuf Kansu (1)

EĞİTİMİMİZDE KÖY ENSTİTÜLERİNİN YERİ

Muzaffer Hacıhasanoğlu

BAĞIMSIZLIK savaşı sonrasında Mustafa Kemal memlekette tek gerçek üretici olarak köylümüzü görmüştü: "Türkiye'nin sahibi ve efendisi kimdir? Bunun cevabını derhal birlikte verelim. Türkiye'nin hakiki sahibi ve efendisi, hakiki üretici olan köylüdür." Bu gerçek sahip, bu efendi yüzyıllar boyunca horlanmış, en ağır koşullarda yaşama zorunda kalmış, fetihler peşinde cepheden cepheye koşturulmuştur. İşte Mustafa Kemal bu büyük gücün, bilinçlenerek, güçlenerek, halk-yönetimine katılmasını istiyordu; yurt düzeyindeki büyük eğitim seferberliğinin ve Köy Enstitüleri harekatının başlatılma nedeni buydu.

Yepyeni bir kadro, yepyeni görüşle yola çıkan, ulusumuza özgü eğitim kurumlarıydı Köy Enstitüleri. Beyin ve kol gücünü birbirinden ayırmadan yepyeni bir insan oluşturmaya çalışılıyordu bu yuvalarda; "Sürer eker biçeriz güvenip ötesine / Milletin her kazancı milletin kesesine / Toplandık baş çiftçinin Atatürk'ün sesine / Toprakla savaş için ziraat cephesine (...) En yeni aletlerle en içten çalışarak (...) Kafa dinç, el nasırlı, gönül rahat, alın ak (...) Biz ulusal varlığın temeliyiz köküyüz / Biz yurdun öz sahibi, efendisi köylüyüz" diyordu Ziraat Marşında. Eski ezberci öğretim, eğitim bırakılmıştı bu yeni okullarda, görerek, yaparak, uygulayarak öğreniliyordu her şey. Tüketici değil üretici yetiştirilmeye çalışılıyordu bu kurumlarda. "Köy Enstitülerini anlayabilmek için toplumsal dünya görüşünü benimsemiş olmak gerekir. Çünkü bu kurumlardaki yaşamın temelindeki iş eğitimi üretime dayanmaktadır. Üretici iş eğitimi ise (Yaparken öğrenme) ancak sosyalist ülkelerde uygulanabilen, materyalist düşüncenin, sosyalist toplumun eğitim ilkesidir" diyor Şerif Tekben. (2) Oysa yıllardanberi yeniden bol sayıda tüketici yetiştiren okullara, yüksek okullara dönüldü memleketimizde. Köy Enstitüleri kurucusu İ. Hakkı Tonguç iş eğitimi yönteminii şöyle açıklıyor: "Uygulanmayan bilgi boş ve gereksiz bilgidir. Bilmek demek, yapmak demektir. Doğru, iyi, düzgün yazamıyor ya da resim yapamıyorsak, anlatmak istediğimiz konuyu bilmiyoruz demektir. Bir olayın deneylerini yapmaktan, müzik parçalarını çalgı ile çalmaktan ya da notaya uygun olarak söylemekten aciz isek o olayı, ya da o parçayı bilmediğimiz anlaşılır. (...) Köy Enstitülerinde yetiştirilen çocuklar, iskolastiğe köle olmaktan kurtarılmaya uğraşılmıştır. Onların kültürleri, cila şeklinde ve ezberlenerek benimsenmiş bilgi değil, iş içinde, iş aracılığıyla öğrenilen gerçek ve öz bilgidir." (3)

Hasan Ali Yücel'in bakanlığı döneminde 3803 sayılı Köy Enstitüleri Yasası 17 Nisan 1940 tarihinde kabul edildi. Yurt düzeyine ışık odakları biçiminde serpiliverdi bu eğitim kurumları. Anadolu'nun büyük devi uykusundan uyanacaktı. 21 Köy Enstitüsü doğa-insan, insan-insan, ilişkileri, toplumsal çelişkileri, köyün sosyo-ekonomik yapısını inceleyen birer bilim merkezi olmuşlardı." diyor Turan Altuntaş. (4) Köy Enstitüleri üretime dayalı eğitimi benimsemiş köy öğretmenleri, halk sağlığını korumayı amaçlayan sağlıkçılar yetiştirmekle kalmamış memleket sorunlarını yakından bilen düşünür, yazar ve ozanların da okulu olmuştur.

Köy Enstitülerinde 1948'de yapılan program değişikliğiyle iş eğitimine son verilmiş, 1950 yılı dek adı sürdürülmüş; Demokrat Parti çağında tümden kapatılmıştır, bu eğitim kurumları.

Halkın bilinçlenmesinden korkanlar kapattırmışlardır. Köy Enstitülerini "Sınıf bilincine varmış, Köy Enstitüsü çıkışlı öğretmen topluma karışınca çatışma başlamıştır. Halkın sırtından geçinen ağa, paşa, bey öğretmenin karşısına çıkmıştır. Bu sömürücüler, tefeciler, asalaklar öğretmenin öncülük ettiği kooperatifi kurdurur mu? Köylünün kafasına toprak reformunu sokturur mu? İşte egemen sınıf bunu görüp anlayınca Köy Enstitülerinin işi bitmiştir" diyor Şerif Tekben. Sınıf bilincinin oluşmasında Köy Enstitülerinin büyük rolü olmuştur. 1946'da çok partili döneme geçerken çıkarcılar, çıkarlarını dışa bağımlılıkta görenler, bürokratlar, anamalcılar, kendilerini herkesin üstünde gören diplomalı aydınlar halk uyanışının karşısına dikildiler. Onların bir bölüğünün de kendilerine göre savları vardır: "Benim de bu konuda söyleyeceğim iki şey vardır. Bir defa Köy Enstitüsü demek, köy için adam yetiştirmek demektir. Abartmış olmayayım ama zannediyorum ileri toplum demek, sanayileşmiş toplum demektir. Köy çocuğunu özel eğitimden geçirip bilgili köy adamı yetiştirmenin pek ileri bir toplumculuk olduğunu sanmıyorum." (18 Ocak 1979 Milliyet) demiş Turan Güneş; (5) O, böyle düşünenlerin ne ilki ne sonuncusudur. Köy Enstitüleri, köy için, köy tipi bilgili adam yetiştirmekle kalmıyordu, çağın dünya görüşünü köye götürecek, endüstrileşmeye adam hazırlayacak, kaderci dünya görüşünü yıkacak önder öğretmenler yetiştiriyordu. "Köy Enstitüleri yalnız köylüyü uyarmanın en kestirme yolunu buldukları için değil, kentlerde ve başkentteki eğitim ve öğretim sistemini temelinden sarstıkları için kapatılmışlardır. Köy Enstitüleri on yıl hızlarını sürdürebilmiş olsalardı, Türkiye'de orta ve yüksek öğretmenlerin çoğu öğrencilerinden ders almak zorunda kalabilirlerdi." demiş Sabahattin Eyüboğlu (6) eklenecek söz bulamıyorum ben.

Köy Enstitüleri güncelliğini yitirmemiştir memleketimizde. Neden ki temelinde gözlem, deney, uygulama yatan, üretimi amaçlayan, yaşama sıkı sıkıya bağlı eğitim yöntemi uygulanan kurumlara bugün de gereksinme vardır. Günün koşullarına göre yeniden canlandırılabilir Köy Enstitüleri.

(1) Ceyhun Atuf Kansu, Köy Enstitüleri Ağıdı, İmece 1 Nisan 1967
(2) Şerif Tekben, Köy Enstitüsü üzerine düşünceler, Somut, Nisan, sayı 4 1979
(3) İ.Hakkı Tonguç, Ahmet Kokluğiller'in "Niçin Canlıdır" Somut, sayı 4 1979
(4) Turan Altuntaş, Köy Enstitüleri ve 17 Nisan, Düşün, sayı 4 Nisan 1979
(5) Turan Güneş, M.Başaran'ın "Köy Enstitüleri" yazısı, Somut, Nisan, sayı 4, 1979
(6) Sabahattin Eyüboğlu, Köy Enstitülerini Anarken, İmece 1 Nisan 1967

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Devlet içinde devlet!..

İlkin birkaç olay...

Sarıkamış'taki Santur Lokantasına giriyor, şarkıcı Muazzez Abacı'nın nişanlısı ve tanınmış kabadayı Hasan Heybetli...

Yanında İlçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı Atilla Ergun, Yüzbaşı Mustafa Malkoç ve üç fedai var. Hepsi de alabildiğine içkili...

Derken bir sarhoş narası:

"Heyyt! Kürt Emin buradaysa, çıksın ortaya?"

Derdemez lokantayı otomatik silahlarla tarama faslı.

Arkada iki ölü bırakan ve ortalığı kana bulayan Heybetli; elini-kolunu sallaya sallaya çıkıp, gidiyor.

Gidiş o gidiş.. Şimdi yurtdışında olduğu söyleniyor.

Olaydan hemen sonra, her iki yüzbaşı da gözaltına alınıyor.

.....

Namlı kabadayı Oflu İsmail, 11 silahlı adamıyla giriyor İstanbul'daki Semiramis Gazinosuna..

Gazinonun assolisti Esengül'den, bir şarkı istiyor.

Esengül, repertuarında olmadığı gerekçesiyle, bu şarkıyı söylemek istemiyor.

Vay sen misin söylemeyen?

Silahlar çekiliyor, kurşunlar vızıldıyor..

Arkasında bir kan gölü ve iki ölü bırakan Oflu İsmail; yanında toplum polisi Osman Yavuz ile bir komiser olduğu halde, geldiği gibi gidiyor.

Gidiş o gidiş. Oflu'nun halen nerede olduğu bilinmiyor.

.....

Aradan 19 gün geçiyor.

İstanbul'da sahil yolunda bir kaza oluyor, iki kişi ölüyor.

Ölenlerden biri, Semiramis Gazinosunun assolisti; Esengül!

Kafalar karışıyor..

Kaza haberi, gazetelerin manşetlerine çıkıyor...

"Mafia hesabı kapattı" söylentileri kulaktan, kulağa dolaşıyor...

Herkes birbirine soruyor:

"Normal bir kaza mı yoksa cinayet mi?"

Bir sis perdesi, bu esrarengiz kazayı örtüyor.

.....

İbrahim Teremeci adlı bir silah ve altın kaçakçısı, İstanbul da bir otel odasında ölü bulunuyor.

Teremeci; öldürülmeden bir hafta önce, polise bir mektup gönderiyor. Mektubunda:

"Ben silah ve altın kaçakçılığı işlerine karıştım. Şimdi ortaklarımla anlaşamıyorum. Bu nedenle beni öldürecekler. Yeraltı dünyasının yasalarına göre, beni sağ bırakmayacaklarını ismim gibi biliyorum. Kanımın yerde kalmaması için, size isimlerini bildirdiğim kişiler bu işleri organize ederler. Ölümümden bunlar sorumlu tutulsun. Ayrıca yaptıkları tüm kirli işlerin hesabı sorulsun. Bunların yanında üst düzeydeki kamu görevlileri de vardır. Zaten onların yardımı olmasa ülkede kaçakçılık olmaz..." diyor.

Yapılan operasyon sonucu; içlerinde Türkiye'nin en tanınmış işadamlarının, armatörlerinin, bürokratlarının bulunduğu 20 kişi gözaltına alınıyor. Bir o kadarı da aranıyor...

* * *

Bakın şimdi.

Peşpeşe sıraladığımız bu olaylar aşağı-yukarı son bir aym işi...

İşin ilginci; bu olaylara adı karışan işadamlarının, Mafia patronlarının bazı siyasilerle ve bürokratlarla içli-dışlı oluşu!..

Mesela MHP'nin geçen Ramazanda İstanbulda verdiği iftar yemeğinde; Türkeş'le, Oflu İsmail'in yanyana oturuşu acaba bir tesadüf sonucu mu?

Bir süre önce ölen; Türk Mafia'sının "Babası" Oflu Hasan'ın cenazesine, zamanın Cumhurbaşkanının, bazı Bakanların, parlamenterlerin, üst düzeydeki bürokratların çelenk yollaması ve hatta bizzat katılması insana "Devlet içinde Devlet mi?" sorusunu sordurmuyor mu?

Ve insan bu duruma bakıp da, düzenin yapısını daha iyi kavramıyor mu?

Kavramıyor mu sahi? İyi düşünün...

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

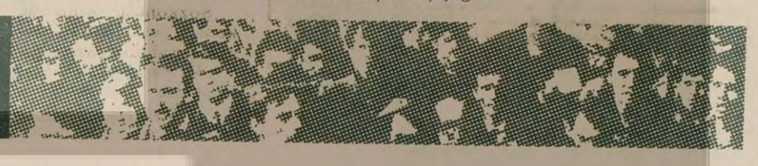

İSTANBUL

Her olay kasıtlı olarak bizim ailenin üzerine atılıyor

Bizler Elazığ ilinin Sivrice Kazasından 1950 yılında İstanbul'a gelip yerleşmiş Saydık ailesiyiz. İstanbul'a gelişimizden sonra bulunmuş olduğumuz yerdeki Tekel İşyerlerinde çalışmaya başladık ve bu gün ailemizin büyük bir bölümü Tekelin çeşitli işyerlerinde çalışmaktadır. Yalnız sayın kamuoyunun da bildiği gibi biz aile olarak sürekli asılsız iftiralarla karşı karşıya kalıp suçlu duruma düşürülmek istenmekteyiz. Bunun da esas nedeni şu: Bizler İstanbul'a gelişimizden sonra çalışmaya başlamış olduğumuz Tekel İşyerlerinde örgütlü bulunan Türk-İş'e bağlı Tekgıda-İş Sendikası içerisinde çeşitli görevlerde bulunduk ve 1975 yılına kadar bu sendikanın bünyesinde çeşitli mücadeleler verdik. Ama 1975 yılında bu sendikaya karşı kurulmuş bulunan bağımsız Devrimci Çağdaş Gıda-İş Sendikasına katıldık ve hemen akabinde bu yeni sendikada çeşitli görevlere getirildik. Ayrıca, aile olarak C.H.P'li olmamız nedeni ile çeşitli ilçelerde gerek delege olsun ve gerekse Yönetim Kurullarında olsun görevlere getirildik. Bizlerin bu etkinliğinden rahatsız olan bazı çevreler ve özellikle kendisine karşı vermiş olduğumuz mücadeleyi hazmedemeyen ve engelleyemeyen Tek Gıda-İş Sendikası yöneticileri nerede bir olay olsa nerede bir cinayet işlense bizleri ihbar etmekte, suçlamakta ve bizleri yıldırtmak isteyerek vermiş olduğumuz mücadeleden pasifize etmek istemektedirler. Uğramış olduğumuz bu yalan iftiralardan bir kaçını kısaca özetleyecek olursak tüm kamuoyu aydınlanacağı gibi bizlere yapılmış olan bu iftiraların amacı da açıkça anlaşılacaktır. Şöyle ki;

1. İşyerimiz olan Cibali Tütün Fabrikası önünde 18.4.1978 günü saat 16.00'da işlenen bir cinayet neticesinde vefat eden Erhan Tekel'in suçluları olarak, Abbas Saydık, Hasan Saydık, Cemal Saydık, Resul Saydık ilgili kişilerce ihbar edildik ve yapılan soruşturma neticesinde suçsuz görülerek serbest bırakıldık.

2. Tahminen yukarıdaki hadiseden iki ay sonra Cevizli'de Kemal Güçlü isminde bir şahsın tanınmayan kişiler tarafından vurulmasından sonra aynı semtte oturan ailemizden olan Saydık'ların vurduğunu iddia etmişlerdir. Evlerimizde yapılan aramalar neticesinde suç unsuru bulunmamış, ailemizden bu fertler haftalarca şubelerde kalmış ve sonunda serbest bırakılmışlardır.

3. Tekrar aradan bir ay geçtikten sonra yine Cevizli semtinde İrfan Güvercin adlı bir şahıs güpegündüz yabancı kişilerce vurulmuş ve vurulan şahsın yabancı olduğu belirlendiği halde yine aynı iftirayı edenler evlerimizin aranmasına ve çocuklarımızın tedirgin duruma düşmelerine sebep olmuşlar ve kamuoyuna ve emniyet görevlilerine karşı yalancı düşmüşlerdir.

4. İstanbul'un Fatih semtinde 2.2.1979 tarihinde saat 9.30'da işlenen bir cinayet neticesinde Necmettin Tercan adlı şahıs öldürülmüş, Timur Taban adlı şahsın yaralanması neticesinde yine aynı iftiralarda bulunmuşlardır. Ve bizler yine suçlu olarak işyerimizden bir fiil çalışır durumda bulunmamıza rağmen Sıkıyönetime götürülüp 10 gün kadar gözaltında tutulduktan sonra şahitlerin dinlenmesi ve yüzleştirilmesi neticesinde serbest bırakılmışızdır.

5. Yine 22.3.1979 tarihinde Cevizli Sigara Fabrikası önünde çıkan bir çatışma neticesinde ailemizden hiç birimizin bulunmamasına rağmen yine yapılan ihbar üzerine bütün ailemizin evleri aranmış, hiç bir suç unsuru bulunmamış olmasına rağmen 12 kişimiz İkinci Şubeye götürülerek sorguya çekilip serbest bırakıldık.

6. Yine Cibali Tütün Fabrikası işçilerinden olan Şeref Demirhan adlı kişinin elinde tabancası patlayarak bacağından yaralanmış. iki gün sonra hastanede başkalarının teşvikiyle Saydıkların vurduklarını iddia etmiş ve doktorun verdiği raporda kendi kendisini vurduğu açığa çıkmıştır.

Sayın kamu yetkililerine,

Görülüyorki oturduğumuz yerde olsun, işyerlerimizde olsun her hangi bir olayla uzaktan veya yakından ilgisi olmadığı halde kasıtlı olarak bu sülalenin üzerine yıkılmaya çalışılmaktadır. Her olaydan sonra Adaletin Organları tarafından ifadeleri alınıp temize çıkmışızdır. Buna rağmen olaylar günümüz koşullarında cereyan ettikçe bir şahıs veya aile değil sülale olarak niye Saydıklara yüklenmektedir. Maksatlı olarak olayların failleri açıkça bizler olmadığımız ortada olup ispatlanmıştır.

Sayın kamuoyu yetkililerine, biz Saydık'lar olarak bundan sonraki iftiraları gözönüne almalarını saygılarımızla arz ederiz.

Saydıklar Ailesinden
İstanbul İl Genel Meclisi Üyesi
Cemal Saydık

BULMACA

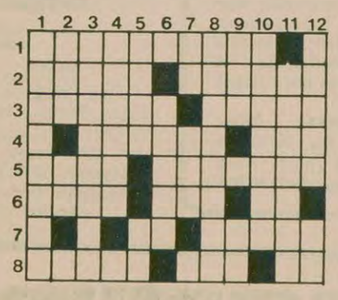

SOLDAN SAĞA: 1) Kendisine verilen bilgi ve verilerin sınırı içinde, işlemleri sonuçlandırıp, soruları cevaplayabilen elektronik makina, konpüter. 2) Tehlike bildiren işaret - Çok yinelemekten utanç veren söz. 3) Sulak yerlerde yetişen bir bitki - Yüksekliği elli, altmış metreye varan bir çam türü. 4) Tersi İtalya'da bir kent - Verme, ödeme (eski dil). 5) Ard arda gelen, dizi-Elektrik akımını iletme özelliği olan. 6) Tersi hükümdarlık koltuğu - Avrupa'da bir ulus - Bir renk. 7) Bir harfin okunuşu - Orduya yardımcı olarak oluşturulan, silahlı halk kuvveti. 8) Basra Körfezinde bir Arap emirliği - Atın ağzına takılan - Kuruşun simgesi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Ateşli silahların, patlaması sonucu ortaya çıkan olguları inceleyen bilim. 2) Tersi Yüce, yüksek - 'İdare eder' anlamında bir ünlem. 3) Laboratuvar teknisyeni. 4) Bir tür sert kaya. 5) 'Şimdi' sözcüğünün eski söyleniş tarzı - Türkiye'nin uluslararası trafik simgesi. 6) Belirli bir günün bir önceki günü, öngün. 7) Bir emir - Tersi BM'ye bağlı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün simgesi. 8) Yapamayacağı bir işi yapmaya kalkma. 9) Aralık, mesafe - İz, işaret. 10) Köklü çözüm yanlısı. 11) Vasıf, kalite. 12) Bir erkek adı - Kimyada Stronsiyum'un simgesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	Ö	L	E	K	İ	T	O	P	L	U	M
2	A	M	A	Z	O	N	■	F	İ	İ	L	■
3	F	Ü	Z	E	■	A	K	İ	S	R	O	K
4	D	R	■	L	A	N	E	T	■	E	D	A
5	A	■	A	■	M	F	O	■	A	T	A	H
6	Ğ	İ	L	E	B	■	İ	P	U	■	N	İ
7	İ	L	İ	L	A	K	■	İ	D	R	A	R
8	A	N	O	R	M	A	L	■	E	■	E	■

VARTO — MUŞ

Mevsimler değişiyor, mevsimlik işçinin durumu değişmiyor.

Bizler senelerden beri Varto'da mevsimlik işçi olarak çalışıyoruz.

Her yıl ilkbaharda kar yağıncaya kadar çalışıyoruz, işverenler kendi insiyatifiyle bize ücret veriyorlar. Ne sendikamız var ne de sigortalıyız, işbaşında hastalandığımız veya bir iş kazası geçirdiğimizde bizimle kimse ilgilenmiyor, ne doktora muayene olabiliyoruz ne de ücret alabiliyoruz.

Günde 8 saat çalışmamız gerekirken 10 saatten fazla çalışıyoruz lokanta, kahve, vb. gibi işyerlerinde çalışanların durumu da aynıdır. İş sahipleri günde 12 saatten fazla çalıştırıyorlar. Üstelik aylık en fazla 2000 lira veriliyor. Bugün bu para da hiç bir sorunu çözemez. Oysa iş kanununa göre her iş yeri işçileri sigorta etmek, işçilere 8 saatten fazla çalışmama yükümlülüğü getirdiği halde uygulama bunun tersidir. Artık bu duruma dur demenin zamanı geçmiştir bile.

Haklarımızı almak için tüm işçileri birleşmeye çağırıyoruz.

Murat Bulut
Kemal Güngör

DAVADAN DÖNDÜM, KORKMUYORUM

SAKARYA

Faşist ve sahte solcu çetelere karşı birleşelim

Ben bugün tam 20 yaşındayım. Bundan dört buçuk sene önce siyasete atıldım. Esasında benim yaptığım siyaset değildi. Tamamen bir baskı ve terör düzeniydi. İlk zamanlar derneğimize çıkıyor, oturuyorduk. Ama daha sonraları 25 kişilik bir tim kuruldu. Bu gruba beni de aldılar. İlk başlarda yalnız sopalı mahalle kavgalarına giriyorduk. Ama bir yaz bizi alıp tam bir gerilla eğitimi görülen bir yere götürdüler. Burada birbuçuk ay eğitim gördükten sonra tekrar geriye geldik. Saldırılarımız mahalle kavgalarından çıktı, silahlı, bombalı saldırılara dönüştü. Tabii ki bunları kendi ilimizde yapmıyorduk. Hemen hemen her akşam yakın il ve ilçelere sahte plakalı çalıntı arabalarla gidiyor, işimiz bitince de geriye dönüyorduk.

Sizin anlayacağınız tam bir vurkaçcı olmuştuk. Emirleri kimden aldığımızı bilmiyorduk. Emirler bize Castro dediğimiz bir kişi tarafından iletiliyordu.

Zamanla yaptığınız şeyler vicdanımı zorlamaya başladı. Geceleri uyuyamıyordum ve ayrılmaya karar verdim. Ama uzun zaman beni bırakmadılar. Esasında bizde davasından döneni vururlar. Ama ben korkmuyorum. Çünkü ben bu milleti ve bu vatanın çocuklarını kendimden çok seviyorum.

Tek ümidimde benim durumuma düşenlere dost ellerin uzanması ve bu gençlerin canına daha fazla kıyılmamasıdır. Çünkü paylaşamadığımız şey bu vatansa, bu vatan hepimizi geçindirir.

Tetiğe basanlara sesleniyorum. Bu canlara kıymayın. Kardeşçe yaşayın. Ve dışarıdan gelebilecek faşist ve sahte solcu çetelere karşı birleşin.

(Adı bizde saklı)

Proleter Devrimcilerin Birliği
AYDINLIK YAYINLARI
Genel Dağıtım: TÜP-DA
Cağaloğlu, Hamam Sok. No: 4, İstanbul

necati güngör
SEVGİ EKMEKTİR
HİKAYELER
yeryüzü yayınları
İsteme adresi Pk 1384 Sirkeci İST
Genel Dağıtım: TÜR DA Cağaloğlu Hamam sok. No: 4

İsrail'in Güney Lübnan'a saldırısı dün de sürdü

- Sudan, Irak'la ilişkilerini kesti
- Avrupa-Arap Ajansları Toplantısı dağıldı
- Güvenlik Konseyinin Lübnan sorunu için toplanması bekleniyor

BEYRUT/VİYANA (AJANSLAR)

İsrail askeri birliklerinin dün Güney Lübnan'ın Tir kenti yakınlarına açtığı topçu ateşi sonucu altı kişi öldü, çok sayıda insan yaralandı. İsrail ateşinin devam ettiği dördüncü günde de büyük miktarda maddi hasar meydana geldi.

İsrail topçu ateşi dün bütün gün boyunca sürdü. İsrail hücumbotları da pazartesi akşamı, Sur kentı yakınlarında bulunan El-Baas Filistin mülteci kampını denizden ateşe tutmuştu.

LÜBNAN'IN GİRİŞİMİ

Lübnan Başbakanı Selim El Hoss, Güney Lübnan'da ortaya çıkan durumun incelenmesi için BM Güvenlik Konseyinin bu akşam toplantıya çağrılacağını bildirdi.

Lübnan radyosunun verdiği habere göre, Hoss, Lübnan'ın BM'deki daimi temsilcisi Hasan Tueni ile ilişki kurdu. Tueni de Güvenlik Konseyinin hemen toplanabileceğini bildirdi.

BM Güvenlik Konseyi, toplandığı takdirde, İsrail desteğinde Güney Lübnan'da kurulan "hür devlet" meselesini ele alacak.

Kuveyt yetkilileri yaptıkları açıklamada, Suudi Arabistan'ın Mısır'la ekonomik ilişkilerini keseceklerini söylediler. Mısır ile Suudi Arabistan diplomatik ilişkileri önceki gün kesilmişti.

Öte yandan Körfez ülkelerinin de Mısır'a yaptıkları yardımı kestikleri açıklandı.

Bu arada bir demeç veren Suudi Arabistan Petrol Bakanı Zeki Yamani, Mısır'la ilişkilerin kısa bir süre yeniden başlayabileceğini söyledi.

SUDAN-IRAK İLİŞKİLERİ

Sudan, Irak'la tüm ilişkilerini kestiğini açıkladı. Sudan Devlet Başkanı Cafer El Numeyri, kararın, Irak hükümetinin ve iktidardaki Baas Partisinin Sudan'a olan "düşmanca" tutumu karşısında alındığını açıkladı ve Irak'ın bu tavrını sert bir dille kınadı.

AVRUPA—ARAP HABER AJANSLARI TOPLANTISI

Avrupa-Arap Haber Ajansları yöneticilerinin Viyana'da yapılması gereken üçüncü toplantısı, Orta Doğu Haber Ajansını (MENA) boykot ederek, çalışmalarına başlamadan dağıldı.

Toplantı için Viyana'da bir araya gelen ajans yetkilileri, dün sabah usül gereği bir ortak bildiriyi kaleme aldılar. Bildiride 1976'da Tunus'ta başlatılan diyalogun sürdürülmesi gereği üzerinde duruldu. "Şu anda bilinen nedenlerden dolayı bir anlaşmaya varma olanağı bulunmadığı kaydedilerek, toplantının ileri bir tarihe ertelendiği açıklandı.

İsrail saldırganlarının bir Filistin kampını top ateşine tutmasından sonra geriye kalanlar. Filistin halkı, siyonist devleti yıkana, özgür demokratik Filistin'i kurana kadar yılmadan mücadele edeceğini her sınavda gösteriyor...

İsveç ve ABD, Uganda'ya yardım yapacak

STOCKHOLM

İsveç hükümeti Uganda yeni yönetimine İsveç Kızılhaçı aracılığı ile 697 bin dolarlık yardım yapmaya karar verdi.

Yapılan açıklamada paranın özellikle yiyecek, çadır ve diğer ihtiyaç maddeleri için kullanılacağı bildirildi. Açıklamada, ülkede büyük bir halk kitlesinin evini barkını kaybettiği, yaralıların bulunduğu, dolayısıyla ülkenin yardıma muhtaç olduğu belirtildi.

Öte yandan Uganda ile 1973'te ilişkilerini kesen ABD, bu ülkeye yapılacak yardımı görüşmek üzere Kampala'ya bir heyet gönderdi.

1973 yılında Kampala elçiliğini kapatan ABD, geçen yıl da Uganda ile olan tüm ekonomik ilişkilerini kesmiş ve ülkeye karşı ekonomik boykot kararı almıştı.

1970 yılında işçilerin işgal ettiği Polonya Birleşik Sosyalist İşçi Partisinin binası. Polonya aydın muhalefetinin halkın mücadelesiyle birleştiği bir Doğu Bloku ülkesi...

MUHALİF SESLER KISILIYOR

Polonya'da Gierek yönetimi Papa 2. Jean Paul'ü ağırlamaya hazırlanıyor

- **Polonyalı Papa, insan hakları konusunda titiz davranıyor**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Polonya'da Gierek yönetimi, haziran ayında gerçekleşecek olan Papa 2. Jean Paul'ün ziyaretine hazırlanıyor. Varşova makamları bu hazırlık çalışmaları arasında en fazla muhalif seslerin kısılması konusuna önem veriyorlar. Batılı ajansların bildirdiğine göre, Polonya hükümeti, ülke zindanlarında siyasal tutuklu bulunmaması için şimdiden bazı "önlemler" alıyor.

Bu önlemlerin uygulamaya geçirilmesiyle, rejim aleyhtarı sendika kurmakla suçlanan radyo teknisyeni Kazimiers Switon, mahkum olmasına rağmen temyiz kararı beklenilmeden serbest bırakıldı. Ancak Polonya hapishanelerinde halen sayısı kesin olarak bilinmeyen bir çok muhalif var. Ülkenin belli başlı iki muhalefet hareketi olan KOR (Toplumsal Özsavunma Komitesi) ve İnsan Hakları Derneği, şimdiye kadar yayınladıkları bildirilerde, Varşova makamlarının yasalara aykırı olarak birçok muhalifi tutukladığını açıklamıştı.

Son olarak, Krakovi kentinde bir Lenin anıtına bomba konulmasını gerekçe olarak gösteren Polonya polisi, muhalif çevrelere bir baskın düzenleyerek 70'i aşkın insanı tutuklamıştı.

Dünya tarihinin ilk Polonyalı Papa'sı olan 2. Jean Paul, şimdiye kadar yaptığı birçok konuşmada "Bazı ülkelerin insan haklarına saygı göstermemesinden kaygı duyduğunu" belirtmişti.

İran Özgürlük Hareketinin kurucularından olan Başbakan Mehdi Bazergan'a başarısız bir suikast girişiminde bulunuldu. Hükümet yaptığı açıklamada suikast haberini yalanladı.

İran Başbakanına suikast girişimi haberi yalanlandı

- Libya Başbakanı Callud, İran'a gitti
- Tebriz'de Şeriatmedari lehinde gösteri yapıldı
- Nagadeh kentinde durum hâlâ gergin

TAHRAN (AJANSLAR)

24 Nisan sabahı, İran Başbakanı Mehdi Bazergan ile kabine üyelerine Tahran'da başarısız bir suikast girişiminde bulunuldu.

Bazergan ve kabine üyeleri, pazartesi günü öldürülen Genelkurmay eski Başkanı General Muhammet Vali Garani'nin cenaze töreni sırasında, üzerinde havacı üniforması bulunan bir şahıs tarafından öldürülmek istendi.

Sözkonusu şahıs hükümet yetkililerinin üzerine bir el bombası atmak istedi, ancak görevlilerin müdahalesi sonucu bombayı atamayınca, İsrail yapısı bir "Uzi" makinalı tüfeği ile ateş açmaya çalıştı.

Koruma görevlilerinin ani müdahalesi ile ateş açmayı da başaramayan şahıs, daha sonra yakalanarak bilinmeyen bir yere götürüldü.

Suikast girişimi, Tahran'ın en büyük caddelerinden biri olan Musaddık Bulvarında (Eski adıyla Pehlevi Bulvarı) meydana geldi.

Hükümet suikast haberini yalanladı.

CALLUD TAHRAN'DA

İran Radyosu, Libya Başbakanı Abdüsselam Callud'un 23 Nisan akşamı Tahran'a geldiğini bildirdi

Callud'un İranlı yetkililerle yapacağı görüşmelerde iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesinin de yer alacağı belirtiliyor.

İran'la Libya arasındaki diplomatik ilişkiler 1966 yılında kurulmuş, Şah'ın, Kaddafi'yi ülkedeki rejimi devirmek için adam eğitmekle suçlaması üzerin, 1970 yılında kesilmişti.

Ayetullah Homeyni ile de görüşecek olan Callud, uzun bir süredir İran'ı ziyaret eden ilk Libyalı yetkilidir.

TEBRİZ'DE GÖSTERİLER

İran'ın Azerbaycan bölgesinde bulunan Tebriz kentinde, 23 Nisan günü 300 bin kişi Ayetullah Şeriatmedari lehinde gösteri yaptı.

İran Radyosunca duyurulan habere göre, gösteriler, Ayetullah Halkali'nin "İttilaat" gazetesinde Şeriatmedari'yi eleştirmesine tepki olarak yapıldı.

Söz konusu yazıyı protesto için Tebriz'deki bütün okul ve mağazalar kapandı. Göstericiler Ayetullah Halkali'nin "İslam Devrim Mahkemesi"ne çıkarılmasını istediler.

MÜCAHİTLERİN TEPKİSİ

"İran Halk Mücahitleri Örgütü", Genelkurmay eski başkanı General Muhammet Vali Garani'ni öldürülmesini kınadı.

Örgütün basına iletilen bildirisinde, bu suikast, "yararsız bir eylem" olarak nitelendirildi.

NAGADEH'DE SON DURUM

Üç gün süren çarpışmaların ardından ateşkesin sağlanmasından sonra Ayetullah Şeriatmedari kent halkına yaptığı çağrıda "yabancı düşmanlar tarafından bölünmeyin" dedi. Ayetullah Talegani ise tarafları "sükunete" çağırdı.

Gerginliğin devam ettiği Nagadeh'e din adamlarından oluşan bir heyetin gönderileceği bildiriliyor.

GISCARD D'ESTAING, YUNANİSTAN DEVLET BAŞKANI İLE GÖRÜŞTÜ

Tatsos, Fransa'da ilgiyle karşılandı

- Yunanistan 28 Mayısta AET'nin tam üyesi olacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing önceki gün Elysee sarayında Yunanistan Devlet Başkanı Konstantin Tatsos'u kabul etti. İki devlet Başkanı arasındaki görüşmelerde, Yunanistan'ın 10. üye olarak Avrupa Ekonomik Topluluğuna katılması sorunu yanısıra Fransa-Yunanistan ilişkileri ele alındı.

80 yaşındaki Yunan Devlet Başkanı "Öğrenimini yaptığı ve uzun bir süre kaldığı Fransa'ya tekrardan gelmenin mutluluğu içinde olduğunu" belirtirken, Giscard d'Estaing de, "Yunanistan'ın "Avrupa ailesine" katılmasının son derece yararlı olduğunu söyledi.

Fransız basını Konstantin Tatsos'un 4 günlük Fransa gezisini genel olarak olumlu karşıladı. Sadece Fransız Komünist Partisinin (FKP) gazetesi "L'Humanite" aleyhte yayın yaptı. "L'Humanite" Yunanistan'ın AET'ye katılması ile bu ülkenin egemenliğinin çiğnendiğini ve Yunan işçilerinin çok ulusu şirketler tarafından sömürüleceğini öne sürdü.

YUNANİSTAN VE AET

Yunanistan, 28 Mayıs, 1979 günü Atina'da AET'nin dönem başkanı olan Giscard d'Estaing'in de katılacağı bir törenle, Ortak Pazar'a tam üye olacak. 1974 yılında askeri faşist diktatörlüğün devrilmesinden sonra, Batı Avrupa ile ilişkilerini geliştiren Yunanistan özellikle Fransa ile siyasi, ekonomik ve ticari alanda yoğun bir işbirliği yapıyor. Bu iki Akdeniz ülkesi, Balkan ülkelerinin birliği ve Kıbrıs sorununda da aynı siyasi görüşleri paylaşıyor. Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing 1975 yılında Yunanistan'a yaptığı gezi sırasında, "Kıbrıs sorununun iki toplum arasında barışçı bir yöntemle çözülmesi" tezini savunmuştu.

RODEZYA'DA SEÇİM KOMEDİSİ SÜRÜYOR

Teslimiyetçi liderler birbirine düştü

Sithole, seçimlerde hile yapıldığını öne sürdü

Teslimiyetçi liderlerden Sithole'nin seçimlerde hile yapıldığını iddia etmesi üzerine uluslararası kamuoyunu etkilemek ve ırkçı rejimin tecridini kırmak amacıyla düzenlenen seçimler tam bir fiyasko oldu.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Rodezya'da seçim sonuçları açıklandıkça teslimiyetçi liderler birbirlerine düşmeye başladı. Liderlerden Ndabaningi Sithole seçimlerde hile yapıldığını ve seçim sonuçlarını kabul etmeyeceğini açıkladı.

Öte yandan ilk sonuçlara göre Rahip Muzoreva'nın partisinin seçimleri önde götürdüğü ve Muzoreva'nın başbakan olmasının kesinleştiği ileri sürüldü.

Ndabaningi Sithole, adını vermediği bir bakanlığı ve seçim görevlilerini seçimlerde hile yapmakla ve seçmenlere hangi partiye oy vereceklerini söylemekle suçladı. Daha önce seçimleri metheden ve uluslararası kamu oyunu bu seçimleri tanımaya çağıran Sithole'nin bu açıklaması, Rodezya'da tepkilere yol açtı.

IKTISADİ YAPTIRIMLARIN KALDIRILMASI

Öte yandan Amerika'da, Rodezya'daki ırkçı rejimi destekleyen bir grup senatör, Başkan Carter'e Rodezya'da yapılan seçimleri tanıması için yaptıkları baskıyı artırdılar. Seçimlere katılma oranının yüksek olduğunu iddia eden senatörler, yeni hükümetin kurulmasını takiben 15 gün içinde ABD'nin Rodezya'ya uyguladığı iktisadi yaptırımları kaldırmasını istediler.

5 kıtadan KISA HABERLER

İsviçre, bir Sovyet diplomatını sınırdışı etti

İsviçre hükümeti, casusluk yapan bir Sovyet diplomatını sınırdışı etti. İsviçre Hükümetinin açıklamasında adı belirtilmeyen Sovyet Birinci Sekreterinin Sovyet Gizli Servisi hesabına çalıştığı kaydedildi. Cenevre'deki Birleşmiş Milletler Sovyet diplomatik misyonunun birinci sekreteri olan kişinin daha önce ülkeyi terk ettiği bildirildi.

İsviçre Hükümeti geçen yıl da Uluslararası Çalışma Örgütünde görevli Gregori Miagkov ile Vladimir Bukrevev'i de sınırdışı etmişti.

İngiltere Başbakan adayı Margret Thatcher

Margret Thatcher iktidara gelirse İsrail'e petrol satmayacak

İngiliz Muhafazakar Parti Lideri Bayan Thatcher, iktidara geldiği takdirde İsrail'e petrol satmayacağını açıkladı. İngiltere'nin Orta Doğu politikasında da değişiklik yapmayacaklarını belirtti. Margaret Thatcher Kuzey Denizinden çıkarılan petrolün öncelikle iç tüketimde kullanılacağını, artarsa AET ülkelerine satılacağını söyledi. "Bu durumda İsrail'e petrol satmamız sözkonusu değildir" dedi.

Nigaragua'da temel maddelere zam yapıldı

Nikaragua'da Somoza yönetimi, temel ihtiyaç maddelerine yüzde 40, asgari ücretlere de yüzde 25 oranında zam yaptı. Hükümet bu arada sosyal güvenlik alanında reform yapılacağını da ileri sürdü.

İktisat Bakanlığı da yaptığı açıklamada, fiyatların, yüzde 70 oranındaki son devalüasyondan sonra spekülasyonu önlemek amacıyla artırıldığını iddia etti. Siyasi kaynaklar yeni fiyat artışlarının muhalefetin şiddetlenmesine yol açacağını belirtiyorlar.

Nikaragua'da işsizlik oranının da yüzde 40'ı bulduğu bildiriliyor.

Hindistan'da 50 kişi casusluk iddiasıyla tutuklandı

Hindistan Hükümeti Keşmir'de Pakistan nesabına casusluk yaptığı iddiasıyla 50 subayı tutukladı. Bu kişilerin Pakistan sınırını geçerek, Pakistan yetkililerine Hint birlikleri ve askeri gücü hakkında bilgi, belge ve harita verdikleri ileri sürüldü. Askeri mahkemelerde yargılanmaya başlanılan bu kişilerden birinin işkence altında öldüğü kaydedildi.

Waldheim Malezya'yı ziyaret ediyor

KUALA LUMPUR (THA)

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Uzakdoğu gezisinin ilk durağı Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'a geldi.

Waldheim Malezya'da Devlet Başkanı Hüseyin Onn ve Dışişleri Bakanı Ritauddin ile Hindiçini bölgesindeki sorunları görüşecek.

Horst Ehmke, Çin'in dünya savaşını ertelemek için çalıştığını söyledi

FRANKFURT (ÖZEL)

Çin'e 9 günlük bir ziyaret yapan Sosyal Demokrat Parti (SDP) Meclis Grubu Başkan Yardımcısı Horst Ehmke, Çin'in, Sovyetler Birliği ile ABD arasında çıkacak bir dünya savaşını ertelemek istediğini söyledi.

Son günlerde çok sayıda Batı Alman siyaset adamı Çin'e gitti. Bundan kısa bir süre önce, Hors Ehmke'de Çin'e yaptığı 9 günlük gezi sırasında, Başbakan yardımcılarından Li Xinain ve diğer parti ve hükümet yetkilileriyle görüşmüştü. Ehmke, Çin'den döndükten sonra Federal Almanya'nın büyük tirajlı gazetelerinden Die Velt'e Çin konusunda düşüncelerini açıkladı. SS-20 roketlerinin ve Backfir bombardıman uçaklarının sadece Avrupa'da tehdit oluşturmadığını belirten Ehmke, Çin'in bu silahlara karşı güç geliştirmesinin gerektiğini vurguladı. Çinlilerin dünya savaşının kaçınılmazlığı konusundaki düşüncelerinin katı bir önyargı olmadığını belirten Ehmke, Çınlilerin sözünü ettiği çatışmanın, bir Sovyet-Çin silahlı çatışması değil, ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki çatışma olduğunu belirtti.

Çin ile İtalya arasında bir ticaret anlaşması imzalandı

ROMA (THA)

Çin Halk Cumhuriyeti ile İtalya arasında bir ekonomik işbirliği anlaşması imzalandı.

Anlaşmaya göre İtalya Çin'e 1 milyon dolarlık bir yardım yapacak. İki ülke arasındaki ticaret hacmi 1973'te 90 milyon dolarken, 1978'de 200 milyon dolara yükselmişti.

İtalya Çin'den et, ipekli mamuller, tabaklanmış deri ve işlenmiş tahta alırken Çin İtalya'dan makina, demir çelik, kimyasal ve sentetik maddeler alıyor.

TİSTAV

Denizcier, görevi Halil Tunç'tan devraldı

● Yeni Genel Başkan, "Türk-İş Teşkilatı bir bölünmeye izin vermeyecektir." dedi

ANKARA (THA)

Türk-İş 11. Genel Kurulunda Genel Başkanlığa seçilen İbrahim Denizcier, Halil Tunç'tan görevi devralarak çalışmalarına başladı ve kutlamaları kabul etti.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, görevi devraldıktan sonra bir açıklama yaparak, "Türk-İş teşkilatı bir bölünmeye izin vermeyecektir" dedi.

Denizcier, Türk-İş Genel Kurulunun büyük bir olgunluk içinde geçtiğini belirterek şunları söyledi:

"Görevde bulunduğumuz sürece, çalışanların menfaatleri doğrultusunda hareket edeceğiz. Türk-İş teşkilatı bir bölünmeye izin vermeyecektir. Seçim sonrası kamuoyunda çeşitli spekülasyonlar olur. Bu doğaldır. Fakat Türk-İş bir bütündür. Bütünleşmenin daha da sağlamlaştırılması için çalışmaları sürdüreceğiz."

İŞÇİLER TKP'NİN KOMPLOSUNA KARŞI ÇIKIYOR

Sahte TKP yanlıları, işçileri Taksim'e götürmek için işyerlerinde baskı uygulamaya başladı

- TKP'li görevliler işçilerden Taksim'e geleceklerine dair imza istiyor ve herkesi "görevli" yapıyorlar
- Gıda-İş Kartal Şubesinde bir yönetim kurulu üyesi gösteriye karşı çıkınca İGD'liler üzerine saldırdılar
- Maden-İş'teki TKP'liler sendika DİSK'ten ihraç edildiği halde komiteler kurarak gösteriye hazırlanıyor
- Hür Cam-İş'li bir yönetici "30 yerde eylem koyacağız!" diye ajitasyon yapıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'e bağlı sendikalar içindeki sahte TKP yanlılarının 1 Mayıs Kutlama Komitelerinde aktif görev aldıkları ve işçileri 1 Mayıs'a getirmek amacıyla çeşitli baskı yöntemleri kullandıkları öğrenildi.

Bildirildiğine göre bu kişiler fabrikadaki işçileri çeşitli komitelere görevli olarak yazıyor ve katılmadıkları takdirde sendikadan ihraç edeceklerini, hatta işten attıracaklarını söylüyorlar. İşçileri katılacaklarına dair imzalı kağıt vermeye zorluyorlar.

HÜR CAM-İŞ

Hür Cam-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyesi ve sahte TKP taraftarı olarak bilinen Ali Rıza Gülkaya'nın çeşitli işyerlerini gezerek "Gerekirse barikatlar kuracağız. 30 yerde birden eylem koyarak jandarmayı dağıtacağız" diye propaganda yaptığı öğrenildi.

MADEN-İŞ

DİSK'ten ihraç edilmiş olmasına rağmen Maden-İş'in de 1 Mayıs'a katılmak için aktif bir hazırlık içinde olduğu ve aynı yöntemlerle işçileri Taksim'deki gösteriye katmaya çalıştığı belirtiliyor.

GIDA-İŞ

Gıda-İş Yürütme Kurulu üyesi ve sahte TKP yanlısı Hamdullah Güzel'in de 1 Mayıs Kutlama Komitesi Başkanı olarak görev aldığı belirtiliyor. İstanbul'u üç ayrı bölgeye ayıran Hamdullah Güzel'in çeşitli bölgeleri gezerek toplantılar düzenlediği, bu toplantılarda marşlar ve şiirler okuyarak özellikle yeni örgütlenmiş işyerlerindeki geri ve tecrübesiz işçileri etkilemeye çalıştığı öğrenildi.

GIDA-İŞ'İN KARTAL TOPLANTISI

Gıda-İş Kartal Şubesinde Pazartesi günü sabah saat 10.00'da Anadolu yakasında işyerlerinden getirilen 100'e yakın işçiyle bir toplantı yapıldı.

Sahte TKP taraftarı olarak bilinen Gıda-İş Yürütme Kurulu üyesi Hamdullah Güzel toplantıya başkanlık etti. 1 Mayıs Kutlama Komitesinin çalışmalarını ve görevlerini anlatan Hamdullah Güzel, "Kapitalist sistemle sosyalist sistem arasında üçüncü bir yol olmadığını, sosyalist sistemin geliştiğini 1 Mayıs'ın bütün sosyalistler tarafından mutlaka kutlanması gerektiğini söyledi.

"İşçi sınıfı ve bağlaşıklarının 1 Mayıs günü Taksim'e geleceğini ve göğsünü faşist kurşunlara siper edeceğini" öne sürdü. Konuşması sırasında sürekli olarak ajitasyon yapan Hamdullah Güzel'i toplantıya katılan işçiler sessiz bir şekilde izlediler. Güzel konuşmasını DİSK ve Gıda-İş olarak 1 Mayıs'ı her ne pahasına olursa olsun kutlayacağız" diye bitirdi.

Daha sonra Gıda-İş Şube Yönetim Kurulu üyesi Abuzer Doğan söz aldı ve DİSK'in 1 Mayıs 1979'u 1 Mayıs alanında kutlama kararını yanlış bulduğunu belirtti.

Abuzer Doğan şunları söyledi,

"Bu karara karşı çıkıyorum. Ülkemiz üzerinde kara bulutlar dolaşmaktadır. Bu 1 Mayıs'ı bu şekilde kutlamak, ülkemizdeki kargaşayı artıracak, kara bulutlara bir yenisini ekleyecektir. Bu durum anarşiye hizmet edecektir. Görülen odur ki, sahte TKP çok sevdiğimiz DİSK'i pohpohlayarak uçurumdan aşağı atmaya çalışıyor. Saygınlığını halkın gözünden düşürmeye çalışıyor. Karışıklığı önlemek için ilan edilen sıkıyönetimi halkın üzerine çekmeye ve işçi sınıfı ile karşı karşıya getirmeye çalışıyor.

Bu meydanı Rusya'nın reklamı için kullanmaya çalışıyor İşçiler gitmemelidir, gitmeyecektir. Sahte TKP yalnız bırakılmalıdır. Türkiye işçi sınıfı yıllardır 1 Mayıs'ı fabrikalarda, tarlalarda, tezgah başında, işkencehanelerde, hapishanelerde, kutlamaktadır. Bu yıl da kutlayacaktır. Ama sahte TKP'nin Rusya'nın bayramını kutlamayacak, onların peşinden gitmeyecektir.

Konuşmasının sonunda Abuzer Doğan, Hamdullah Güzel'in tutumuna değinerek şunları söyledi: "Ben iki defadır bu toplantılara katılıyorum. Sen her seferinde TKP'nin propagandasını yapıyorsun. Burası parti değil, Gıda-İş Sendikasıdır, Maden-İş de değildir" dedi. Bunun üzerine Hamdullah Güzel bu fikirleri burada da yayacağını söyledi ve Abuzer Doğan'a "Maocu, ajan" diye hücum etti

İGD ve Kurtuluş yanlıları da Abuzer Doğan'a saldırdılar. Salonda bir süre karışıklık meydana geldi. Daha sonra toplantı sona erdi. Fabrikalardan gelen işçilerin bir suskunluk içinde olduğu görülüyordu.

TKP YANLILARI İLGİSİZLİĞE KARŞI KOMİTELER ÖRGÜTLEMEYE ÇALISIYOR

Öğrenildiğine göre İGD'liler ve Kurtuluşçular sahte TKP yanlısı Hamdullah Güzel'in talimatları ile işyerlerinde işçilerin ilgisizliğine karşı 4'er kişilik komiteler örgütlenmeye çalışıyorlar.

Çok sayıda görevli yazarak işçileri gelmeye mecbur tutmak istiyorlar. Bunun için "İç görevli", "Dış görevli", "Sopa görevlisi" "Pankart görevlisi", "Bildirici", "Muhafız" gibi çeşitli adlar altında komiteler kuruyorlar.

Bütün bu çabalara rağmen işçilerin bu yıl 1 Mayıs'a gelmek istemediği bildiriliyor. Birçok işçi görev almayı kabul etmiyor. 250 kişilik Çapamarka'da ancak 22 kişiyi komitelere yazabildikleri öğrenildi. Yazılanların birçoğu da o gün gitmeyeceklerini belirtiyorlar.

Geçen yaz "Birimiz hepimiz hepimiz birimiz için" diyerek yaptıkları direnişle atılan arkadaşlarını yeniden işe aldıran Arı Bisküvi işçileri, şimdi de ekonomik haklarını savunmak için grev önlüklerini sırtlarına geçirdiler.

Arı Bisküvi'de Grev!

● Tek Gıda-İş 4 Nolu Şube Başkanı Kemal Akman, Genel Merkezle olan uyuşmazlıkların sebeplerini açıkladı

Gülay Cazgır

Tek Gıda-İş Sendikası 4 nolu şubeye bağlı Arı Bisküvi Fabrikasında çalışan 380 işçi greve başladı.

16 Nisanda başlatılan grev başarı ile sürüyor. İşçiler birlik beraberlik içindeler.

Grev yerine vardığımızda işçiler bahçede kurulan grev çadırı etrafında ve bahçe kenarında oturmuşlardı.

Greve niçin gidildiği ve son günlerde duyulan şube yönetiminin ihracı konusunu sorduğumuzda Sendika Şube Başkanı Kemal Akman şunları anlattı:

"Bildiğiniz gibi daha önce de 28 günlük bir direniş yapıldı. Direniş süresince üst organlar işçilere sahip çıkmadıkları gibi 'fabrika kapanacak işçiler işten atılacak' gibi sözlerle direnişi bozguna uğratmak istediler. Direnişten sonra görüldü ki, direnişte geçen 28 günlük ücretler bile alındı. Hiç bir hak kaybolmadı.

"Bu işyerinde sürdürülen toplusözleşme görüşmelerine üst organlar katılmadı, işyeri ve işçi pürüzlü diyerek. Toplusözleşme Bölge Merkez Şubesinin imzaladığı seviyeye geldi. Bu sözleşmede ücret zammı 1. yıl 10,25, ikinci yıl için 11.75'tir. Biz bunun üzerine, imzalamak istiyoruz. Çünkü bu işyerinde ücretler çok düşük. 11 yıllık işçi, 19 lira saat ücreti alıyor."

Uyuşmazlık *maddelerinin* işçilerin görüşlerine sunulduğunu ve işçilerin çoğunlukla grev istediğini söyleyen Kemal Akman, ayrıca işçilere grev süresince net olarak brüt maaşlarının yarısını ödeyeceklerini söyledi.

Sendika yetkilileri, işyerinin yönetim değiştirdiğini ve yeni yönetim zamanında fabrikanın kara bile geçtiğini, grevi haklarını almıcaya kadar sürdürmeye kararlı olduklarını belirttiler

Tek Gıda-İş Bölge Merkez Şubesi ile şube yönetimi arasında bir çelişki olduğuna değinen Kemal Akman bu konuda şunları söyledi:

"Bölge Merkez Şubesi seçimlerinde şimdiki yönetime muhalefet ettik ve liste çıkardık. Bu onları çok şaşırttı. Anladılar ki bastıkları yer pek sağlam değil. Bizim ekmeğimizle oynadınız. Bu nedenle sizinle hesaplaşacağız dediler. Çelişkimiz kişisel değildir. İdeolojik ve siyasidir. Hazmedemediler, muhalefeti ezmek için Efes Pilsen'i bahane ediyorlar" dedi.

Kemal Akman Efes Pilsen sözleşmesinin imzalanması sırasında şube yönetimi ile Genel Merkez arasında çıkan uyuşmazlık ile ilgili olarak da şunları anlattı:

"Anket yaparak sözleşme taslağını hazırladık. Görüşmelerde anlaşma olmazsa, 'ne diyorsunuz' diye işçiye soracaktık. Bunu üst organlar da biliyordu. Bizi aradan çektiler. Bizden sonra kimsenin görüşü sorulmadan imzalanınca, sözleşmeyi işçiler kabul etmedi. Daha sonra baskıyla kabul ettiler. Şimdi şube, Efes Pilsen'e giremez diyorlar. Bizi tecrit etmeye çalıştıkları belli olmasın diye göstermelik olarak Merkez Şube de giremez diyorlar. Konu işverene de yazıldı.

"Efes'te yapılan sözleşmeyi kabul etmeyin diyerek işçileri siz kışkırttınız diye bizi suçluyorlar."

Sözleşme konusunda ise, "bu bir ilkedir. İşçiden habersiz sözleşme imzalanmaz. İyidir kötüdür diye sözleşmeyi eleştirmek istemiyoruz. Sendikada demokrasi istiyoruz. Bu isteğimizi şubemizde ve bağlı işyerlerinde demokrasi uyguluyoruz. Sonuna kadar da savunacağız" dedi.

Grev çadırından ayrılırken işçiler, Biz grevi sonuna kadar sürdüreceğiz. Hepimiz buna kararlıyız" dediler.

Arı Bisküvi'nin yaşlı teyzeleri ve gelinlik kızlarının bir yıl içinde ikinci mücadeleleri bu. Hem "Patron isteklerimizi kabul edene kadar grev bayrağımız dalgalanacak" diyorlar hem de Genel Merkezin, şube üzerinde uyguladığı baskıları protesto ediyorlar.

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU YARIN YENİDEN TOPLANIYOR

ANKARA (ÖZEL)

Asgari Ücret Tespit Komisyonu yarın yeniden toplanarak çalışmalarını sürdürecek.

Komisyonun bugüne kadarki çalışmalarında beslenme standartları üzerinde duruldu. Bu konuda hazırlanan raporlar üzerinde tartışmalar yapıldı.

Bu arada çeşitli kuruluşlar ve sendikalar asgari ücret ile ilgili görüşlerini kamuoyuna açıkladılar. Türk-İş asgari ücretin 5 bin 500 lira olarak tespitini isterken, DİSK 7 bin 500 lira olmasını talep etti.

Komisyon tarafından daha önce yapılan açıklamalarda, komisyonun çalışmalarını ay sonuna kadar tamamlayacağı ve tespit edilen asgari ücretin 1 Mayıstan itibaren yürürlüğe gireceği belirtilmişti.

Komisyon 26 Nisandan itibaren her gün toplanarak çalışmalarını bir an önce tamamlamaya çalışacak.

Gaziantep Tekstil Yün İplik Şube Başkanı Muzaffer Subaşı:

"ASGARİ ÜCRET 4 ÇOCUKLU İŞÇİ AİLESİNE GÖRE HESAPLANMALIDIR"

GAZİANTEP (ÖZEL)

Gaziantep Tekstil İşçileri Sendikası Yün İplik Şubesi Başkanı Muzaffer Subaşı asgari ücret konusunda gazetemize yaptığı açıklamada şunları belirtti.

"Biz sendika olarak asgari ücretin ilk önce çalışan işçi başına değil 4 çocuklu bir işçi ailesinin giderleri gözönüne alınarak hesaplanmasını istiyoruz. Bugünkü şartlarda bu ücret 400 TL olmalıdır. Ayrıca asgari ücretten vergi kesilmemelidir. Elbetteki parlamentodaki sermaye çevreleri bunu engellemeye çalışacaklardır. Fakat her şeye rağmen karar bu yönde alınmalıdır. Ayrıca işsizlik sigortası da bir an evvel çıkarılmalıdır."

ÜRÜNLERİNİN AKİBETİNİ BİLMEYEN TEDİRGİN YENİKÖY'LÜLER

Marmara Bölgesinde tütün üretimi her geçen gün azalıyor

● Üretici, taban fiyatın 100 lira olmasını istiyor Köylüler ürünlerini sattıktan sonra ellerinde bir şey kalmadığından şikayetçiler

YADİGAR ÖZÜDURU

Hani, Marmara Bölgesi Tütün Piyasası 20 Nisanda açılacak denmişti.

Hani, "Tütün Milli Komitesi" toplanacak, sorunlar tartışılacak, sağlıklı tütün politikası belirlenecekti.

Hani, Tütün üreticisi teşvik edilecekti. Alımlar hızlandırılacak, banka kredileri ve avanslar yükseltilecekti.

Bütün bunlar olmadı. Peki ne oldu:

"Piyasa ne zaman açılacak: başfiyat ne olacak? sorusuna cevap yok.

Yeniköy, tütün üreticileri gübre bulamadıklarını ilaçlamanın, ne zaman, ve nasıl yapılacağını bilmediklerinden tütünde hastalığın eksik olmadığını belirttiler.

Tarım Kredi Kooperatifi'nin ve Ziraat Bankasının, ipotek karşılığı bir dönüm yere 300 lira kredi verdiğini:

Tekel'in bir kilo tütüne, 12,5 lira avans verdiğini, öyleki bunu da iş işten geçtikten sonra verdiğini,

Eksperlerin yetersiz olduğunu, birkaç kişiye fazla para verirse, Kaymayı önlemek için diğer üreticiyi urpanladığını söylediler.

1 kilo tütünü, 75-80 liraya mal ederken, Tekel'in ürüne maliyetin altında para ödediğini belirttiler.

Tütün üreticisi, elindeki tütününü satmadan, toprağını icarla kiralamadan, ne kadar tütün ekeceğini, Tekel'e bir beyanname ile bildirmesi gerektiğini söyledi.

Bütün bunların sonucu: Orhangazi İlçesi, Yeniköy Vahiyesi muhtarının dediği gibi.

"Her sene zarar eden köylü, tütün ekmekten vazgeçiyor. Birkaç seneye kadar, tütün ekimi kalkar."

IMF'nin gönlünü alıp, borç para vermesini isterken, en büyük döviz kaynaklarımızdan tütün üretimi köstekleniyor.

Yöneticiler, IMF'nin isteklerini yerine getirmeyi bırakmalı da, İnegöl'ün İsaören, Orhangazi'nin Yeniköy tütün üreticisine kulak vermeli:

"Milli gelirimizin yükselmesini isteyen yöneticileri uyarıyoruz. Tütün ekimi her geçen gün azalıyor. Bize güvenilirse, sorunlarımız çözülürse, aradığımız para bulunur."

Tütün üreticisi piyasanın bir an önce açılmasını ve tütüne en az 100 lira fiyat verilmesini isterken yetkililer her iki konuda da susuyor.

MHP usülü tahliye isteği

Ülkücü sanığın avukatı:

"Sıkıyönetim kalkacak müvekkilimi tahliye edin"

● *Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi dört komandoyu 16'şar yıl hapis cezasına çarptırdı*

ANKARA (ÖZEL)

Sıkıyönetim Mahkemesinde bir komandonun avukatı, "Sıkıyönetim nasıl olsa iki gün sonra kalkacak. Müvekkilimin tahliyesini talep ediyorum" dedi.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde 29 Ekim 1978 günü Metin Arı'yı yaralamaktan sanık sağ görüşlü Halil Dağ ile Murat Dündar'ın avukatları müvekkillerinin tahliyesini istediler. Sanık avukatı Metin Akansel gerekçe olarak, "Sıkıyönetim nasıl olsa iki gün sonra kalkacak, müvekkillerimizi sivil mahkemelere göndereceksiniz. Bu arada barı mağdur olmasınlar, bir an önce tahliyelerini isterim" dedi.

Sıkıyönetim Mahkemesi Duruşma Yargıcı Hakim Albay Nurettin Soyer'in "Sıkıyönetimin kalkacağına bu kadar nasıl emin oluyorsunuz?" sorusuna ise Avukat Akansel, "İki gün sonra kalkar. 20 gün sonra tekrar geri gelir, yeni hükümet kurulunca" diye cevap verdi.

DÖRT KOMANDO 16'ŞAR YIL HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI

Hakim Albay Hamdi Sevinç başkanlığındaki Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi 10 Aralık 1978 günü Mamak, Aşıklar Mahallesinde anayoldan bu mahalleye ayrılan yolu onarma çalışması yapmakta bulunan işçilere ateş açan Cem Yıldız, Cafer Sadık Uslu, Sadi Uzun ve Erol Erdoğan'ı 16'şar yıl 8'er ay süre ile ağır hapis cezasına mahkum etti. Sanıkların ayrıca 5,5 yıl 20'şer gün gözetim altında bulundurulmasına karar verildi.

Avukatı, komando Baki Gülcan için "deli" dedi

İSTANBUL (ÖZEL)

Gaziosmanpaşa semtinde Sinan Hepşen isimli genci öldürmekten yargılanan komando Mustafa Baki Gülcan ve Gürsel Celep'in duruşmalarına dün İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edildi.

Tanıkların gelmediği duruşmada Mustafa Baki Gülcan'ın avukatı, sanığın akli dengesinin bozuk olduğunu söyleyerek müşahade altına alınmasını talep etti.

Avukat, Gülcan'ın 11-12 yaşlarında Fransız Hastanesinde tedavi gördüğünü ve normal bir insan hali göstermediğini söyleyerek evde sürekli olarak çeşitli eşyaları kırdığını söyledi.

Mustafa Baki Gülcan'ın bu durumunun devam ettiğini belirten avukat, cezai ehliyetinin bulunmayacağını söyledi ve müşahade altına alınmasını istedi. Sanık M. Baki Gülcan ise avukatının isteği karşısında hiç bir şey söylemedi.

Duruşma yargıcı Mustafa Baki Gülcan'ın müşahade altına alınıp alınmayacağının teşhisi için bir askeri doktoru bilirkişi tayin etti ve duruşmayı erteledi.

Mustafa Baki Gülcan ise, yine İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde Gaziosmanpaşa semtinde 4 yere bomba atmaktan 8 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı.

7 kişinin katili olarak yargılanan ve Erol Doğan adlı devrimciyi öldürmekten 16 seneye mahkum olan Veli Can Oduncu'nun avukatları da Veli Can Oduncu'nun "deli" olduğunu söylemişlerdi.

Müjdat Gezen Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Sıkıyönetim Mahkemesinde dün görevli polis memurlarına hakaret ettiği gerekçesi ile sanatçı Müjdat Gezen ve Sıkıyönetim Komutanlığının eğlence yerlerinin gece Saat 01'den itibaren kapatılması emrini uygulamadığı iddiası ile gazino sahibi Seçkin Danabaş hakkında açılan davaya yarın başlandı. Sanatçı Müjdat Gezen Ankara'da çalıştığı için duruşmaya gelmedi.

Duruşma, sanatçı Müjdat Gezen'in ve gelmeyen diğer tanıkların dinlenmesi için ileri bir tarihe ertelendi.

Kızılay Genel Kurulu yapılıyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Kızılay Derneğinin 1979 Olağan Genel Kurulu 27 Nisan Cuma günü yapılıyor.

DSİ Konferans Salonunda yapılacak Genel Kurul sabah saat 10.00 da başlayacak.

Suriye Kızılay ve Japonya Kızılhaç heyetlerinin de davet edildiği Genel Kurul üç gün sürecek.

MTA İŞÇİLERİ

"Kitle taşımacılığında hatalı uygulamalar var"

ANKARA (ÖZEL)

MTA'da çalışan 6 bin işçi, Yerel Yönetim Bakanlığı ve Ankara Belediyesince gerçekleştirilen Kitle Ulaşım Projesi sonucu ortaya çıkan hatalı uygulamaların düzeltilmesini istedi.

Alınan kararın Ankara halkının olduğu gibi MTA işçilerinin de desteğini sağladığını belirten çalışanlar, uygulamada yapılan yanlışlıkların kendilerini zor duruma soktuğunu söylediler.

Çalışanlar şöyle dedi: "İşyerinde çalışma saatleri işçiler için 7'dir. Memurlar için ise 8'dir. Sabah uzak semtlerden gelen işçiler çalışma saatlerine zamanında yetişememektedirler."

Kitle taşımacılığına paralel olarak bazı kamu kuruluşlarının çalışma şartlarının değiştiğini belirten çalışanlar, servis araçlarının, MTA çalışanlarını işyerine bıraktıktan sonra kilte taşımacılığına yönelmesini istediler.

MTA çalışanları uygulamanın bu şekilde değiştirilmesi halinde halkın yararına olan kararın MTA çalışanlarını karşısına almayan bir işlerlik kazanacağını sözlerine eklediler.

Mao Zedung
Kültür Sanat ve Edebiyat Üzerine
20 LİRA
AYDINLIK YAYINLARI
Genel Dağıtım: TUR-DA Hamam Sokak 9 Cağaloğlu

Okullarda huzur nasıl sağlanacak ?

☐ Öğretim üyeleri ve öğretmenlerin düşünceleri

SBF ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

Prof. Beşir Hamitoğulları:

"Gençlik, öğrenim kurumlarının anarşik olaylara alan seçilmesinin anlamını gözardı etmemelidir"

- Yurtsever gençlik, sahte devrimcilere karşı uyanık olmalıdır
- Özerklik ve özgürlük mutlaka sağlanmalıdır

Hamdullah Yanık

AYDINLIK: Öğrencilerin, öğretim üyelerinin görüşleri alınmadan öğrenciler anfilerden ve sınıflardan dışarı çıkarılarak boykot ilan ediliyor. Bu tür boykotları, eylemleri nasıl karşılıyorsunuz?

Prof. HAMİTOĞULLARI: Bunalımlı Türkiye'nin geçmekte olduğu dar boğazlar ortamında ve sıkıyönetimi gerektiren koşulların da özellikle öğretim kurumlarının (orta öğretimden, yüksek öğrenime değin) boykotlar dahil, anarşik olaylara alan olarak seçilmesinin anlamını yurtsever gençliğin gözardı etmemesi gerekir. Devrimci niteliği olmayan ve öğretim özgürlüğünü yok eden bu eylemlerin yurdumuza yarar getirmeyeceği açıklıkla ortadadır. Bu çelişkiyi belirtmek için sadece şu olguyu anımsamak yeter. Söz gelimi bu yıl üniversiteye girmek için dört yüz bini aşkın gencin üniversiteye girişe hazırlandığı ve bunlardan en fazla elli binine okuma olanakları sağlanabilen bir ortamda zaten yetersiz olan yüksek öğretim kurumları bir de öğrenci kitlesine somut hiç bir yararı dokunmayan boykotlarla daha da yararsız hale getirmek; ne gençlerin ne de ulusun yararınadır. Buna rağmen gençliğin ve öğretim kurumlarının boykota sürüklenmesi sadece Türkiye halkının ve Türkiye'nin düşmanlarının yararınadır. Ülkemizin gelişmesini sağlayabilmesi, ekonomik bağımsızlığına kavuşabilmesi ve emperyalizme karşı varlığını sürdürebilmesinin temel koşullarından biri; yarının güçlü yöneticileri olacak gençlerin iyi eğitilmesine bağlıdır. Bu nedenle yurtsever gençlerimizin özgürlük içinde, kardeş bir dayanışma içinde, bin bir güçlükle girebildikleri öğretim kurumlarında yeterince eğitilmelerini engelleyen her davranış, her şeyden önce gençlerin zararınadır, yurt zararınadır.

"YURTSEVER GENÇLİK SAHTE DEVRİMCİLERE KARŞI UYANIK OLMALI

Türkiye üzerinde uluslararası emperyalistlerin büyük oyunlar ve düzenler tezgahladıkları bir ortamda kimi ideolojilerle gizlenen tüm eylemlerin ülke yararına olmadığı artık anlaşılmalıdır.

Özellikle yurtsever gençliğin, inançlarını kendi emperyalist amaçları yönünde kullanmak isteyen sahte ve satılmış sözde devrimcilere karsı uyanık olmaları, gerçek devrimciliktir. Gerçek yurtseverlik olmadan, gerçek devrimcilikde olmaz. Emperyalistlerin uşakları yurtsever olmayacakları gibi, devrimci de olamazlar. Bu uyduların yüzünde ve dillerindeki sahte devrimcilik maskesini düşürmenin zamanı gelmiştir. Yurdumuzun ve ulusumuzun kardeşliğe, birliğe ve barışa en çok gereksinme duyduğu bir sırada huzursuzluktan başka sonuçlar getirmeyecek her türlü eylemin devrimci bir tavır olmadığı artık anlaşılmalıdır. Devrimci bir uyanıklıkla ideolojik çekiciliği bir tuzak haline getiren yurt düşmanlarının yurdumuz üzerindeki her türlü oyununu bozabilecek tavrı takınmanın zamanı gelmistir.

"Türkiye dahil Orta Doğu'da yer alan ülkelerin sınırlarını kendi emperyalist amaçları doğrultusunda gizlemek isteyen yurt dışı düşmanlarımızın oyunları karşısında yurtsever gençliğin bir tek yumruk gibi toparlanması gerekmektedir.

AYDINLIK: Öğrenciler arasında öğretim üyeleri hakkında "düzenin adamı" şeklinde propaganda yapılıyor. Sizce bu anlayış nereden kaynaklanıyor?

ÖĞRETİM ÜYELERİ HAKKINDA ASILSIZ İDDİALAR

HAMİTOĞULLARI: Yukarıda uluslararası emperyalistlerden kaynaklanan bir iki davranışa değinmiştim. Bu çevrelerin amaçlarına varmak için uyguladıkları stratejinin önemli bir ekseni, ayrımcılığa dayanmaktadır. Cephelere bölmeye, yani bölücülüğe dayanmaktadır. Yurtsever gençleri sayısız klikler halinde bölmeleri bunun göstergelerinden biridir. Öğretim üyeleri ile öğrencilerin arasını açmak ve bir bütün oluşturan bir iki ögeyi bir diğerine düşürmek, iki taraf haline getirmek yukarıda andığım stratejinin bir diğer noktasıdır. Doğaldır ki, bu bölücülüğü sağlamakta bastırıcı ögelerden biri kimi öğretim üyeleri hakkında dayanaksız isnatlarda bulunmak ve gerçekçi olmayan nitelendirmelerle gözden düşürmektir. Burada da her zaman olduğu gibi ideoloji ve terör hedefe ulaşmanın en etkin afyonları olmaktadır.

"ÖZERKLİK VE ÖZGÜRLÜK MUTLAKA SAĞLANMALIDIR"

AYDINLIK: Huzur içinde bir eğitim nasıl sağlanabilir?

HAMİTOĞULLARI: Üzülerek belirtmek gerekir ki Türkiye'de halen sağlıklı bir eğitim yapabilmenin koşulları yaratılamamıştır. Sağlıklı bir eğitimin asıl koşulu özgürlük içinde eğitim yapabilmektir.

Günümüzde genellikle öğretim kurumlarının tümünde söz konusu özgürlüğün bulunduğunu saptamak ve söylemek mutluluğundan yoksunuz. Bu olguyu bütün öğrenciler içleri burkularak gözlemektedirler. Yüksek öğretimde eğitimin temel koşulu olan özerklik ve özgürlük mutlaka sağlanmalıdır. Yurtlar dahil, her öğretim biriminde kendini güçlü hisseden grup, kendisi gibi düşünmeyenler üzerinde bir terör estirme eğilimini sürdürmeye yönelmektedir. Bu eğilimlerin daha sağlıklı olanlarla değiştirilmesi sonucunda eğitimde özgürlük sağlanabilir.

Trabzon'da yapılan "anarşiye karşı gençlik" konferansı büyük ilgi gördü

TRABZON (ÖZEL)

Trabzon'da DGBF Başkanı Ali Tablacı'nın konuşmacı olarak katıldığı "Anarşiye Karşı Gençlik' Konferansı 500'ün üzerinde dinleyicinin katılmasıyla yapıldı.

Trabzon Valisi ile Anarşiyle Mücadele ve Barış Komitesinin de başarı mesajı gönderdiği toplantıya, Karadeniz Teknik Üniversitesinden öğretim görevlileri, Eğitim Enstitüsünden, orta dereceli okullar ve ilkokullardan öğretmenler, öğrenciler, basın mensupları ile geniş bir halk kitlesi katıldı.

İlgi ile izlenen toplantıda konuşmacı Ali Tablacı, gençlik içindeki anarşiyi İGD ve ÜGD'nin çıkarttığını belirtti.

Anarşiyi önleyebilmenin tüm gençlik kitlesinin demokrasi temelinde birleşmesiyle mümkün olabileceğini belirten Tablacı, "öğretim üyelerini, analarımızı, babalarımızı anarşi yaratanlara karşı birleşmeye ve mücadele etmeye çağırıyoruz" dedi.

NATO TOPLANTISI İÇİN ABD'DE BULUNAN AKMANDOR:

"Amerika'nın Uzak Doğu'dan sonra İran ve Orta Doğu'da yanlış politikalar uygulaması pahalıya maloldu"

- "Türkiye, savunmaya yönelik F-4 savaş uçakları, füzelerle donatılmış hücumbotları almak istiyor"
- Akmandor: "ABD Türkiye'nin kendi silah pazarına gireceğini sanıyorsa aldanıyor

HABER MERKEZİ

"Almanya'nın Sesi" Radyosu önceki gün yaptığı yayınında Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor'un ABD ziyaretiyle ilgili olarak bir haber-yorum yayınladı.

"Almanya'nın Sesi" Radyosunun Akmandor'la ilgili haber-yorumunu aynen yayınlıyoruz.

NATO Nükleer Planlama Grubunun 25. dönem çalışmaları geçen ekim ayında Brüksel'de yapılan toplantının bir devamı niteliğinde Miami kentindeki toplantının ana bölümü Amerika Savunma Bakanı Brown'un açıklamalarıyla geçecek. Brown, Salt II görüşmeleri ve Orta Avrupa'da dengeli kuvvet indirimi konularında müttefik savunma bakanlarına bilgi verecek ve son gelişmeleri anlatacak.

Türkiye Savunma Bakanı Neşet Akmandor bu arada Amerikalı meslekdaşı Brown ile ikili görüşmelerde de bulunacak. Pek tabii görüşmelerin ağırlık noktası Orta Doğu ve İran olaylarından sonra Türkiye'nin bölgedeki kimliğinin yeniden tanımlanması, ekonomi sorunları ve kurmak istediği kendi silah sanayine Amerika'nın katkısının neler olabileceği.

Ancak Türk Savunma Bakanı bu konuda karamsar. Amerika'nın Türkiye'nin gemi yapımı ve hafif silahlar üretmesi ve ürettiklerini dışa satması hususunda pek isteksiz olduğunu söyleyen Bakan Akmandor, Gölcük tersanelerinde yapımına başlanan denizaltılardan Libya'nın satın almak istemesine karşın denizaltı'nın patentinin Amerika'da olması nedeniyle Amerika'nın böyle bir satışı arzulamadığını söyledi. "Amerika eğer Türkiye'nin günün birinde üreteceği ve satacağı silahlarda, bölgedeki pazarını Türkiye'ye kaptıracağını sanıyorsa aldanıyor. Zira Türkiye'nin gireceği Pazar, Amerika'nın kinin yanında çok az kalır" dedi.

Türk Savunma Bakanı Amerika'nın Uzak Doğu'dan sonra İran ve Orta Doğu'da yanlış politikalar izlemesinin pahalıya mal olduğunu, şimdi de bir yanlış politikayı Türkiye'ye karşı izlediğini söyledi. Türkiye'nin bundan böyle, silahlarını taarruz değil savunmaya yönelik biçimde geliştireceğini belirten Türk Savunma Bakanı, F5 yerine manevra yeteneği çok üstün F4 savaş uçakları, destroyerler, yerine füzelerle donatılmış hücum botlar ile Almanların U2 denizaltılarına benzer Türk denizaltılarının Türk ordusuna daha yararlı olacağını ifade etti. Türkiye, İran'da kapatılan üslerin görevlerinin bir kısmını Türkiye'deki üslerin yerine geçirmesinin karşılığında Türkiye'nin kendi silah sanayiini kurması, genişletilmiş ekonomik yardım gibi geniş kapsamlı bir anlaşma imzalamak için, Amerika ile pazarlık yapıyor. Türk Savunma Bakanı Akmandor Amerika ile ekonomik yardıma ağırlık veren yeni savunma anlaşmasına ilişkin görüş birliğine varmanın zaman alacağını da sözlerine ekledi.

AKMANDOR BBC MUHABİRİNİN SORULARINI CEVAPLADI

"Her ülke, kendi savunma stratejisini kendisi saptar"

HABER MERKEZİ

BBC Radyosu, NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı için ABD'ye giden Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor'la yaptığı bir röportajı yayınladı.

BBC muhabirinin Neşet Akmandor'la yaptığı röportaj şöyle:

"Muhabirimizin, Amerika ile yeni savunma anlaşması Türkiye'nin isteklerinin ne olduğu sorusuna Milli Savunma Bakanı Akmandor şu cevabı verdi:

"Türkiye'nin bilindiği gibi Orta Doğu'daki önemi büyüktür. Orta Doğu'da bütün olayların birçok Orta Doğu ülkelerini tehdit eden olayların ötesinde, sağlam kalmış politikasıyla özgürlükçü demokratik düzen içersinde yönetimini sürdüren Türkiye vardır. Bunun yanında silahlı kuvvetleriyle güçlü bir Türkiye vardır. Ve ekonomik durumuyla son 10 yıl içerisinde ekonomik durumunda önemli sıkıntılar belirmiştir. Bu ekonomik sıkıntılarını hallet-mek için uğraşmaktadır Türkiye. Bu ekonomik durumunu düzenleyebildiği takdirde ordusunu daha çok destekleyebilecektir. Silahlı kuvvetlerinin güçlendirilmesi, savunmayı güçlendirme yönündedir. Bu itibarla Amerika ile olan müzakereleri aynı zamanda bölge içerisinde komşularıyla olan ilişkilerinin iyi ve sürekli olmasını sağlamaktadır. Bunu sağlayabilmek için müzakereler ciddi biçimde sürdürülmektedir."

SORU: ABD'nin Türkiye'ye yeni bir savunma sistemi önerdiğinden söz ediliyor. Yani şöyle ki, Türkiye'nin taarruz değil savunma silahlarına ihtiyacı olduğu, mesela F5'ler yerine F4 savaş uçakları, büyük destroyerler yerine füzelerle donatılmış hücum botlar verilmesinden söz ediliyor. Bu savunma silahlarının Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne olan sınırının daha iyi korunmasını kolaylaştıracağını belirtiyorlar. Bu ne dereceye kadar doğrudur efendim?

AKMANDOR: Türkiye'nin bir özelliği var. Üç yanı denizlerle çevrili ve Orta Doğu'da jeopolitik durumu kendine özgü bir nitelik taşıyor. Bu niteliğin gereği olarak Türkiye Orta Doğu'da bir barış ortamı yaratabilmek için Cumhuriyetin kuruluşunda Atatürk ilkelerinden biri olan Yurtta Sulh Cihanda Sulh ilkesine bağlı kalmıştır. Bu ilkeyi bugün de bütün inancıyla, gerçekliğiyle sürdürmek istemektedir. Akdeniz, Ege, Marmara aslında Atlantik Okyanusu gibi büyük olmayan denizlerdir. Bu büyük olmayan denizlerde ülkesinin topografik yapısı içerisinde Türkiye kendi ülkesini bir barış ülkesi haline koyabilmek için silahlarını da ona göre savunmaya yönelik biçimde düzenlemelidir. Şüphesiz ki bu söylediğiniz hususlar bu gerçeğin bir yansımasından ibarettir.

SORU: Amerikan savunma uzmanları 500 bin kişilik Türk Ordusunun NATO'nun Avrupa'daki en büyük ordusu olmasına karşın, Varşova Paktından gelebilecek bir saldırı halinde Türkiye'nin ancak takviye görevini yapabileceğini ileri sürüyor. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

AKMANDOR: Her ülke kendi savunma stratejisini kendisi saptar. Başka ülkeler Türkiye'nin savunma ilkelerini saptamazlar. Türkiye biraz evvel de bahsettiğim gibi bir bölge polisi görevini yapmak durumunda değildir ve savunmasını yaparken kendi ulusal savunma stratejisini saptar ve böyle yapmaktadır. Ama Türkiye'nin NATO ittifakı içinde olması böyle bir savunma stratejisi oluşturmasına da engel değildir. NATO içerisinde bulunmaktayız. Fakat bütün komşularımızla iyi ilişkiler yürütmekteyiz. Ekonomik ilişkilerimizi de son yılda 1978 yılında geliştirmiş bulunuyoruz. Türkiye kendi ulusal savunmasını kendisi saptamış oluyor.

SORU: ABD Türkiye'nin kendi silah sanayini kurmasına yardımcı olacak mı, bu konudaki görüşleri nedir?

AKMANDOR: Bu görüşmelerin ağırlık noktası da buraya yönelmektedir. Görüşmenin kapsamı içinde onlar da bu ihtiyacı haklı bulacaklardır.

Perinçek: "Türkiye'yi Rusya'nın kurtaracağını söyleyenler günümüzün mandacılarıdır"

MERSİN (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisinin, önceki gün İçel'de düzenlediği ve 3 bini aşkın kişinin katıldığı Milli Egemenlik Gecesi coşkun bir şekilde yapıldı. Konuşmacı Doğu Perinçek ilgiyle izlendi. Gecede söylenen marş ve türkülere geceyi izleyen bütün halk katıldı.

Gecenin ilk konuşmasını Türkiye İşçi Köylü Partisi İçel İl Örgütü Başkanı Fatih Atilla yaptı. Atilla, Milli Kurtuluş Savaşından örnekler vererek "işte biz o yıllarda işgalcilere karşı döğüşenlerin evlatları olarak emperyalizme boyun eğmeme tutumunu sürdürmeliyiz. Fransız işgali altındaki Mersin'de Yeni Cami'ye bayrağımızı asma cesaretini gösteren Hacı Dedelerin, Kuvayi Milliyeyi Mersin'de ilk defa örgütleyen Topçu Yarbay İzzed Beylerin, Hüseyin Hüsnü Beylerin, Binbaşı Emin Mengenlilerin, milli mücadeledeki kararlılıklarını sürdüreceğiz. Partimiz İçel'de 7 aydır faaliyet yürütüyor, işçi sınıfımızın ve halkımızın gür sesi bütün gücünü duyuracaktır. Hiç bir zorbalık hiç bir tehdit ve gerici çaba bunu önleyemez, önleyemeyecektir" dedi.

Çukurovalıların coşkun alkışlarıyla kürsüye çıkan Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanı Doğu Perinçek şunları söyledi:

"23 Nisan 1920'den bu yana gerçi 59 yıl geçti. Ama ülkemizin büyük güçlükler içinde olduğu bugün 19 Mayısların, 23 Nisanların 30 Ağustoslarının, 9 Eylüllerin kararlı mücadele ruhuna her zamankinden çok ihtiyacımız var. Bunlar halkımız için bugün her zamankinden daha güçlü bir esin kaynağıdır."

Perinçek, daha sonra Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumu anlatarak şöyle devam etti:

Bugün ülkemiz büyük zorluklarla karşı karşıyadır. Büyük zorluklar büyük mücadeleleri, büyük fedakarlıkları, büyük kahramanlıkları, büyük alt-üst oluşları yaratır. Ama önderlik gerekir. 1918'lerdeki umutsuzluğun içinden Mustafa Kemal bir ışık gibi çıktı. Halktaki cevheri gördü, en büyük yaratıcı gücü gördü. Bugün Türkiye'nin ihtiyacı döviz mi, IMF'nin onayı mı? Sovyetler Birliği'nin rızası mı? Hayır! En büyük ihtiyaç halktaki cevherdir. Yani Ecevit'in bir türlü göremediği şey. Mustafa Kemal, Padişaha güvenerek işgalcilerle uzlaşmadı. Tam tersi apoletlerini sökerek sineyi millete döndü. İşte bu kararlılık, bu anlayış milleti birleştirdi."

Daha sonra "hükümetin mecali kalmadı, gücü kalmadı, Gücü olmayan meseleleri çözemez. Ecevit, ben gidersem daha kötüsü gelir, diyor. Bu doğru değildir. Bugün 3. MC'nin şartları yoktur. Gelişme, özgürlüklerin gelişmesi yönündedir. Zorluklar vardır. ama çözümü de vardır." diyen Perinçek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"1919'larda emperyalistlerin, gericilerin hasta adam dediği Türkiye, Mustafa Kemal'in önderliğinde Kurtuluş Savaşı verdi. Hasta olan Padişahlıktı.

Türkiye değildi. Bugün Türkiye'yi ancak Rusya'nın kurtaracağını söyleyenler vardır. Bunlar günümüzün mandacılarıdır. Bunlar Kurtuluş Savaşımızın devrimci ruhunu geleneğini de çökertmek istiyorlar. Halk yalnız eliyle, dişiyle silahıyla değil, tarihiyle de savaşır."

Konuşması sık sık, "Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye", "Yaşasın Türkiye İşçi Köylü Partisi" sloganları ve coşkun alkışlarla kesilen Perinçek, "Türkiye yumuşak lokma olmamalıdır. Çetin ceviz olmalıdır. Brejnev ayısına Heyt! demelidir. Rusya'ya karşı direnmek gerekir. Türkiye halkı Kurtuluş Savaşında, boyun eğerek değil bağımsızlığın direnerek sağlanacağını ispat etmiştir. Direnerek Sovyetler Birliği durdurulabilir" dedi.

Bugün Türkiye'nin ihtiyacının Milli Birlik Cephesi olduğunu söyleyerek "TKP'ye, sahte sola bağrını açan, halkı birleştiremez, MHP'nin de üzerine yürüyemez. Bugün Türkiye'nin zorlukları Milli Birleşik Cephe politikasıyla, 45 milyonu birleştirme politikasıyla çözülebilir" diyerek "Yaşasın 45 milyon halkın birliği" "Bağımsızlık, özgürlük", "Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye" sloganlarıyla konuşmasını bitiren Perinçek, binlerce kişinin ayakta coşkun alkışları ve sevgi gösterileriyle kürsüden indi.

Geceye ayrıca Aşık İhsani, Sinem Bacı, Abuzer Karakoç, Silifke ve Darboğaz Folklor Ekipleri de renk kattılar.

Geceye CHP Merkez İlçe Başkanı Bülent Olgun, Türkiye Birlik Partisi Milletvekili adayı Ali Özipek ve çok sayıda muhtarda katıldılar.

İLAN

Ankara 6. Sulh Mahkemesinden.

Kars İli Kağızman İlçesi Yalnızağaş köyü kütük 4'de nüfusa kayıtlı ölü Hamza ve Tamam'dan olma 10.7.1963 doğumlu İpek Gültekin'e reşit oluncaya kadar M.K'nun 254 maddesi uyarınca kardeşi BAYRAM GÜLTEKİN'in vasi tayin edildiği ilan olunur.

İzlenimler

Mersin'de Kuvay-i Milliye ruhu

OKTAY KUTLU

Mersin tarihi bir gün yaşadı. Milli Kurtuluş Savaşındaki heyecanı duydu. Gecede 3000'den fazla insan, sahnenin içi dahil her tarafı hıncahınç doldurmuştu. 1000'den fazla kişi geceyi ayakta izlemek zorunda kaldı.

Mersin Milli Kurtuluş Savaşında Kuvayi Milliyenin ilk kurulduğu yer Fransız işgalcilerinden temizlenen ilk şehrimiz.

TİKP'nin Milli Egemenlik Gecesinde Külek Karboğazı'nda 40 kişilik müfreze ile bir işgalci taburunu teslim alan Karaafetlerin kahramanlık ruhu vardı.

İstiklal Savaşından Çukurova'da dinmeyen esen Kuvayi-Milliye rüzgarı vardı.

Çukurovalılar da Kuvayi Millive cetelerinde savaştığı yılların kararlılığı, dinçliği ve neşesi vardı.

Çukurova'nın Torosların yiğitliği, mertliği yurt sevgisi vardı.

Akdeniz'in barış birlik ve kardeşlik arzusu vardı.

Çukurova işçilerinin demir yüreği, sorumluluk duygusu, ağırbaşlılığı ve disiplini vardı.

Çukurova'da ağalığa karşı verilen başeğmez mücadelenin toprak ve özgürlük kokusu vardı.

Gecede Adana'dan, Tarsus'dan, Mut'dan, Silifke'den, Tömük'den Gözlerden, Dolapdere'den, Kırtıl'dan, Huzurkent'ten, Ulaş'tan, Bağlarbaşı'ndan, Çataltepe'den, Gazipaşa'dan kopup gelen yüzlerce köylü vardı.

Belediyenin, Çimsa'nın, Çukobirlik'in, Sasa'nın, Anabora Cam Sanayii'nin, Teksa'nın, Paktaş'ın yiğit işçileri vardı.

Geceye gönderilen mesajlarda "Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye", "Kıralım Revizyonist Zinciri, Sendikalar İşçinin" ve "MHP ve Kontrgerilladan nesap soralım" şiarları yer alıyordu.

Devrimci Koro'nun söylediği Parti marşının, "Koş saflara, gel saflara Parti bayrağı altında, Kürtler, Türkler hep birlikte yurdumuzu savunmaya" dizelerini binlerce kişi hep birlikte coşkunca el çırparak söyledi.

Gecede Milli Kurtuluş Savaşı sırasındaki Kuvayi İnzibatiye'nin rolünü bugün oynayan sahte TKP ve MHP'ye karşı Kuvayi Milliye ruhu yaşandı.

Samandağ'da, Hatay'da ve İskenderun'daki Birlik Gece'lerinden sonra İçel'deki Milli Egemenlik Gecesinde de yeni bir umudun yükselişi, insanlarınbu umudasarılışı yaşanıyordu.

Denktaş: "Genel Sekreterin görevi ortak bir zemin bulmaktır

LEFKOŞE (AA)

Kipriyanu ile Mayıs ayı içinde yapacağı zirve toplantısının hazırlıklarına başlayan Rauf Denktaş, Waldheim'in, toplumlararası görüşmelerle ilgili görüş ayrılıklarını iyi bildiğini belirterek, "Genel Sekreterin görevi, buna rağmen görüşmeleri başlatacak ortak bir zemin bulmaktır" dedi.

Denktaş, konuşmasında, görüşmelerin başlatılması için ön şart olarak Maraş'ın verilmesinin mümkün olmayacağını bildirdi.

Rum Toplumu Lideri Kipriyanu'nun, Paskalya mesajında görüşmeler için Birleşmiş Milletler kararlarından başka zemin kabul edilmeyeceği yolundaki açıklamasına da değinen Denktaş, bu konuda da şu görüşleri ileri sürdü:

"Makarios'la vardığımız ilke anlaşması, Birleşmiş Milletler kararlarının öngördüğü şekilde iki toplum arasında varılan bir anlaşmadır. Barışın temeli bu anlaşmanın çerçevesi içindedir. İki bölgeli federasyonun anlamı, 1955'ten bu yana içiçe yaşama deneyinde başarısızlığa uğramış olan iki ulusal toplumun, yanyana yaşama deneyine kendi rızaları ile geçişleridir."

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Siyasetsizliğin iflası

Türkiye'de 16 aydır "Denge Siyaseti" adı verilen "siyasetsizlik siyaseti"nin iflası hızlı oynatılan bir film gibi seyrediliyor.

Ülkenin çıkarlarını düşünenler, bu kadar büyük meseleler karşısında etraflı tahliller yapıp, cesur siyasetler uygulanmadığını söyleyip durmuşlar ama, hükümet de ona buna bakıp oyun eğen "siyasetsizlik siyaseti"nde direnmiş durmuş.

Böylece bu iflas filmi, Nisan ayında, baş oyuncusunun da, tekrar baş oyunculuğa geri dönmeye özenenin de başını döndürüren, şaşkınlığa düşüren bir sürate ulaşmış.

Hükümetin içindeki 6 bakan muhtıra vermişler. CHP yönetiminde önce şaşkınlık. Sonra kendine bir çeki düzen vermeksizin eski yalancı pehlivan kafasının geri dönüşü:

– Hükümet uyum içindedir.

– Hükümet dimdik ayaktadır.

Arkasından siyasetsizliğe devam.

Kendini "Silkele Demirel" politikasının rehavetine kaptırmış giden Demirel'in daha silkeleyemeden düşen meyvalar karşısında geçirdiği şaşkınlık:

– Herkesin kendine göre bir hesabı var

Arkasından silkeleme hesaplarına devam.

6'ların muhtırası karşısında hükümetle birlikte kendi hesaplarının da sallandığını gören bazı dalkavuklarda ise bir "olmayacak duaya amin deme" girişimi. CHP-MSP koalisyonu lafını tekrar piyasaya sürme çabası.

Arkasından Erbakan'ın müneccimliği.

– CHP'den çok yakında kopmalar beklenmelidir.

Ve üç Doğulu Milletvekilinin CHP'den istifaları.

Demirel'de yine bir şaşkınlık.

– Teşhis koymak için vakit erkendir.

CHP yönetiminde ise daha büyük bir şaşkınlık:

– Efendim, istifa eden arkadaşları arıyoruz, bulamıyoruz. Saklanmışlar veya saklamışlar. Yoksa biz onları bulup ikna eder, istifalarını geri aldırırdık.

Hatırlarsınız ya, Ramazan Yıldırım bir kez daha istifa etmişti de, daha sonra "Bunalım geçirdim" diyerek geri almıştı.

– Efendim, istifa edenlerin Anadolu Kulübüne birer milyon lira borçları vardı. Yolsuzluk ve dolandırıcılıkla ünlü Hattat bu durumda yararlandı, borçlarını ödedi, meselenin özü budur.

Yani yine koltuk alma, satma hikayeleri

Milletvekillerine normal zamanlarda toz kondurulmaz ama, böyle kritik zamanlarda kararlarından vazgeçsinler diye söylenmedik laf da bırakılmaz.

Sanki herkes enayi, kimsenin bir şeyden haberi yok.

Oysa koltuk alma satma hikayelerini bilmeyen yok. Ama bilinen bir şey daha var: Doğu'da Sıkıyönetim konusunun bu istifaların ertesi günü CHP Grubunda, daha ertesi günü de TBMM'de tartışılacağı. Ve, istifa eden milletvekillerinin Doğulu oldukları.

Hükümet, bölücülük konusunda da "orta yol" bulmaya çalışmış, açık seçik konuşup gerçek teşhisi halka anlatamamış Hem İsa'ya hem Musa'ya yaranacağım derken, Türkiye'nin başındaki iki belanın da ağzına sakız vermiş.

MHP diyor ki,

– Ecevit "etnik gruplar vardır" demekle bölücülük yapıyor! (Türkeş, 22 Nisan 1979)

TKP diyor ki:

– Bölücülük yaygarası şeytan çemberidir. (Bizim Radyo 22 Nisan 1979)

Onaltı aydır seyrettiğimiz bu iflas filminde "Umut" kelimesi de 16 kez devalüasyona uğradı. Ama hükümet için hiç değilse bölücülük konusunda henüz kaybedilmemiş bir umut var

Halkın karşısına çıkıp, bölücülüğün ne olduğunu, nereden kaynaklandığını, Doğu'da kışkırtılan yıkıcılığın üstesinden gelmek için demokrasiye zarar verilmeyeceğini, tam tersine halkla birleşileceğini halka söylemek.

TİYATRODA YETMİŞ ZOR YIL

Muhsin Ertuğrul

MERT EGEMEN

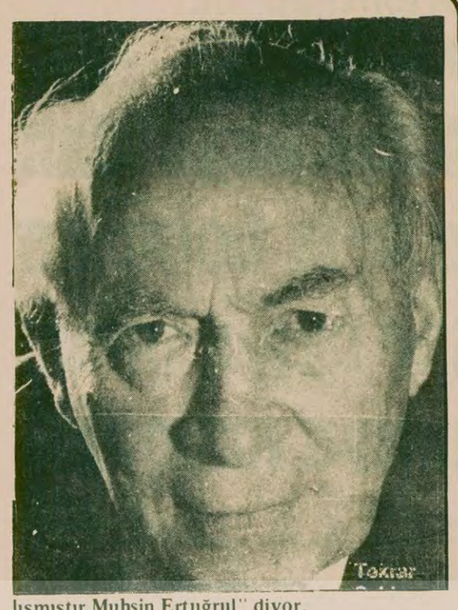

Türkiye Tiyatrosu için yazılan, kitap ya da yazıların her sayfasına adını yazdıran bir sanatçı Muhsin Ertuğrul, ülkemizde hiçbir sanatçıya nasip olmayan bir kutlamayı gerçekleştiriyor. Tiyatro sanatında 70 yıl. Bu yetmiş yıl öylesine dolu ve zorlu geçmişki, onun adını sık sık anmadan tiyatro tarihimiz hakkında konuşmak ya da yazı yazmak olanaksız.

En zor olanı gerçekleştirmiş Muhsin Ertuğrul. Türkiye'de belki de sanatların en zoruna ve en yıpratıcı olanına bütün bir yaşamını vermiş. Onu bunca yıl ayakta tutan şeylerde bu sanata karşı tutku derecesine varan sevgisi ve sanata saygısı olmuş O'nun, girişinde pislik ve seyirciye ilgisizliği gözlediği bir tiyatronun kapısından döndüğü ve "Saygısızlık daha buradan başladı... Kimbilir içerde ne haltlar yiyecekler." dediği bugün birçok yeni yetişen sanatçıya anlatılır ve tiyatro, sanatına saygısının, tiyatronun girişinden başladığı kavratılır. O'nun yetmiş yıl içindeki her anısı ondan sonraki kuşaklara aktarılacak bir ders olmuştur.

Muhsin Ertuğrul kimine göre çabasıyla Cumhuriyet Tiyatrosunun varlığını oluşturan adamdır. Kimine göre de Muhsin Ertuğrul'un yanılgıları tiyatromuzu bugünkü içinden çıkılmaz hale getirmiştir. Gerçekte Muhsin Ertuğrul olumlu ya da olumsuz bütün yaptıklarıyla Türkiye tiyatrosunun varolma mücadelesini vermiştir. Türkiye tiyatro tarihinin büyük bir bölümü tek cümleyle özetlenebilir Muhsin Ertuğrul gerçeği...

Tiyatro da oyunculuk, yöneticilik, çevirmenlik, yazarlık gibi birçok görevi bütün ömrü sürekli olarak üstlenen sanatçı 25. sanat yılını kutladığında: "Bir insan iki beygir kuvvetinde ise, ben dört öküz kuvvetindeyim. Beni 24 saat dinlendirmeden sabana koşabilirsiniz." diyordu. (Yedigün 4 Nisan 1934).

Özdemir Nutku: "Her alanda düşünürlerin az olduğu ülkemizde bir tiyatro düşünürü olmadığı sıralarda kendinde hem düşünür, hem bir sanatçı, hem bir yönetici ve bir organizatör yaratmaya çalışmıştır Muhsin Ertuğrul" diyor.

Çetin A. Özkırım: "Ülkemizde Muhsin Ertuğrul'un yönettiği bir tiyatroya gitmemiş aydın düşünülemez" diyor. (Kent oyuncuları dergisi)

Selmi Andak: "Bulunduğu ortamın dar kalıpları, anlayışsızlıkları ile çelişen ve çatışan bir yüce kişidir (Cumhuriyet) diyor.

Günay Akarsu: "Yerini genç kuşakların değerli elemanlarına seve seve bırakan, hem onların arasında hem onların üstünde, hem onların dışında kalmayı bilen bir önderdir." (Milliyet) diyor.

Adalet Ağaoğlu: "Bugün kendisi temeline harç koyduğu tiyatronun dört duvarından ayrı olsa da Muhsin Ertuğrul tiyatronun ta içinde..." (Devrim dergisi) diyor.

Hayati Asılyazıcı: "Yenilikçidir, ataktır, bir dünya görüşü vardır, oyuncudur, yöneticidir, çevirmendir, yazardır, sanatçıdır ve bütün bunların yanında insandır. Büyük çabası en inandırıcı bir yolda, gerçek gözlemlere dayanarak yenilik getirmektir tiyatromuza." (Kent Oyuncuları Dergisi) diyor.

Bütün bu sözlerden sonra Muhsin Ertuğrul tiyatrodan uzak kaldığı 1972 yılında: "Kendimi Haliç'in çürük sularına demirletilmiş bir yarış teknesine benzetiyorum." diyor. Ve o günlerde kendine yapılan çağrıyı kabul edip, ilerlemiş yaşına rağmen İstanbul Şehir Tiyatrosunda yöneticilik görevini üstleniyor.

Tiyatromuzun bu yorulmak bilmez sanat emekçisine kendinden sonraki kuşaklara... bizlere bıraktığı şeyler için yetmişinci sanat yılında bir kez daha teşekkürler ve saygılar..

MUHSIN ERTUĞRUL'A "FAHRİ DOKTORLUK" ÜNVANI VERİLDİ

Ege Üniversitesi Senatosu 70. Sanat yılına giren Muhsin Ertuğrul'a "Fahri Doktorluk" ünvanı vermiştir.

Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro bölümünün önerisi üzerine Üniversite Senatosu toplanarak 70. sanat yılına giren ünlü tiyatro adamı Muhsin Ertuğrul'a "Fahri Doktor" ünvanı vermeyi kararlaştırmıştı.

Bilim ve Sanat çevrelerinden birçok sanatçı ve bilim adamının katıldığı ünvan verme töreni dün Devlet Tiyatrosunda yapılmış ve sanatçı ünvanını almıştır.

DTCF öğrencileri oyunlarını halka sergiliyor

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Kürsüsü öğrencileri her cumartesi kendi hazırladıkları oyunları halka sergilemektedir.

Oyunların seçimi, yönetimi, teknik işleri öğrencilerin ekip çalışmaları ile çözülmektedir.

DTCF Tiyatro Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Sevda Şener öğrencilerin mali ve teknik olanaklar çerçevesinde uyumlu, aralarındaki dostluğu artıran yapıcı ve yaratıcı bir çalışma içinde olduklarını belirtti.

Hazırlanan oyunlar Nisan ayı sonunda yapılacak olan ODTÜ Şenliği'nde de sergilenecek.

İ.Ü. Tiyatro Topluluğu "403. Kilometre"yi Bayrampaşa'da oynuyor

İstanbul Üniversitesi Tiyatro Topluluğu İsmet Küntay'ın "403. Kilometre" adlı oyununu 29 Nisan ve 5 Mayıs tarihlerinde Bayrampaşa Belediye Tiyatro Salonunda oynayacak.

"Yanlışları doğruları ile birlikte daha iyilerin, daha güzellerin, daha doğruların olduğu yeni kilometre taşlarında buluşmak umuduyla..." diyor ilk oyununu sahneye koyarken İÜTT Ahmet Özbay, Selçuk Koçlar, Sibel Aktaş, Ahmet Kurt, Ulvi Güngör, Mithat Kıyak, Selim Erentürk, Mustafa Sütlütaş, Edip Mevsim ve Fatih Çelebi'den oluşan topluluk çalışmalarının araştırmacılığı ve denemeyi geliştireceğini amatör tiyatronun yaygınlaşmasına hizmet edeceğini belirtiyor.

Efes Festivalinin hazırlıkları sürüyor

29 Nisan 6 Mayıs tarihleri arasında kutlanacak olan Uluslararası Efes Festivali'nin hazırlıkları devam ediyor.

Türkiye ile birlikte yedi ülkenin daha katılacağı bildirilen festivalde, folklor gösterileri yanında el sanatlarının da tanıtılmasına önem verilecek.

Festival Tertip Komitesi yetkililerinin verdiği bilgiye göre; Türkiye, Yugoslavya, Polonya, Arnavutluk, Romanya, Libya, Irak ve Suriye'nin folklorik zenginlikleri, 30 bin kişilik antik anfi tiyatroda sergilenecek. Ayrıca festivale Euro vision yarışmasına katılan ekipler de katılacak.

HALK OZANLARINDAN

Aşık Fermani'nin ikinci uzunçaları çıktı

1967 yılında plağı yasaklanan ilk halk ozanı olan Aşık Fermani Altun, "Arıyorum" adlı ikinci uzunçalarını da piyasaya çıkardı.

1964 yılında Halk Ozanları Derneği'nin kurucuları arasında yer alan ve bugüne kadar çeşitli türkü, yazı ve konuşmalarından ötürü, hakkında 60'a yakın dava açılan, hapis ve sürgün cezalarına çarptırılan Aşık Fermani, ilk uzunçalarını "Nerde Sevdim İnsanı" adıyla yayınlamıştı.

Üç yıl kaldığı yurt dışından bir süre önce dönen Fermani, türkülerini "Arıyorum" adıyla kitaplaştırmış ve 6 dilde bastırmıştı.

Aşağıda Fermani'nin ikinci uzunçalarında yer alan türkülerinden birini sunuyoruz:

MEMLEKETİM MARAŞ

Memleketim Maraş Afşindir Afşin
Sormayın elleri hal bozuk bozuk
Kar kapar her yanı rezalet kışın
Çamurdur gidilmez, yol bozuk bozuk

Köyüm Ağcaşardır kepez mezrası
Ağa tapulamış dağı ormanı
Zehir olmuş fakirlerin hayatı
Ne okuy, ne de yol kal bozuk bozuk

İş bulmak için diyar diyar gezer
Fabrikalar almaz diploma ister
Yaş kırkı bulunca ömrü de biter
Yıkılsın bu düzen hal bozuk bozuk

Ağanın sırtında palto sallanır
Fakirlere lakab takıp gülünür
Ey FERMANİ bu zulümlük görülür
Sazımda inliyor tel bozuk bozuk

FRANSA'DAKİ RENNES SANAT ŞENLİĞİNDE TÜRK KARAGÖZÜ DE TANITILDI

Fransa'nın Rennes Kentinte 9-17 Mart tarihlerinde düzenlenen 6. Geleneksel Sanatlar Şenliğinde "Türk Gölge Tiyatrosu" başlığı altında Karagöz sanatı da tanıtıldı.

Şenlikte yer alan diğer gösteriler arasında Çin, Yunan, Hint, Katalan, Fransız gölge tiyatrosu örnekleri, Venezüella dans ve şarkıları, Katalan şarkıcısı Maria del Mar Bonnet, Romen müziği ve dansları, Arjantin tangoları, Brezilya halk şarkıları, Avustralya şarkı ve dansları, Bretagne şarkıları, Geleneksel Çin müziği, Japon tambur müziği, Pakistan Katak dansı yer aldı.

Şenlikte Venezüele dansları, "Pekin Operasında Oyuncunun Şekillenmesi", "Kültürlerin Birleştirilmesi" gibi konularda konferanlar verildi. Yayınlanan şenlik broşüründe son Karagöz oynatıcılarımızdan Ragıp Tuğtekin'in "Türkiye'de Karagöz" konulu bir yazısı da yer aldı.

Fotoğraf Bir Karagöz motifi (Şenlik broşüründe yer alan)

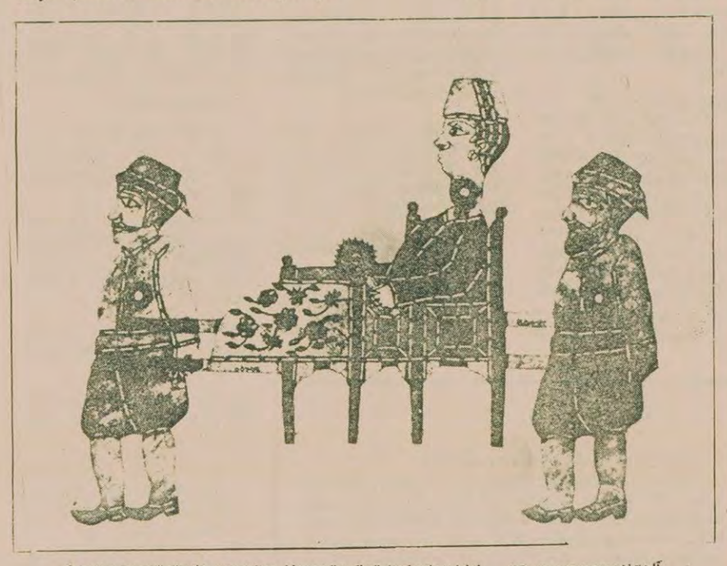

Şenlik broşüründe yer alan Karagöz figürlerinden biri: "Burjuva gezintide"

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu istifa etti

● Avralıoğlu: "Güreş konusunda en etkili soruşturma Genel Müdürlüğün ve Bakanlığın çalışmalarını içeren Meclis soruşturması açılmasıdır"

ANKARA (ÖZEL)

Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu görevinden istifa ettiğini açıkladı.

Avralıoğlu, dün düzenlediği basın toplantısında Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergen'in tutumunu eleştirdi ve "Güreş konusunda en etkili soruşturma, Genel Müdürlüğün ve Bakanlığın çalışmalarını içeren Meclis soruşturması olmalıdır" dedi.

Avralıoğlu, istifasının Bükreş'te alınan kötü sonuçla bir ilgisi olmadığını da belirterek özetle şunları söylemiştir." Genel Müdürlükçe açılan soruşturmanın yersiz olduğu kanısındayım. Bükreş'te bir hata yapılmışsa bunun hesabını önce biz sorarız. Sonuç alamazsak o zaman Genel Müdürlük el koyar.

Biz göreve çağrıldığımızda Güreş problemine neşter vuracağımızı ve bunun yaratacağı sancılara göğüs gerilmesi gerektiğini söylemiş, görüşümüz bizi göreve getirenlerce benimsenmişti. Görüyoruz ki aldanmışız.

Milli Takımın Kayseride yapacağı kamptan haberi olmayan bir genel müdürlük, şimdi kalkmış hesap sormak istiyor. Kampta doktor yoksa, Kalorifer yanmıyorsa, sporcular aç kalmışsa bunun sorumlusu hiç bir şeyden haberi olmayan Genel müdürlüktür.

Ben kampa gitmeseydim gürüşçilerimiz dağ başında kalacaktı, Çünkü, kampın açılması için Kayseri bölgesine talimat bile vermemişler.

Bu tutum spor teşkilatımızın ne kadar dar bir görüş açısına sahip olduğunu ortaya koyuyor."

Türkiye'nin en modern spor tesisi İzmir Atatürk Stadı çürümeye yüz tuttu

Milyonlarca lira havaya gidiyor

● Voleybol ve basketbol salonunun parkeleri yer yer kalkmış ve patlamış durumda

● Kapalı salon atletizm pisti, tavanın akması nedeniyle çürüyor

Akdeniz Oyunları için yapılmış olan milyonluk tesisler bakımsızlıktan çürüyor.

İZMİR
ATİLLA ÖZİDEŞ

İzmir Akdeniz Oyunları için yapılmış olan Atatürk Stadı ve ek tesisleri bugün neresinden tutulursa elde kalacak hale geldi.

Bakımsızlık nedeniyle, milyonlarca lira harcanan ve ülkemizin en modern spor tesisi olan Atatürk Stadının birçok kısmı daha şimdiden bozulmuş durumda.

Türkiye'de sayısı yanlızca iki olan Kapalı Salon Atletizm Tartan pisti, tavanın akması nedeniyle çürümeye yüz tuttu. Her yağmur yağışında da tavanın akması görüldüğü halde yetkililer bu konuda hiç bir tedbir almadılar. Salonun ısıtılması ve aytınlatma sorununu çözmek için ise hiç bir çaba gösterilmedi. Bu yüzden atletler çalışma yaparlarken çeşitli güçlüklerle karşı karşıya geliyorlar Soyunma odaları kışın ısıtılmadığı ve duşlarda çoğunlukla soğuk aktığı için sporcular hastalanma tehlikesiyle karşılaşıyorlar. Bunun yanısıra malzemeler 9 yıllık olduğu için bazı sakatlanmalara yolaçıyor.

Voleybol ve basketbol salonu ise gerçekten üzücü bir hal almış durumda. Salonun zemininde parkeler yer yer kalkmış ve çatlamış. Eğer yeterli önlem alınmazsa binlerce lira bu şekilde ziyan olacak.

Salonları elinden alınan judo ve tekvandocular ise çalışmalarını müstakil atletizm sahasının çimlerinde yapmak zorundakalıyorlar.

önce dostluk

Gül Yenici

Güreşteki başarısızlığa suçlu aranıyor...

Avrupa Güreş Şampiyonası'ndaki başarısızlık üzerine yine güreşçiler ve çalıştırıcılar suçlanıyor yine soruşturmalar açılıyor.

İşin ilginç yanı ise, her başarısızlıktan sonra soruşturma açılmasına rağmen hiç bir şey elde edilmemesi.

Her zaman böyle olur. Soruşturma açılmış, nasıl bir sonuca varılmış, bunlar kamuoyunun gözünde birer bilmece...

Şimdiye kadar kendileri neler yapmışlar, bir çaba sarfetmişler mi? Bu konuyu hiç tartışmak istemiyorlar.

Milli Takımlar için yapılan iki üç kamp tesisini, bir kaç yüzbinlik stadları çaba olarak gösteriyorlar... Bunlar belirli bir sporcu kesimine hizmet eden yüzeysel şeylerdir. Soruna daha geniş bakmak gerekiyor...

Toplumun yaşam seviyesi ne durumdadır, yükseltilmesi için çalışıyor mu? En geniş kitleye yönelik malzeme ve tesis sağlama çalışmaları yapılmakta mıdır? Milli Takımı temsil edecek sporcular en geniş kitle içinden seçilmekte midir? Ve ne derece bilimsel bir çalışma uygulanmaktadır?.. vb. Bu gibi sorulara cevap vermek bizleri daha doğru bir sonuca vardıracaktır...

Spor Bakanlığına göre, en geniş kitleye dönük çalışmaya ne gerek var. Açarsın bir spor ilkokulu, ortaokulu lisesi, oradan başarılı sporcular yetişir!..

İlkokullarda, orta dereceli okullarda beden eğitimi dersine ve beden eğitimi öğretmenine ne gerek ver. İlkokullarda beden eğitimi öğretmenliğini kaldırırsın, beden eğitimi derslerinde matematik, fen dersleri yaptırırsın!.. Bu iş böyle yürür gider!..

Semtlere, okullara, fabrikalara spor tesisi yaptırmaya hiç gerek yok. Yaparsın bir yüzbinlik stad olur biter!..

Bu kafayla gidildiği sürece elbette yurtdışında başarılı sonuçlar alınamaz. Güreşçiyi, çalıştırıcıyı bir şeyler elde etmek için çalışan insanları suçlamak ve görevden almakla hiç bir şey çözümlenemez.

Bakalım soruşturmalar sonucunda kimler suçlu bulunacak?..

DIŞ TEMASLAR KISITLANIYOR

● Madalya şansı olmayan yarışmalara sporcu göndermeme kararı alındı

ANKARA (THA)

Gençlik ve Spor Bakanlığı bundan böyle madalya şansı olmayan yarışmalara sporcu göndermeme kararı aldı.

Güreşçilerimizin aldığı sonuçların yarattığı tepkiler ve döviz darboğazı nedeniyle alındığı bildirilen karar gereğince çok sayıda yurtdışı temaslarının iptal edileceği öğrenildi.

Karar gereğince Avrupa Şampiyonasına katılacak Boks Milli Takımımızın yurt dışına gitmesi tehlikeye girdi.

Öte yandan Atıcılık Milli Takımının katılacağı iki yurt dışı yarışması iptal edildi.

Ayrıca atletlerimizin Miladost ve Zagrep'teki yarışmalara katılıp katılmaması da önümüzdeki günlerde belli olacak.

Okullarımızınsporcu kaynağı olduğu gerçeğini Erenköy Kız Lisesi atletleri bir kez daha ortaya koydular

● Antrenör Ertuğrul: "Itici güç, zaten başarıya ulaşan sporculara değil yeni çalışan, gelecek vadeden sporculara verilmelidir"

İSTANBUL (ÖZEL)

Okullarımızın sporcu kaynağı olduğu gerçeğini bir kez de Erenköy Kız Lisesi atletleri ortaya koydular.

Tüm imkansızlıklara rağmen okulun atletleri, antrenörleri, Nihat Çelik Ertuğrul nezaretinde çalışmalarını yapıp başarılı sonuçlar alıyorlar. Atletler çok yeni olmalarına rağmen yarışmalarda kendilerinden daha eski ve yaşlı sporcuları, oldukça zorluyor ve zaman zaman onları geçiyorlar.

Antrenör Nihat Çelik Ertuğrul çalışmaları çok güç şartlar altında sürdürdüklerini kendilerine yardım edilmediğini belirterek şu açıklamayı yaptı:

"Her şeyden önce geleceğe yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bu nedenle itici gücü zaten, başarıya ulaşmış sporculara değil yeni yeni çalışan gelecek vaadeden kişilere önem vermek gerekir. Her yaş grubunda belirli bir dereceyi tutturanlara, ayrıca her bölgeden umut veren atletlere itici güç yardımı yapılmalıdır."

Erenköy Kız lisesinin atletleri bu sene katıldıkları yarışmalarda oldukça başarılı sonuçlar aldı.

İstanbul 2. Amatör Küme maç sonuçları

ANADOLU: 2
TAKSİM: 1

ANADOLU: Aziz 2, Mehmet 2, Enver 3, İlhan 2, Salih 3, Engin 3, Nedim 1, Recep 1, Mustafa 1, Selami 2, Zafer 2.

TAKSİM: Antranik 2, İskender 1, Fehmi 1, Cemil 1, Jak 1, Hanet 1, Polas 1, Vahe 1, Tanju 2, Jiray 2, Mehmet 1.

GOL: Tanju 37, Enver 62, Zafer 80.

(C) Grubunda mücadele veren iki takım, Anadolu ve Taksim geçtiğimiz hafta Şeref Stadında karşı karşıya geldiler.

Kümede kalma mücadelesi veren Taksim, şampiyonluk yarışında başa güreşen rakibi Anadolu karşısında ilk yarıda üstün bir oyun ortaya koydu. Birinci yarıda Taksim oyun disiplinini ve kollektif futbolunu bir de güzel golle süslemesini bildi.

Topa başlama vuruşu ile birlikte sürekli gol arayan takım Taksim'di. Ancak 37. dakikaya kadar kayda değer bir pozisyon olmadı.

37. dakikada ise Jiray'ın soldan geliştirdiği atakta topu iyi takip eden Tanju, kafa vuruşuyla takımının tek golünü attı.

İlk yarıda Anadolu ortaya koyduğu oyunla dağınık bir görünüm sergilerken hiç de şampiyonluk adayı bir takıma benzemiyordu.

İkinci yarıda ise Taksim oyun disiplininden hayli uzaklaşınca Anadolu'nun ataklarını göğüsleyemedi. 62. dakikada ceza alanındaki karambolden yararlanan Enver takımının ilk golünü attı.

Bu golden sonra üstünlük iyice Anadolu'ya geçti. Sık sık atak geliştiren Anadolu, 80. dakikada Zafer'in attığı golle galibiyete ulaştı.

Aldığı iki puanla şampiyonluk iddiasını sürdüren Anadolu rahat bir nefes alırken Taksim tehlike hattından uzaklaşamadı.

MAÇTAN NOTLAR

Anadolu, ilk devrede ligin ilk devresinde 5-1 yendiği Taksim'den rövanşı zorlanarak aldı.

Ayhan Köseoğlu, Turgut Odabaşı, Kadim Bingöl'den oluşan hakem kadrosu iyi bir yönetim gösteremediler.

Hakem Turgut Odabaşı seyircilerle polemiğe girdi, küfürler savurdu.

Maçtan sonra Jak, bir amatör sporcuya yakışmayan tavırlara girdi. Maç sırasında kendisine küfür eden taraftarlara saldırdı. Olay büyümeden yatıştırıldı.

ALTINYILDIZ: 2
ŞİLE: 3

ALTINYILDIZ: Ender 2, Haluk 2, Abdullah 1, Erhan 1, Sabri 1, Recai 2, Turan 2, Ömer 1, İsmail 2, Şaban 1, Nazer 2.

ŞİLE: Nabi 2, Talip 2, Sedat 2, İrfan 1, Fikret 2, Behçet 2, Kaşif 3, Yaşar 3, İmadettin 2, Alaaddin 2, Ekrem 2.

GOL: Nazer dak. 35, Turan dk. 62, Ekrem dk. 75, Yaşar dk. 77, Kaşif dk. 83.

LANGA: 3
ŞAFAKSPOR: 2

LANGA: Orhan 2, Oktay 2, Erdoğan 2, Mahmut 3, Aydın 2, Akgün 2, Şerif 2, Hakkı 1, Atakan 2, Ömer 1, İrfan 2.

ŞAFAKSPOR: Ali 2, Rıdvan 2, B.Mehmet 2, K.Mehmet 2, Yılmaz 2, K. Cengiz 2, Musa 2, Vahdettin 2, B.Cengiz 1, Metin 1, Suat 2.

GOL: İrfan dk. 20, Hakkı dk. 43, Vahdettin dk. 47, Atakan dk. 55, K.Cengiz dk. 75.

DİĞER SONUÇLAR

Feriköy 3 - Silivri 1, Tuzla 2 - Özfatih 1, Zeyrek 1 - Boğaziçi 1, Çelikspor 2 - Bozkurt 1, Unk. Soğanlık 1 - Levent 0, Güzelhisar 1 - PTT 0, Beyoğluspor 2 - İlkadım 0, İ. Üniversitesi 4 - Güngören 1, Çatalca 3 - Şehzadebaşı 2, Selimiye 1 - Haydar 1, Defterdar 1 - Güneşspor 0, Eminönü 1 - Vardar 1, M.Sinan 3 - Çıksalın 1, Hasköy 0 - Vefa 0.

Hürriyet - Altınay ve Tarabya - Çamlıca maçlarıhakemler gelmediği için tehir edildi.

Adako-Birlik...

(Baştarafı 1. Sayfada)

BİRLİK Başkanı Akın Özdemir'i, Sadullah Kaya Fatih Kıral ve Cengiz Erdağ adlı öğrencileri, Erkek Lisesi öğretmeni İsmail Çınar'ı Polis memuru Avni Kumru'yu öldürdüğünü ayrıca beş Eğitim Enstitüsü öğrencisini de yaraladığını itiraf etti.

Yunus Uzun verdiği ifadede arkadaşı Ali Seydi Saltan ile birlikte "ADAKOBİRLİK" Başkanı Akın Özdemir'i, 16 Şubatta Sun Sineması önünde Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencisi Sadullah Kaya'yı, 4 Nisan günü Göçebe Mahallesinde Erkek Lisesi Edebiyat öğretmeni İsmail Çınar'ı, 22 Mart günü Çakmak Caddesinde polis memuru Avni Kumru'yu öldürdüklerini söyledi.

Yunus Uzun ifadesine devamla, "6 Mart günü arkadaşı Muhsin Kaya ile birlikte Adana Mühendislik Yüksek Okulu öğrencisi Fatih Kral ve Cengiz Erdağ'ı öldürdüklerini, öte yandan, 14 Mart günü Eğitim Enstitüsü önünde Zühtü Yıldırım, Muzaffer Karaca, Ahmet Akça, Hasan Çelik ve Tomris Sayan adlı öğrencileri, Ali Seydi Saltan, Muhsin Kaya ve Apo isimindeki komandolarla birlikte tabancayla yaraladıklarını" söyledi.

MANİSA'DA

Manisa'nın Turgutlu Ilçesinde 23 Nisan törenlerinden sonra komandoların ateş açması sonucu üç kişinin yaralandığı bildirildi. Olaydan sonra üç komandonun yakalandığı ve beşinin ise arandığı bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, törenlerden sonra 8 kişilik bir komando grubu parkta karşılaştıkları sol görüşlü kişilere tabanca ile ateş açtılar. Olayda, Hüseyin Uyaroğlu ve Halil Arpa adındaki öğrencilerle Hakkı Taşkıran adındaki işçi yaralandı. Yapılan operasyon sonucu üç kişiyi yaralayan komandolardan Emin Güçlü, Selçuk Duracık ve Rafet Tok yakalandı. Diğer 5 komandonun ise arandığı bildirildi.

İZMİR'DE

Tekel'in Tepecik satış deposu dün öğle saatlerinde bir oto ile gelen üç kişi tarafından soyuldu. Soyguncuların depodan 1 milyon lira alarak kaçtıkları bildirildi.

Soyguncuların maskesiz olduklarını söyleyen veznedar Sadık Öztürk, yemek yedikleri sırada soyguncuların geldiği ve kendilerini tabanca ile tehdit ederek uzattıkları torbaya paraları doldurduklarını belirti.

Olaydan sonra plakası belirlenemeyen bir oto ile kaçan kişilerin aranması için çalışmaların sürdürüldüğü bildirildi.

MERSİN — GÜLNAR'DA

Mersin'in Gülnar İlçesi Kaymakamı İsmail Tezel, bir grup komandonun saldırısına uğradı. Saldırıda, Emniyet Komiserliği ile Kaymakamın arabası hasar gördü.

BANDIRMA'DA

Bandırma'nın Dutliman köyü kıyılarında dün de iki ceset bulundu. Cesetlerin, üzerlerinde can yelekleri bulunması nedeniyle, İstanbul'daki deniz kazasında ölenlere ait olduğu sanılıyor.

ESKİŞEHİR'DE

Emniyet Müdürlüğü görevlileri tarafından asker kaçağı olarak yakalanan Turgut Çakal adındaki şahsın nezarethanede intihar ettiği ileri sürüldü.

ANKARA'DA

Maltepe semtinde bir süre önce, Hasan Aydoğan adlı polis memurunu öldürdükleri gerekçesiyle arananlardan Haluk Berberoğlu ve Baki Kurtoğlu adlı şahıslar yakalandı. Sanıkların, Devrimci Yol grubundan oldukları ve evlerinde yapılan aramada, 3 el bombası ve bir tabancanın bulunduğu bildirildi.

İSTANBUL'DA

Emniyet Müdürlüğüne bağlı ekipler tarafından dün Hisar üstünde 34-FA-515 plakalı Anadolda şüphe üzerine yapılan aramada, Emin Uzun ve Orhan Eriş adlı şahıslar silahla yakalandılar.

Hüseyin Gencer adlı şahıs, Eminönü Langapaşa Sokakta, önceki akşam kimliği bilinmeyen kişilerin açtığı ateş sonunda ağır şekilde yaralandı.

Dün saat 15.00 sıralarında, güvenlik kuvvetlerinin şüphe üzerine aradıkları Wolswagen marka bir otomobilde, 9 adet çeşitli çapta tabanca, 300 adet mermi ve 20 jarjör bulundu. Otonun içinde bulunan Cevat Özkan ve Galip Yılmaz adlı iki lise öğrencisi gözaltına alındı.

10 bin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

nererek, memur ve hizmetlilere 4250, şef muavini ve müdürlere 4700 lira. Sendika ikinci yıl için 6500 lira zam istedi. Son teklifinde 6200'e indi. İşveren, 1. yıla göre belirleyeceğini söyleyerek birşey önermedi.

Kıdem zammı: Sendika her sene için 150 lira istedi. Son teklifinde 125'e indi. İşveren ise 60 liradan yukarı çıkmadı.

İkramiye: Sendika 5 ikramiye ve 1 temettü istedi. İşveren kabul etti.

Yakacak tazminatı: Sendika, evvelden alanlara 5500, eskiden almayanlara 5 bin lira istedi. Son teklifinde 4750 liraya indi. İşveren 4 bin liradan yukarı çıkmadı.

Öğlen yemeği: Sendika günde 50, ayda bin lira istedi. İşveren 900 lira verdi.

Üst Kurul: Sendika, disiplin ve işten çıkarma cezalarını görüşüp karara bağlayan ve 4 işveren, 3 işçi temsilcisinden oluşan Üst Kurulun işten çıkarma cezasında en az 5 oy olması şartının getirilmesini istedi. İşveren kabul etmedi.

İzin Yardımı: Sendika 1500 istedi, son teklifinde 1400'e indi. İşveren bu maddeyi kabul etmedi.

İşverenin ayrıca, 1.1.1979 tarihinden 30.12.1980'e kadar geçerli olacak toplusözleşme ile doğan fazla mesai ve diğer zam farklarını toplusözleşmenin imzalanmasından sonraki dönemde uygulamak istemesi de diğer bir anlaşmazlık maddesidir.

AKMAN GENEL SEKRETERİNİN AÇIKLAMASI

Akmen Genel Sekreteri Yılmaz Şengözen, grev ilanının asılmasından sonra bir açıklama yaparak şöyle dedi:

"Global olarak 1 yıllık toplusözleşme taslağımız 1 milyar 700 milyon lira tutmaktadır. İşverenin 1979 yılı için öngördüğü ve bizim de tespit ettiğimiz brüt gelir artışı 2 milyar liranın üstünde olacaktır. Üyelerimizin sermayenin hizmet sektöründe çalışan emekçiler olduğu gözönüne alındığında, isteklerimizin haklı olduğu rakamsal olarak da ortaya çıkmaktadır."

GREVE HAZIRIZ

Greve hazır olduklarını belirten Yılmaz Şengözen, daha sonra şöyle dedi:

"6 işgünü sonra grev hakkımız doğuyor. Grev uygulaması için gereken hazırlığımızı yapmış ve grev komitelerimiz oluşturulmuştur.

"Buna karşılık işverenin yaptığı ilk hareket, iştiraklerinin Akbank'taki hesaplarından 100 milyonlarca lirayı çekerek, Koç ve Sabancı'nın ortak olduğu Garanti Bankasına yatırmak, çok uluslu şirketler kanalıyla getirdiği DÇM'lerin faizlerini, bugünkü döviz sıkıntısında vefa borcunu ödemek amacıyla bankamız imkanlarından yurtdışına transferini sağlamak olmuştur."

Şengözen, 40 bini aşkın üyeye sahip Banksif Federasyonunun da kendilerini maddi ve manevi olarak desteklediğini belirterek, bütün işçi kuruluşlarını ve yurtsever güçleri mücadelelerini desteklemeye çağırdı.

Perşembe'nin gelişi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bizim arkadaş, "Bu bir şey değil, esas CHP'den milletvekili kopartma girişimleri var. Bazılarına kanca atılmış, olumlu sonuç alınmış. Bunların kim oldukları belli. Bu isimler CHP Genel Merkezine de ulaştırıldı, ama dudak büküp geçtiler" diyor.

Bize ulaşan bilgiler de bunu doğruluyor ve pazar günkü manşetimizde CHP içindeki kaynaşmayı duyuruyoruz.

Bütün bunlara rağmen pazartesi öğleni CHP Genel Merkezine üçlerin istifa haberi ulaşınca Genel Sekreter Üstündağ büyük bir şaşkınlık geçiriyor. CHP saflarında bir panik havası. Hem de iki hafta içinde ikinci defa. Genel Başkan ve Başbakan Ecevit, henüz birşey söylemeyeceğini belirtiyor.

Aslında bunda şaşılacak birşey yok. CHP Genel Merkezi devekuşu gibi kafasını dosyaların arasına sokmuş, delege seçimlerindeki, ilçe seçimlerindeki yolsuzluk iddialarıyla uğraşıyor.

CHP Genel Yönetim Kurulu sürekli toplantı halinde. Sanırsınız ki, bu karışık günlerde nasıl bir siyaset izleme gerekir, Partinin birlik ve bütünlüğü nasıl sağlanır, birleşebilecek diğer güçlerle nasıl birleşilebilir, onları tartışıyor. Ama ne gezer! Toplantı gündemi, filanca ilçede kim ne yapmış, nerede ne gibi dalavereler dönmüş, nerede kimi görevden alıp kimi getirmeli gibi konularla dolu.

CHP Kongrelerinde kendine CHP'li süsü veren sahte solcularla ilgili olarak bir rapor hazırlandığı söyleniyor. Ama raporun ne başı, ne sonu, ne de sonucu belli.

Bütün bu gürültü patırtı içinde hükümet boşlukta sallandıkça sallanıyor. Her yandan her türlü baskıya açık hale geliyor.

Grup toplanamıyor. Telefonlar çalışıyor, milletvekilleri teker teker toplanıp bir araya getirilmeye çalışılıyor. Bu yazıyı yazarken, akşamüstüne kalan CHP grubunun toplanıp toplanamadığı hâlâ belli değil.

Bu arada IMF de gelmiş. Ama bu şartlarda IMF'nin de Hükümete herhangi bir kredi vermesi olanaksız. Çünkü IMF ancak kalıcı bir hükümete, açıkça ortaya koyduğu siyasetleri uygulayabilmesi için kredi veriyor. Oysa ortada ne kalıcı bir hükümet, ne de açık politikalar var.

Aslında belli olan tek şey var: Bu Hükümet gidici. Batan gemiyi terketmeler ya da gemiyi batırmak için terkler başlamış durumda. Üstelik yaygınlaşan haberlere göre bunun sonu da henüz gelmedi.

Açıkcası Hükümetin işleri zorlaşırken, gidişi de yaklaşıyor.

M.Güvenlik Kurulu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Dün sabah saat 09.30'da Çankaya Köşkünde Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün başkanlığında yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısına Başbakan Bülent Ecevit, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Başbakan yardımcıları Orhan Eyüboğlu, Hikmet Çetin ve Faruk Sükan Kuvvet Komutanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ve ilgili bakanlar katıldı.

Milli Güvenlik Kurulunun aldığı tavsiye kararı, daha sonra saat 16.00'da toplanan Bakanlar Kurulu'nda görüşüldü.

Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, 2 saat süren toplantısında Sıkıyönetimin uzatılmasına ve Diyarbakır, Mardin, Siirt, Hakkari, Adıyaman, Tunceli illerini de kapsayacak şekilde uzatılmasına karar verdi. 2 saat süren Bakanlar Kurulu toplantısından sonra kısa bir yazılı açıklama yapıldı. Bakanlar Kurulu açıklamasında şöyle denildi:

"Bakanlar Kurulu bugünkü toplantısında Milli Güvenlik Kurulunun tavsiye kararını görüştü ve 13 ilde uygulanmakta olan Sıkıyönetimin Anayasanın 124. maddesinde öngörülen her türlü durum ve olasılıklara karşı 2 ay süreyle uzatılmasına aynı nedenle Adıyaman, Mardin, Diyarbakır, Siirt, Hakkari ve Tunceli illerinde 26 Nisan 1979 tarihinde Saat 07.00'de başlamak üzere genişletilmesine karar verdi."

DOĞULU PARLAMENTERLERİN TUTUMU

Dün akşam saat 19.00'da başlayan ve geç saatlere kadar süren CHP Ortak Grup toplantısının bitmesinden sonra CHP'ye bağlı Doğulu parlamenterlerin ayrıca toplanarak TBMM'nin bugünkü toplantısında sıkıyönetime karşı ortak bir tavır alma konusunu görüştükleri öğrenildi. Doğulu parlamenterlerin nasıl bir tutum alacakları belli olmamakla birlikte red oyu kullanmaları veya oylamaya katılmamaları halinde sıkıyönetimin uzatılması tehlikeye girecek.

Sıkıyönetimin uzatılabilmesi için ortak toplantıda 318 parlamenterin kabul oyu kullanması gerekiyor. CHP'li parlamenterlerle birlikte 11'ler, Faruk Sükan, Kontenjan ve Milli Birlik Gruplarının oylarının toplamı 331. Bu durumda 11 parlamenterin red oyu vermesi veya oylamaya katılmaması halinde sıkıyönetim uzatılmayacak.

Öte yandan siyasi kulisler de AP'nin grupları bağlayıcı bir karar almayacağı ve bazı AP'li parlamenterlerin oylamaya katılmayarak sıkıyönetimin uzatılmasını sağlayacakları söylentisi de dolaşıyor.

NURETTİN YILMAZ RED OYU VERECEK

Bağımsız Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz Meclisteki sıkıyönetim oylamasına geleceğini ve şekli ne olursa olsun sıkıyönetime karşı red oyu kullanacağını söyledi.

Gazetemizin bu konudaki sorularını yanıtlayan Nurettin Yılmaz, "Sıkıyönetime ilke olarak karşıyım. Sıkıyönetim Doğu'da baskı demektir, zulüm demektir. Sıkıyönetimin diğer bölgelere göre uygulanışı da Doğu'dan çok farklıdır. Bugün Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da zaten sıkıyönetim olmadan da sıkıyönetim vardır. Kapsamının genişletilmesi, 'bölücülük' tabirinin kapsamına dahil edilmesi Doğu'daki uygulamanın yeni bir biçimidir. Zaten Doğu ve Güneydoğu'da var olan sıkıyönetim bu uygulamalarıyla kötü niyetli kişilerin elinde halka karşı uygulanan baskı ve zulmü daha da artıracaktır" dedi.

NİYAZİ ÜNSAL: "BÖLÜCÜLERİ SADECE BİR ETNİK GRUP İÇİNDE ARAMAK YANLIŞ"

CHP Erzincan Senatörü Niyazi Ünsal, "Türkiye'de etnik gruplar vardır. Kimsenin çevresinden öğrendiği dille konuşmasını engellemek mümkün değildir" dedi.

Gazetemize bir açıklama yapan Ünsal, şöyle konuştu: "Sıkıyönetim kapsamına isterlerse bölücülüğü de alsınlar, ancak bölücü diye suçlayacakları kim olacaktır? Doğusundan batısına bütün halk birlik ve beraberlik içindedir. Eğer burada kastedilen bir avuç art niyetli insan ise, bu konuda beraberiz. Bölücüleri sadece bir etnik grup içinde değil, bölücülük yaygarası yapanların arasında da aramak gerekir."

İlke olarak sıkıyönetime karşı olduğunu da belirten Ünsal, "Bugün Türkiye'de bölücülük sorununu ortaya atanların başka amaçları var. Ben Türkiye'de etnik bir sorunun olduğuna inanmıyorum" şeklinde konuştu.

BAZI AP'LİLER OYLAMAYA KATILMAYACAK

Bu arada Türk Haberler Ajansının bildirdiğine göre, yarın yapılacak olan sıkıyönetim oylamasına bazı AP milletvekilleri "grup kararına rağmen" katılmayacaklar.

AP'ye yakın çevrelerin bildirdiğine göre, AP Grubu sıkıyönetim oylamasına hayır kararı alacak, ancak bir kısım milletvekili çeşitli nedenler öne sürerek oylamaya katılmayacaklar.

ELÇİ'NİN İSTİFA İSTEĞİNİ ECEVİT KABUL ETMEDİ

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi'nin Başbakan Ecevit'i zor durumda bırakmamak amacıyla istifaya karar verdiği, ancak Ecevit'in bu davranışı gereksiz bularak, Elçi'ye "Ben gidersem siz de gidersiniz" dediği öğrenildi.

CHP'Lİ BOZTEPE İSTİFA EDECEĞİNE İLİŞKİN HABERLERİ YALANLADI

Hakkında CHP'den istifa edeceği şeklinde söylentiler çıkarılan Sakarya Milletvekili Barbaros Boztepe, "Böyle bir şey düşünmüyorum" dedi.

Boztepe, sıkıyönetim konusundaki oylamaya bazı arkadaşlarıyla birlikte katılmama kararı aldıklarını, ancak istifalar üzerine bu karardan vaz geçtiklerini bildirdi.

Açık siyaset belirlenmeli

(Baştarafı 1. Sayfada)

Dört ayda, anarşiye karşı mücadelenin sonuçlanması beklenemez elbette. Ancak, bugüne kadarki önlemlerin anarşinin kökenine değil, belirtilerine yöneldiği açıktır. Örneğin, yüzlerce kişinin öldüğü Kahramanmaraş katliamında tutuklanan en önemli fail, bir MHP il yöneticisidir. Maceracı grupların bazı mensupları da yakalanıyor. Ama bunların yönlendiricisi TKP çalışmasına hız vermiştir. Sonuç olarak, yurtta kargaşalık ortamı sürüp gitmektedir.

Demek ki sorun, askeri önlem sorunu değildir. Siyasidir. Bu, sıkıyönetim tartışmalarının, sonunda hükümetin durumuyla ilgili tartışmalara dönüşmesinden de bellidir.

Doğu bölgesinde Sovyetler'in bölücülük kışkırttığı bir gerçektir. TKP'nin, Şıvancıların, Apocuların burada cirit attığı da gerçektir. Bugüne kadar Doğu'da asker, polis, jandarma, mahkeme yok muydu? Vardı.. Ama eksik olan siyasetti. Hükümetin Türkiye'nin bağımsızlığını, egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma siyaseti eksikti. Daha doğrusu yanlıştı. Hükümet, iki süper devlet arasında denge politikası izledi. Sovyetler Birliği'nin tehditlerine karşı teslimiyetçi bir tutum aldı, anarşi mihraklarıyla uzlaştı, halkla birleşmedi, halka dayanmadı. Bütün bunlar, Orta Doğuya inmek için İran, Irak ve Türkiye'de yoğun bir çaba gösteren Sovyetler'in bölücülüğüne yardımcı oldu. Ecevit'in politikası, kendi partisinin bile Moskova güdümündeki örgütlerle arasına kesin sınır çizememesine yol açtı.

Bu durumda hükümetin yapması gereken herşeyden önce bir siyaset değişikliğidir. Hükümet ayrılıkçılığı Rusya'nın körüklediğini kabul etmelidir. Türkiye'yi zayıf halka ilan eden açıkça "iç savaş siyaseti" güden TKP'yi hedefalmalıdır. İki süper devlete, TKP ve MHP'ye karşı bütün Türkiye halkına dayanmalıdır.

Doğu halkı Sovyetler Birliği'ne karşıdır. Sosyal emperyalistlerin, dünyanın hiçbir köşesine özgürlük, barış ve refah götürmediğini görmüştür. Esasen TKP, Şıvancılar, Apocular silahlı çeteler halinde zorbalık yaparak, Doğu halkının özgürlüğünü gaspetmektedirler. Ve halkın özgürlüğüne yönelik yeni tertiplerin içindedirler. Rusya'nın yıkıcı faaliyetlerinin ve bu örgütlerin üstesinden gelmenin yolu Doğu halkıyla birleşmektir. Doğu'ya özgürlük götürmektir. Halka baskı uygulamamaktır. Halkın, haklarını çiğnenememektir.

Türkiye'de işçiler vardır, köylüler vardır, esnaf ve zanaatkarlar, tüccarlar, milli sanayiciler vardır, siyasi partiler, devlet kurumları, ordu vardır ve Başbakan Ecevit'in belirttiği gibi "etnik gruplar" vardır. Bunlar Türkiye'nin güçleridir. Bunların bir kısmını görmezlikten gelerek, Türkiye'nin bütünlüğü sağlanamaz.

Hükümet, bu siyasetleri benimsemeli, açıkça ilan etmeli ve bütün bu güçlerle birleşerek iki süper devlete, kargaşalık körükleyicisi TKP ve MHP'ye, Sovyetlerin kışkırttığı bir avuç yıkıcıya karşı tavır ve önlem almalıdır.

Kullanılacak araç ve yöntemler, siyasetin bir parçası olarak değerlendirilebilir. Dört ay sonra, sıkıyönetim konusu yeni bir aşamaya geldiğinde, hükümeti bir kere daha açık siyasetler belirlemeye ve bunları ilan etmeye çağırıyoruz.

CHP'liler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

hazır bulunduğu kokteylde günün konusu üç milletvekilinin istifasıydı.

Tören salonunda davul zurna eşliğinde folklor gösterileri yapılırken AP'li milletvekilleri hemen espriyi yakıştırdılar:

"Anlayana sivri sinek saz, anlamayana davul zurna az!"

Ancak AP'lilerin bu espriyi yakıştırdıkları Ecevit'in ise, bitkinliği yüzünden okunuyordu.

İSTİFALAR KREDİLERİ ETKİLER Mİ?

Resepsiyonun en sakin görünmeye çalışan konuğu Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun kafası kredilerle o kadar meşguldü ki, istifalara bile krediler açısından bakıyordu:

"Tam işleri rayına koyduk, tam dış krediler geliyordu böyle oldu. Ama IMF'nin bu yüzden kredi vermekte bir tereddüte düşeceğini sanmam. Bu kadarı da fazla olur. İçişlerimize bu kadar karışmasınlar."

CHP'LİLERİN İZAHLARI

Üç istifanın CHP milletvekilleri üzerinde sürpriz etkisi yarattığı seziliyordu. Çoğunluğu üç milletvekilinin kişisel bazı nedenlerle istifa ettiklerini söyleyerek istifaların sıkıyönetimin kapsamının genişletilmesiyle, Şerafettin Elçi'nin Bakanlıkta kalıp kalmamasıyla ilgisi olmadığını anlatmaya çalışıyorlardı. Bir CHP'li milletvekili ise durumu teorik olarak izah ediyordu:

"Partide parti içinden yetişmiş milletvekilleriyle kontenjandan, bürokrasiden gelme milletvekilleri arasında bir uyumsuzluk var. Tepeden inme gelenler, bürokrasiden gelenler parti içindeki gidişe ayak uyduramıyorlar. Meselenin köklü çözümü parti içinden yetişmiş, pişmiş kişilerin seçilmesidir."

ALİ ELVERDİ VE SAVAŞ HALİ

AP'li milletvekillerinin büyük çoğunluğu hükümeti iyice zor durumda bırakan bu istifalardan çok memnun görünüyorlardı. AP içinde Demirel'e muhalif olarak tanınan bazıları ise durumdan pek hoşnut değillerdi. "Ecevit hükümetinin başarısı Demirel'i daha çok yıpratacaktı" Hükümetin bitişe yaklaşması bizi değil, Demirel'i güçlendirdi" diyorlardı.

Mihri Belli'ye "geberemedi' demesiyle tekrar günün konusu olan Ali Elverdi ise MHP'nin savunduğu "Savaş hali ilanı fikrinin propagandasını yaparak dolaşıyordu:

"Savaş hali ilan etmeli. İdam kararlarını imzalama yetkisini de sadece sıkıyönetim komutanlarına vermeli" diyordu.

Elverdi, bir anlamda savaş hali olan 12 Mart'ın ülkeye ne yarar getirdiği sorusuna ise şu cevabı veriyordu: "12 Mart savaş hali değildi. Savaş hali olsaydı en az benim idam kararı verdiğim 18 kişinin asılması gerekirdi."

MEÇHUL...

Kokteyl sona ererken CHP'lilerin çoğunun genel kanısı sıkıyönetimin Meclisten "Her haliyle" geçebileceği yolundaydı. Son gelişmelerin, CHP milletvekillerini, ne şekilde getirilirse getirilsin sıkıyönetime itiraz edemeyecek hale getirdiği kanısı yaygındı. Üstelik bu kanıyı paylaşanlar arasında daha önceki sıkıyönetim oylamalarında "Bir daha sıkıyönetime evet demeyeceğini" söyleyen milletvekilleri vardı.

Mecliste, dağılırken söylenen şuydu: Sıkıyönetim Meclisten geçmesine geçer ama... bundan sonrası meçhul...

TİKP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lacaklarını belirtti.

Daha sonra sorgusu yapılan TİKP Merkez Komitesi üyesi Mustafa Kemal Çamkıran, iddianamede yer alan 141. ve 142. maddenin ihlal edildiği yolundaki suçlamaları reddederek "Parti Merkez Komitesi kararı ile açıklanan Toprak Programı Anayasanın emredici hükümlerine rağmen şimdiye kadarki iktidarların savsakladığı, Toprak Reformunu, Partimiz iktidara geldiği takdirde, nasıl uygulayacağını belirlemektedir. Anayasanın Toprak Reformuna ilişkin zorlayıcı ilkelerinin uygulanmasını ortaya koyan bir programdır" dedi.

Duruşma, TİKP Merkez Komitesi Başkanı Doğu Perinçek ve Üyeleri Hasan Yalçın, Gün Zileli ve Durmuş Uyanık'ın sorgularının yapılması için 25 Haziran tarihine ertelendi.

Erbakan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Öte yandan, bu sırada, dışarıdan bir grubun konuşması sırasında Erbakan'ı yuhalamak istemeleri üzerine olay çıktı. Daha sonra olayın yatıştırılmasına rağmen, Erbakan'ın konvoyu, Havza çıkışında bir grubun saldırısına uğradı. Atılan taşlarla birçok aracın camları kırıldı, Mustafa Yeşilyurt adlı bir MSP'li başından yaralandı.

Olaydan sonra, sol görüşlü olduğu bildirilen Saim Yün adlı bir şahıs, mahkemece ilk sorgusundan sonra tutuklandı.

Demirel,...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yenlerin başında TKP, bölücüler, soyguncular, karaborsacılar, avantacılar, henüz köşeyi dönemeyenler gelmektedir" dedi.

Demirel, hükümetin dimdik ayakta olduğu iddiasını "uyur gezerler de ayaktadır" şeklinde cevaplayarak, hükümetin resmen kendi üyeleri tarafından itham edildiğini, hükümeti itham eden üyelerin, hükümetin Anayasayı ihlal ettiğini ortaya koyduklarını söyledi.

Konuşmalarında yolsuzluk olaylarına da değinen Demirel, "Son olarak da Karacaahmet Mezarlığının bir bölümünün milyonlarca liraya devlete satıldığı iddiasına şahit oluyoruz, mezarlık satışı meselesi ve bunun devlete yapılmış olması iddiası devletin ve hükümetin ne halde bulunduğunu tespit etmektedir" dedi.

AP Genel Başkanı, Ecevit'in 1977 seçimleri öncesi Taksim'de yaptığı mitingi de, "Nizamları çiğneyen bir korsan miting" olarak niteledi. Hatırlanacağı üzere, Süleyman Demirel bu mitingden önce Ecevit'e mektup yazarak kendisine Sheraton'un tepesinden dürbünlü bir tüfekle ateş edilerek suikast yapılacağını ihbar etmişti.

Süleyman Demirel, konuşmasında ayrıca büyük bir kalkınma hamlesini başarıyla yürüten Türkiye'de 1978 yılından beri kalkınmanın düşünülemez hale geldiğini öne sürerek, son ekonomik kararları eleştirdi ve "Devletin resmi bankası olan Merkez Bankası ile Tahtakale karaborsası yanyana gelmiştir" dedi. Demirel konuşmasında silah kaçakçılığının ülke huzurunu tehdit edecek boyutlara ulaştığını da söyledi.

Demirel, Korutürk'ün bayram mesajı üzerine gazetecilerin sorduğu soruları da yanıtladı. Demirel, siyasi partilerin sorumsuz davranışlardan uzak kalmasını isteyen Cumhurbaşkanının sözleriyle ilgili soruyu şöyle cevaplandırdı:

"Sayın Cumhurbaşkanı ne söyleyecekse açık söylemelidir. Genel konuşulursa kötülerin arasına iyiler de, sorumsuzların yanına sorumlular da katılmış olur. Siyasi partiler sorumsuz değiller ki. Sayın Cumhurbaşkanının mesajının bu bölümünü yadırgadım."

CHP'li Erkanlı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

uğramıştı. Emniyet olaylara seyirci kalmıştır. Askeri birlikler geldiği zaman ancak Emniyet ve bazı kamu kuruluşları korunmuştur. Tahrip edilen yerler genellikle Alevi vatandaşlara ait yerlerdir. Bunlar da daha önce işaretlenmiştir. Emniyet'in bir bölümü sağ militanları korumaktadır. Yozgat'ta bir Kahramanmaraş olayları sergilenmek isteniyor. İlgililere zamanında haber verilmesine rağmen gereken önlem alınmamıştır." dedi.

Daha sonra söz alan Tunceli Milletvekili Hüseyin Erkanlı da hükümetin icraatını ve onun etkilerini eleştirdi. CHP kanadını oluşturan bakanların normal icraat yapmadığına ve tutarsız hareket ettiğine dikkati çeken Erkanlı şöyle dedi:

"Kadrolaşma halkın özlemine uygun değildir. Kabine içinde dağınıklık vardır. Bu tutumla hükümet gurubu ve halkı tatmin edemez. Tüm halk ve demokratik kuruluşların bu hükümeti desteklemesine rağmen hükümet kendisine düşen görevi yapmamaktadır."

"3. MC içinden...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ken seçim, AP CHP koalisyonu ve 3. MC ihtimalleri üzerine de görüşlerini anlatan AP Genel Başkan Yardımcısı şunları söyledi:

Turgut Yücel ise "3'ler yalnız kalmayacaktır. İstifalar devam edecektir" dedi.

6 bağımsız Bakanın deklarasyonundan sonra CHP'li üç milletvekilinin partilerinden istifa etmesi ile Hükümetin güvenoyunu yitirdiğini ve 225'e düştüğünü hatırlatan Yücel, "Artık ayakta duruyoruz denemez. Bu hükümet gitmelidir. Durmamaları lazımdır" şeklinde konuştu.

AP Genel Başkan Yardımcısı şunları söyledi:

"Yurt çapında sürdürdüğümüz gezilerden edindiğimiz izlenime göre, erken secim vatandaş tarafından çare olarak görülmektedir ve vatandaşın bize telkini de bu yöndedir. Fakat erken seçim parlamentonun kararıyla gerçekleşecek bir olaydır.

"AP-CHP koalisyonunu şahsen ben imkansız görüyorum. Çünkü CHP'nin Hükümeti bir takım derneklere idare ettirme gibi bir anlayışı var. CHP ile önemli fikir ayrılıklarımız var. Bugün için böyle bir birleşme mümkün değildir.

IMF Heyeti...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yapmak veya geçen yıl yapılan stand-by anlaşmasının yeniden düzenlenmesini istediği öğrenildi.

Ancak IMF'nin Türkiye ile yeni bir kredi anlaşması yapılmasından yana olmadığı ve geçtiğimiz yıl nisan ayında imzalanan anlaşma esaslarının önümüzdeki dönemde de geçerliliğini koruması üzerinde duracakları belirlendi.

Bu arada görüşmeler sırasında primli devalüasyon, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ürünleri için yeni üretim ve ihracat hedeflerinin tespit edilmesi ve alınan diğer ekonomik önlemler hakkında IMF yetkililerine bilgiler verilecek.

IMF böyle durumlarda...

(Baştarafı 1. Sayfada)

IMF'ye gidip onu kısa bir zaman içinde Türkiye'ye davet etmesi de bunu gösteriyor. Hükümet, bir süre sonra Merkez Bankası na döviz akışının yavaşlayacağını doğru bir şekilde tespit ettiği için IMF heyetini en kısa zamanda yurda çağırmıştır.

Hükümet, hesabını büyük bir olasılıkla şöyle yaptı:

Kısmi devalüasyonla elde edilecek nispi başarıdan sonra IMF heyeti yurda çağrılacak ve "başarı" onlara da gösterilecekti. Sonra da heyete dönülüp şöyle denilecekti: "Bakın, durum şimdilik iyi. Sizin devalüasyon önerinize gelince; bu işi sizden iyi anlayan yoktur. Bilirsiniz ki ek prim uygulaması sonuçlanınca devalüasyon yapmamız kaçınılmazdır. Yani istediğiniz 1-2 ay sonra gerçekleşecek. Ama iç politik ortam nedeniyle anlaşmayı şimdi imzalamamız gerekir."

Anlaşmayı imzaladıktan 1-2 ay sonra devalüasyonu yapınca da, "Burada IMF'nin falan baskısı yok. Anlaşmayı zaten imzalamıştık. Bu kararı kendi özgür irademizle aldık " diye savunmaya geçilebilecekti.

Hükümet böylece, kendi önerisi olan "önce kredi, sonra devalüasyon" ile IMF'nin önerisi olan "önce devalüasyon, sonra kredi" arasında orta bir yol bulmuş oluyor.

Anlaşmanın imzalanıp imzalanmayacağı IMF nin bu öneriyi kabul edip etmemesine bağlı.

Çıkacak kararı biri olumlu, diğeri de olumsuz yönde etkileyecek iki siyasi gelişme var.

Birincisi bölgedeki son siyasi durum, ikincisi de Türkiye'nin özellikle son günlerde sahne olduğu başdöndürücü gelisme ve değişmeler.

Bölgedeki gelişmeler IMF'nin koşullarını yumuşatıcı bir rol oynayabilir. Özellikle AET çevrelerinde bu eğilim güç kazanmaktadır. Önceki gün gazetemizde yayınlanan AET raporu buna bir örnektir.

Türkiye'deki iç siyasi gelişme ve değişmelere gelince; Durum 2. MC'nin son günlerindekine çok benziyor. O zamanlar, 2. MC'nin varlık nedenini yitirdiği koşullarda yurda çağrılan IMF, yalnızca nasihat vermis ve gitmişti.

Türkiye'de siyasi bunalımın ulaştığı son aşama, IMF'nin yumuşamasına yol açabilecek bölge koşullarının etkisini büyük oranda silecek niteliktedir

Bu durumda, görüşmelerden somut bazı sonuçların çıkması olası gözükmüyor. Herhalde IMF heyeti 2. MC'nin son günlerinde olduğu gibi nasihat verecek ve gidecektir.

TELEVİZYON

18.35- ARI MAYA
19.00- ÇOCUK HAFTASI ÖZEL PROGRAMI
19.30- TÜRK HALK MÜZİĞİ: Hüsamettin Subaşı söylecek.
20.00- BİR KONU BİR KONUK: Jülide Gülizar'ın sunduğu programda Balıkesir'de çalışmalarına başlayan "Devletin Çocuğa Bakış Açısı" adlı seminerle ilgili bir söyleşi yer alıyor.
21.15- MİNİK KONSER: Bernard Flies'in "Ninni"'sini Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu seslendiriyor.
21.30- NAKLEN YAYIN: Avrupa Kupaları Yarı Final Karşılaşması Köln-Nothingam Forrest maçı Köln'den yayınlanacak.

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Tük Halk Müziği
15.01 Şarkılar
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Türküler
23.00 HABERLER
23.35 Türküler Geçidi
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar
10.30 Uluslar ve Biz
10.50 Türküler
11.25 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.20 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar
16.00 Türküler
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
20.00 Karma Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.35 Çeşitli Sololar
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Senfonik Müzik
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
16.00 Oda Müziği
17.06 Hafif Müzik
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış
İngilizce Haberler

Aydınlık
BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles, Tel: 00 322 – 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11 358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D.), Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi	Yurt Dışı
3 Aylık 450 TL	3 Aylık 675 TL
6 Aylık 900 TL	6 Aylık 1350 TL
1 Yıllık 1800 TL	1 Yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti ilave edilir.

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında)		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Snt.)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 395

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

MHP ALMANYA DOSYASI

BERLIN 20.12.75
BÜYÜK ÜLKÜ DERNEĞİ
GROSSER IDEALER KREIS

Hazırlayan: ZAFER TOKER

ALMANYA VE AVRUPA MHP MÜFETTİŞİ:
Enver Altaylı

DANIŞMA KURULU ÜYELERİ:

Yılmaz Asöcal (Köln)

Necati Özen (Stuttgart)

Osman Nuri Kurt (B.Berlin)

ALMANYA EYALETİ TEMSİLCİLERİ:

* 1.Bölge: Hessen Eyaleti: Kamil Tanrıkulu
* 2.Bölge: Bayern Eyaleti: H.Kemal Yıldıray
* 3.Bölge: N.Sachsen—Bremen Eyaletleri: Erhan Esentürk
* 4.Bölge: Baden-Wütenberg Eyaleti: Abdullah Döner.
* 5.Bölge: Nordrhein / Westfalen Eyaleti: ?
* 6.Bölge: Berlin ?

ve
Avusturya Başmüfettişi olarak
ALİ BOZKURT biliniyor.

Küçük Kurultay'da belirlenen MHP yurtdışı örgütlenme şeması.

Küçük Kurultay'da MHP Avusturya Başmüfettişliği'ne seçilen Ali Bozkurt'un kartviziti.

MHP Avrupa Küçük Kurultayı'nda K.Tanrıkulu tasfiye edilip, müfettişliğe Enver Altaylı getirildi.

2

ALMANYA'da 6 ayrı bölge esasına göre örgütlenen MHP'liler MC dönemindeki imkânlardan yararlanarak faaliyetlerini artırdılar. 1975 sonlarında toplanan MHP Avrupa Küçük Kurultay'ı MHP'nin Almanya'daki faaliyetlerinin en yüksek olduğu bir döneme rastlıyordu. Küçük Kurultay'a geçmeden önce MHP'liler içindeki bir çatlağa değinelim.

KÖLN Türk Ocağı'nda toplanan MHP Küçük Kurultay'ından görüntüler.

MHP'liler arasındaki çelişkiler ve Türkiye'ye yazılan mektup

MHP'nin 4. Kongre seçimlerinden sonra alınan faaliyet kararları ve çalışma tarzı bazı MHP'liler tarafından beğenilmemiş, hatta eleştiri mahiyetindeki bir mektup, MHP Ankara Genel Merkezi'ne gönderilmişti.

Mektupta şöyle denmekteydi:

"Gerçekte, eskiden burada MHP Almanya Teşkilatına bağlı olması gereken, ancak ilgisizlikten irtibat imkanı bulamamış partili arkadaşlarımız mevcuttu ve şu an onları biraraya toplayarak teşkilatı gerçekleştirebildim." (Bu teşkilatla kastedilen MHP Hanau Temsilciliğidir.) Türkocağı'nın ödevi (Hanau'daki MHP temsilciliğinin yan kuruluşu) ülkücü hareketimizin burada ve çevrede yayılmasından başka bir şey değildir. En yakınımızda bulunan şehirde ise mevcut taraftarlarımız, MHP Almanya Teşkilat Başkanlığının ilgisizliğinden neşriyatsızlığından şikayet halinde'ler. Ben kendilerini biraraya toplayarak bundan böyle düzenli bir faaliyetle eskisinden güçlü olacağımızı belirttim ve memnun oldular. Şu anda ricam Almanya masası tarafından, Almanya teşkilat başkanlığının uyarılarak bizimle irtibata geçmesinin sağlanmasını vs."

Mektubun ilginç yanı, gönderen kişinin hem MHP Hanau Teşkilatı Temsilcisi ve Türkocağı 1. Başkanı, hem de MHP İzmir İl Teşkilat üyesi olmasıdır. Mektubun yazarı Gündüz Kapancıoğlu bölgede, MHP Almanya Teşkilatına bile danışmaya gerek duymadan kendi başına Parti temsilciliği kuruyor. Daha sonra direk Ankara Merkezle ilişkiye geçiyor. Ve mektubun merkeze ulaşmasından 3 ay sonra Avrupa teşkilatı alelacele toplanıyor.

MHP Avrupa Küçük Kurultayı ve yeni bir dönem

MHP'nin Avrupa Küçük Kurultayı 27-29 Aralık 1975 tarihlerinde, Köln Türkocağı Salonunda yapıldı. Toplantıya MHP Almanya bölge başkanları, Hollanda, İsviçre, Fransa ve Avusturya'dan gelen yöneticiler katıldı. Mektubun ardından alınan kongre kararı, MHP'nin Avrupa'yı kapsayan yeni ve geniş çapta bir örgütlenmeye gideceğinin belirtisiydi. Avrupa Küçük Kurultayında alınan kararlardan bunu anlamak pek güç değil: "Bugüne kadar MHP müfettişi olan Dr. Kamil Tanrıkulu'nun ilmi çalışmalar nedeniyle müfettişlik görevi Enver Altaylı'ya devredilmiştir." Yıllarca MHP'nin müfettişlik görevini yürüten Tanrıkulu görevinden alınıyor ve neden olarak "ilmi çalışmaları" gösteriliyordu.

(Aradan geçen üç yıl sonra Kamil Tanrıkulu, banyo esnasında ölmüştür. Basına yapılan açıklamaya göre Tanrıkulu'nun ölüm nedeni "kalp krizi"dir.) Enver Altaylı neden bu göreve getirilmistir? Bunun nedenini MHP'nin örgütlenmesinde çıkan aksaklıklarda, örgütün genç, militan, (daha doğrusu MHP'nin saldırgan ruhunu kazanmış) her türlü karanlık işleri çevirebilecek bir müfettişe olan ihtiyacında aramak gerekir. Bu ihtiyaç Enver Altaylı ile giderildi.

Kurultay kararları:

Kurultayın önemli kararlarından biri de müfettişlikle birlikte çalışacak bir danışma kurulunun oluşturulmasıydı. Karar şöyleydi: "Parti müfettişliği ile birlikte çalışacak üç kişilik bir danışma kurulu teşekkül ettirilmiş ve danışma kuruluna Köln'deki Yılmaz Asöcal, Stuttgart'tan Necati Özen, Batı Berlin'den Osman Nuri Kurt seçilmişlerdir." Bunlardan Yılmaz Asöcal Türkola müzik kasetlerini yapan bir firmanın sahibidir. FORD grevi liderlerinden Baha Targün'ü iftira ile tutuklatarak 6 yıl hapis cezası almasına neden olmuştur.

Kurultay kararları arasındaki şu cümle, teşkilatın direkt Ankara'dan talimat aldığını ifade etmesi açısından önemlidir: "MHP Avrupa Merkez Teşkilatı, Parti Merkezinin ve Genel Başkanın emrinde, bundan böyle disiplin içinde çalışmaya devam edecektir."

1975 yılı MHP için Almanya ve Avrupa'daki merkezi örgütlenmede faaliyet yılı olarak nitelendirilebilir. Arka arkasına kongreler, kurultaylar, toplantılar... 31 Aralık 1975 tarihinde yapılan toplantı ile "Avrupa Teşkilatının" içindeki çelişkiler çözümlenmiş, kadrolarda yeni bir değişikliğe gidilmiştir. Kurultaydan sonra yapılan açıklamada: "1976 ve gelecek yılların MHP için faaliyet yılları olacağı" belirtiliyordu.

Enver Altaylı'nın faaliyetleri

Müfettiş seçildikten sonra geniş bir örgütlenme çalışmasına giren Enver Altaylı, birçok şehirde toplantılar, konferanslar düzenlemeye başladı. 30 Haziran 1976'da Stuttgart Milliyetçi Türk Kültür Derneği'nin düzenlediği toplantıya katılan Altaylı, "Türk milliyetçiliğinde İslâmiyetin yeri" konulu bir konuşma yaptı. Beraberinde Türkiye'den yeni gelen Lokman Kundakçı bulunuyordu. İleride göreceğimiz gibi Kundakçı daha sonra dönmeyecek, Almanya'da faaliyetini sürdürecektir.

Altaylı, 25 Haziranda Dortmund'da Kültür Ocağı'nın açılış toplantısına katılır. Bu sıralarda MHP'nin Avrupa'daki Parti örgütleri açığa çıkarılmış, gerek Türkiye'de, gerekse Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde MHP'ye karşı tepkiler gittikçe gelişmiştir. Altaylı köşeye sıkışmanın verdiği hırsla konuşmasında tehditler savurarak şunları söylemiştir: "Bunlar sadece yurt dışındaki Türk milliyetçileri arasına nifak sokmak isteyen kişilerin kasıtlı olarak çıkardıkları, uydurdukları yalanlardır. (...) muvaffak olamayacak ve karşılarında bizi bulacaklar."

6 Mayıs 1976'da Altaylı, Ulm'da Türk İşçileri Cemiyeti'ndedir.

Altaylı, Almanya ile yetinmemektedir. Hollanda'da Rotterdam MHP Toplantısına katılır. Toplantıda karate gösterisi yapan gençleri "son derece nazik ve disiplinli" diye nitelendirir. Saldırganlığın talimini gören komandoları kutlar.

13 Şubat 1977 tarihinde Mehmet Toprak, İbrahim Kaya ile birlikte "Türk Milletinin Dünü, Bugünü ve Yarını" konulu bir konferans verir.

Altaylı'nın faaliyetlerinin örnekleri çoğaltılabilir. Fakat bizim burada göstermek istediğimiz, Enver Altaylı'nın MHP müfettişliğini nasıl getirdiğidir.

Nitekim Altaylı'nın faaliyetleri Alman polisinin gözünden de kaçmayacaktır. Altaylı bir süre sonra Alman polisi tarafından sınır dışı edilmek istenir. Fakat Altaylı'nın imdadına bazı konsoloslukla sinmiş MHP'liler yetişiverir. Karısının bir konsoloslukta görevli olması nedeniyle kendisine "diplomat" pasaportu verilir. Oysa böyle bir şey şimdiye kadar görülmemiştir. Anver Altaylı şimdi MHP yanlısı HERGÜN gazetesinin Genel Yayın Müdürlüğünü yapmaktadır.

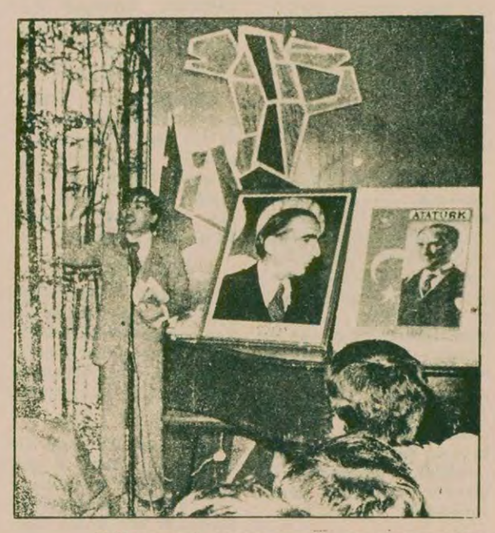

1975 sonunda yapılan Küçük Kurultay'da MHP Almanya Başmüfettişliği'ne getirilen Enver Altaylı, Hollanda verdiği konferanslardan birinde görülüyor.

Alzenau, 30.9.1975

MHP Merkez Sekreterliği
MHP Genel Merkezi
Ankara
TÜRKİYE

Sayın Yetkili,

Almanya'da MHP Almanya Teşkilatına bağlı olması gereken, ancak ilgisizlik, irtibat imkânı bulamamış Partili arkadaşlarımız mevcuttu ve şu an onları biraraya toplayarak bu Teşkilatı gerçekleştirebildim. Türkocağı'nın görevi Ülkücü hareketimizin burada ve çevrede yayılmasından başka bir şey değildir. En yakınımızda bulunan Hanau Şehrinde ise mevcut taraftarlarımız, MHP Almanya teşkilat başkanlığının ilgisizliğinden, neşriyatsızlıktan şikayet halindeler, ben kendilerini biraraya toplayarak bundan böyle düzenli bir faaliyetle eskisinden güçlü olacağımızı belirttim ve memnun oldular.

Gündüz Kapancıoğlu'nun "İzmir MHP İl Teşkilatı üyesi" imzasıyla MHP Genel Merkezi'ne gönderdiği mektup: Bu mektup Almanya'daki MHP'liler arasında çelişkiler olduğunu gösteriyor.

Yarın: MHP örgütleri kapatılınca ADÜTDF kuruldu

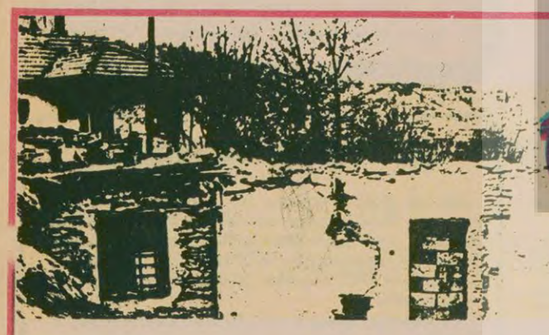

göçük

3 Röportaj: ALİ HAYDAR NERGİS Fotoğraflar: EROL APAYDIN

Gülerin öyküsüdür

Daha önce de toprak kayıyor, duvarlar çatlıyordu ya bu kadar değildi. İki aydır iyice azdı. Her gün çıtılıyor. Her gün çıtılıyor... Her bir taraftan bir yarık peydah oluyor akşam sabah demeden... Akşam olunca bir korku sarıyor bizi.

Oğlum gece bekçisi. Geceleri dışarda, vazifede. Bir gelin, bir torun, bir ben. Gece sabaha kadar gözüme uyku ne girmiyor. Hâlâ içerde, yıkık damlarda oturuyoruz. Çadır vermişlerdi, çadır soğuk. Altından su çıktı, su deşildi. Mecburen söktük kaldırdık...

Dilekçe de verdik. Her yere verdik. Ha gelecek, ha soracak. Ha çıkacak. Halen de bekliyoruz. O zaman geldiklerinde bize dediler ki, siz hiç merak etmeyin. Sizi buradan kaldıracağız. Gelin şu kâğıda imza atın dediler. Attık. Zannetti ki, bize ev verecekler, bu göçükten kurtarıp doğru dürüst bir yere yerleştirecekler. Nerde! Meğerse imzaları bu çadırlar için almışlar...

Oğlanı çağırdım geçen gün. Oğlum gel otur hele şöyle ne yapacağım şimdi, n'olcak bu halımız dedim. Çocuk düşündü düşündü içinden çıkamadı."

Nerden geldik bu uğursuz şehir yerine bilmem ki, her gün bir dert, her gün bir dert. Türlü türlü çeşit çeşit.

Aha belim tutmuyor. Dizlerimde sızı var. Bir gün iyiysem, iki gün hasta. Sabahları bir kalkıyom ortalık duman içinde, soba dumanı, kömür dumanı. Ciğerlerim ağrıyor. Şehir adamı dert sahibi, maraz sahibi eder.

Köyde böyle mi? Gerçi köyde de bazan buna benzer "pus" çöker ama bir iki saat kalır en fazla sonra, yükselir kaybolur gider. Kurt "puslu" günü sever deriz. O zamanlar davarına, malına iyi dikkat edeceksin. Köpekleri ayık tutacaksın. Davarı, malı kurda kaptırmayacaksın. Köyün dumanı da şehirinkinden daha bir başka yani senin anlayacağın.

Şu şehir yerinde benim başıma gelen, pişmiş tavuğun başına gelmedi. Ne gelirse şehir yerinden gelir insanın başına zaten. Aha Çorumlu Necip, geldi, ocaklardan ırak yavrusu gözden oldu. Nazirenin kocası kanser oldu, öldü gitti.

GECELERİ SABAHA KADAR KORKUDAN GÖZÜMÜZE UYKU GIRMİYOR

GÜVERCİN

Her bir melanet, her bir uğursuzluk burda.

İki sene üç sene deliye döndüm ilk geldiğimde. Havada bir çift güvercin görsem, bizim Kangal'ın dereleri gelirdi aklıma. Orada öbek öbek akşam sabah sürüynen dolaşır bunlar. Ulu ağaçların tepesine ağaç kovuklarına yuva yaparlar. Güvercin eti günah sayılır köyde. Yuvası bozulmaz. Yumurtası alınmaz. Güvercinin yuvasını bozanın yuvası da bozulur derler. O yüzden her sene durmadan artar, çoğalır giderler.

Ekinler biçildi mi, davar sürüsü gibi firez yerlerine, yığınlara dadanırlar. Gün batımına kadar yeşil ot demez, buğday kellesi demez yiye yiye toklu gibi şişerler. Gün batımına yakın dere kenarlarına suya inerler. Zannedersin ki boz bir bulut. Tüyleri parlak parlak mavi, gözleri cam gibi bakımlı, taze.

Yavrum, o zaman çok güçüktü. Kuzu güdüyordu. Sabahın daha şafağında da kaldırır kuzuların önüne dikerdim. Çocuğum dayanamazdı, sabah uykusundan uyanamazdı. Bazı gün severek, bazı gün döverek kaldırır yollardım.

O gün bir türlü kalkıp, kuzuya gitmek istemedi. Yalvardım, yakardım, sağını solunu cimcikledim uyandırmak için. Yok. Nuh, dedi, peygamber demedi. Hırslandım. Kaba etine etine bir kaç tane yapıştırdım. Ama nasıl, ellerim sızladı, uyuştu acısından. "Oy ana, oy anam" diye ağlaya ağlaya kalktı dışarı çıktı. Kapıyı bacayı taşa tuttu. O ara bir tabaka cam kırdı. Hırsını alamadı. Çayırdaki yüksek söğüt ağacını taşa duttu. Anaç güvercinler çığrışarak uçuştular. Yuvanın etrafında geldi gittiler, geldi gittiler. Taşlarından bir ikisi yuvalara denk geldi. Yukarıdan iki güvercin yuvası olduğu gibi aşağı indi. Ters dönmüş bir tencere gibi ağız aşağı taşlara kapandı. Dizlerime vurdum, koştum, bağırdım. "Oyy oğlan gözün kör olmasın. Güvercin yuvasını bozdun, ocağımıza incir dikip kör edeceksin" dedim.

Bakım, yumurtadan yeni çıkmış bir iki civciv taşların üzerinde sarı sarı küçük ağızlarını açıp açıp kapıyorlar. Bir tanesinin de yarısı yumurtanın içinde yarısı dışında. Beş on dakika kıvrandı durdular. Yarısı yumurtanın içinde olanı öldü. Diğerlerini tekrar yuvalarına koydum. Söğüdün tepesine çıkmak, yuvaları eski yerlerine koymak ne mümkün...

BOZULAN ÖNDERLİK

O günden sonra bir türlü kendimize gelemedik. İşler hep tersine gitti. Yağmurlu bir günde koyunlar, dağda yayılırken karataşa yıldırım düştü, kaya yuvarlandı. Sekiz-on koyunumuz telef oldu.

Yaza kalmadan kaynımı vurdular. Gerçi kabahat kaynımdaydı. Kapısında beslediği adamın karısına hor baktı. Adamı gecenin üçünde dördünde kaldırıp çifte gönderdi. Sonrada karısına dolandı. Köylük yerinde böyle şeyler tez duyulur. Elaleme destan oldu. Herifin kulağına da gitti. Bir gün kaynım Yalak pazarından gelirken köyün alt başında çayırın içinde karşıladı. Hiç belli ettirmeden alınan yaklastı. Yedi kurşunu karnına boşalttı. Derakap orda öldü. Adamı yakalayıp hapse tıktılar ama bir defa köyün dirliği bozuldu.

Benim herif Kore harbine gitti dönmedi. Çocuğum yetim büyüdü. Herkes elindeki dikeni yetim çocuğuma çıkarttırmak istedi. Kayınımın öcünü oğluma aldırmak istedi hısım akraba. Ben razı olmadım. Tek bir dalım var, dedim, onun da manpuslarda çürümesini istemem. Çocuğun da aklı başındaydı. Yetimlikten çok çekti. Hısım akrabaların sözüne kanmadı, onlara yanaşmadı.

Aşiretin içinde de dirliğimiz bozuldu. İçinde içtiğimiz su, yediğimiz ekmek ayrı gitmeğe başladı.

Düşmanların da kulağına gitmiş. Bana ikide birde "Senin oğlun bizden intikam alacakmış. Tek bir dal. Kıyamıyoruz. Yoksa onu da yirmidört saatin içinde amcasının yanına postalarız" diye haber gelivordu. Düşman başına vermesin, kan davası kötü şey... Baktım olacak gibi değil, tutar bir dalım vardı, baktım ki ondan da olacağım. Ucuz demedim. Pahalı demedim. Babasından kalma ağaçları, damları sattım. Akrabalar onda da nıza çıkardılar. Kimin malını kime satıyon, evi de damı da bırak git, gidebildiğin yere dediler. Sonra fazla ses etmediler, ucuz fiyata akrabalardan birine aldılar. Kapıdaki üç-beş geçiyi de görümcemin yanına bıraktım. Sağsın, her sene bir iki kilo çökelik, yağ çıkarsın bize göndersin diye.

BEN AHIR, DAM KÜRÜMEYE ALIŞMIŞIM

Pılı pırtıyı toplayıp geldik Ankara'ya. O zamanın parasıyla 30 bin liraya bu mahalleden bir gecekondu aldık. Başımızı içine soktuk ama durumumuz gene de düzelmedi görüyorsun ya.

Ben köyde sabahleyin erkenden davar, mal heyheylemeye, ahır kürümeye, alışmışım.

Köyden gelip gidenler oldukça sorardım. Ot biçimi zamanı yeşil çayırlar burnuma tüterdi. Gece rüyamda sabahlara kadar tarla sınırlarında alıç diplerinde orakla ot biçmeyi hayallerdim.

Hele ekin zamanı... Gecenin üçünde dördünde uyanırdım. Oğlum kalk sabah oldu. ekinler kurudu, başaklar kendini tutamıyor. Birkaç gün daha biçilmezse hepsi araya gider emeğimiz boşuna gider diye sayıklardım... Cama bakardım ki, ortada ekin mekin yok. Dışarıda her tarafta fıldır fıldır elektrikler yanıyor. Kurban oluyem köydeki ayışığına. Geceleri bu elektriklerden bin kat daha iyi aydınlatır.

Sabahları erkenden tren acı acı düdüğünü çalarak geçerken bilirdim ki Ankara'dayım. Bilirdim ki tren bu saatte, çöpçüleri, odacıları, beslemeleri işe götürür.

BEKLİYORUZ BÖYLE BAKALIM

Sabahın karanlığında tek dostum dam başına ağaç dallarına konan güvercinler. Köyde hiç sevmediğim uğursuz dediğim bu hayvanlar gözume dünyanın en güzel kuşu, doğanları gibi görünmeye başladı. Kapının önüne, çalıların dibine ekmek artıkları atardım. Sabahın erkeninde guruldayarak yerlerdi.

O sıra gece bekçisi olan oğlum vazifesini bitirmiş olarak gelir. Gelir ki, uykusuzluktan gözleri kan çanağı gibi. Beni güvercinlerle oynarken görünce dayanamaz gene de güler. "Yav, ana sen bu güvercinleri hiç sevmezdin, ne oldu sana böyle" derdi. Öyle deme oğul, öyle deme, derdim. Bunlarnan oynarken köy geliyor gözümün önüne avunuyom, derim. Ondan sonra gücük torunu kaldırır bakkala gönderirim. Gider peynir, zeytin alır gelir. Hiç bir şeyin tadı yok şehir yerinde. Ne peynirin, ne zeytinin, ne ekmeğin. Nerde benim yoğurtla besleyerek yaptığım peynir, nerde o sıcacık bazlama ekmeği.

Gündüzleri kafama bir ağrı giriyor, yoldan geçen kamyonların, taksilerin düdükleri sanki kafamın içinde çalınıyor. Ankara'nın kiri dumanı hasta ediyor, yataklara düşürüyor beni.

UMUT

Gecekondumuz bu toprak kaymasıyla yıkıldıktan sonra, çok düşündüm tekrar gidip geri köye yerleşmeyi. Ama bir defa taşımız yabana atılmış. Araya bir soğukluk girmiş. Güler karı gitti şehirde dikiş tutturamadı geri geldi, şehirde yaşamak her adamın işi değil diyecekler. Ne-Nene lazım senin gümüş zincirli zurna bre deli karı. Otur köyde, tilkinin pazarda ne işi var diyecekler.

Onun bunun lafına pek kulak asmam. Gene de giderim ama. Oğlan iyi kötü bir vazifeye girdi. Geceleri sabaha kadar uykusuz per perişan. Karısına kulak asma. Biraz tembel, uykucu. Canı yeğni değil. Çocuğu perişan eder, aç susuz bırakır diye korkuyom. Sonra, bir başıma yaşlı bir karı gidip köyde tek başıma ne yapayım. Yazımız gayrı böyle yazılmış. Bugüne kadar çektik. Kalacağız gayrı. Taş düştüğü yerde ağır olmalı. Köyü de böyle şehiri de. Bu fukaralıktan temelli nasıl kurtulacağız. Sen onu söyle.

YARIN: 1000 öğrencinin hayatı tehlikede